CONSTANTIN STANCU



Dictatura toleranţei la Ştefan Nemecsek

Editura MĂIASTRA ❖ Tg-Jiu ❖ 2012

◆ Constantin Stancu ◆ Dictatura toleranţei la Ştefan Nemecsek ◆

CONSTANTIN STANCU

DICTATURA TOLERANŢEI LA ŞTEFAN NEMECSEK

S.C. TIPOGRAFIA PRODCOM S.R.L.,
Str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr. 20, Târgu-Jiu, Gorj
Tel.: 0253/212991; Fax: 0253/218343; E-mail: prodcom@intergorj.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Dictatura toleranţei la Ştefan Nemecsek/ Stancu Constantin - Târgu Jiu : Măiastra, 2011
ISBN 978-606-516-419-2
I. Stancu Constanin
821.135.1.09 Nemecsek,Şt.
929 Nemecsek,Şt.

Consilier editorial: Radu Igna
Tehnoredactare: Mariana Jdeică
Coperta : Mariana Jdeică
Corectura : Ioan Velica

CONSTANTIN STANCU

DICTATURA TOLERANŢEI LA ŞTEFAN NEMECSEK

Editura MĂIASTRA❖ Tg-Jiu ❖ 2012

ÎN LOC DE PREFAȚĂ

Prin anul 2007 scriitorul Eugen Evu a avut amabilitatea să-mi scrie şi să-mi spună direct şi oarecum precipitat că există în Valea Jiului o persoană cu numele de Ştefan Nemecsek care s-a apucat să scrie o carte despre istoria literaturii din judeţul Hunedoara şi că ar fi bine să-i trimit câteva pagini despre mine şi scrierile mele. Asta mi s-a părut ciudat, suna a instituţie nu a individ şi am reflectat la soarta scriitorilor în general care sunt puţin uitaţi, adică traşi pe dreapta. Am acceptat şi am trimis textul, apoi am uitat, pe Ştefan Nemecsek nu-l cunoşteam, probabil era un aventurier care dorea să intre într-un proiect pentru glorie ori pentru a scrie câte ceva despre scribi, gândeam atunci.

Brusc am aflat, la apariţia cărţii „Literatura Hunedoreană” (de la începuturi până în prezent) că era ceva serios, că era cu adevărat o istorie şi am înţeles că viaţa îşi are misterele ei, până la urmă rămâne acea pată de sânge care vorbeşte (cum frumos scria poetul) undeva pe marginea manuscrisului despre viaţa noastră cea de toate zilele.

Autorul a avut curajul să intre în vizuina ursoaicei, să vadă cum hibernează animalul numit carte. Scriitorii sunt persoane ciudate, de aici curajul lui Ştefan Nemecsek, *Ştefi* sau *Bubo* cum îi spun prietenii şi cei apropiaţi.

Cărţile scrise de autor sunt la limita dintre jurnalismul de bună calitate, literatura fixată în jurnal şi filozofia necesară pentru sufletele rătăcite în pădurea de betoane.

Am descoperit, astfel, o persoană care în scurt timp, pentru ceea ce a publicat, a început să îşi piardă prietenii, să

fie hulit, apoi să fie căutat pentru că prinsese ceva din istoria vremurilor recente. Falşii prieteni au început să-l urască, să-l critice şi să-l atace, jurnalistul intrase în direct, era „online” cu epoca sa şi ce e mai uşor decât să-l critici, să destrami misterul, să arunci vorbe grele cu venin de viperă? *Şopârla* lui Toma Caragiu care revenea în forţă...

Dar autorul a continuat să scrie, să publice să cerceteze. Am remarcat la Ştefi răbdarea de a se apleca asupra ziarelor vechi, asupra cărţilor care au fost, asupra titlurilor care ne sar în faţă, litere mari care nu se uită, păsări colibri ce ne duc polenul în vorbe. Puţini au calităţile lui Nemecsek de a studia până la ultima literă textele altora, compilează, dar vede necesitatea de a birui uitarea care ne afectează ca neam, noroc că unui artişti mai şi mor, atunci, brusc, ne aducem aminte că erau acolo, în peisajul românesc…

De multe ori stilul de jurnalist, limbajul exact, rigoare exprimării îi fac surprize autorului, cei ce citesc cărţile sale se pot documenta despre veninul mierii, despre lumina umbrelor, despre ştirea de serviciu, despre cronicile anunţate, despre telefonul de urgenţă, dar, brusc, li se pare că este uşor..., că au mai văzut, au mai auzit, s-a mai zis, era în dicţionare, era o vorbă din bătrâni… Sigur că despre libertate s-a mai scris, dar a scrie despre libertatea jurnalistului, de pildă, e altceva, se aseamănă, dar nu este exact… Până la urmă doar Dumnezeu este original, vorba lui Petre Ţuţea…

Ştefi este un moralist de esenţă prin modul cum regizează textele, cum le pune în carte până ce cartea devine frescă, vitraliu, document autentic. Stilul de jurnalist îşi arată veleităţile, memoria se fixează în idei şi gânduri care dau consistenţă vieţii sociale, vieţii culturale şi misterelor de fiecare zi la români.

Am simţit la autor nevoia interioară de a ne spune despre *toleranţă*, ori de a ne trimite la jocul democraţiei prin ştirile zilnice care pot căpăta vigoare peste ani. Un lucru e cert, el a văzut dimensiune socială a zonei şi a scris despre aceasta. Cărţile sale au călătorit în lume, antologii despre starea spirituală a românilor în acest veac ce pare că a uitat *toleranţa* prin oamenii care se ceartă între ei fără motive.

Constantin Stancu



Lansarea Proiectului cultural ”LITERATURA HUNEDOREANĂ
(de la începuturi până în prezent) la Parlamentul European

DESPRE ŞTEFAN NEMECSEK AU SCRIS PRINTRE ALŢII, ÎN TIMP:

- AL.FLORIN ŢENE, preşedintele Ligii Scriitorilor din România, articolul "***Controversele filosofice ca toleranţă a gândirii umane***", apărut în revista VIAŢA DE PRETUTINDENI, anul III, nr. 1-7, iulie 2007, pg. 44.

- Prof. univ. dr. ANGELA BOTEZ, Institutul de Filosofie şi Psihologie C.R. Motru din cadrul Academiei Române, articolul „***O încercare filosofico-ziaristică postmodernă a jurnalistului Ştefan Nemecsek***", apărut în ziarul Gazeta Văii Jiului, nr. 128, joi 7 iunie 2007, pag. 6.

- Prof. univ. dr. NICOLAE CONSTANTIN GEORGESCU, eminescolog, Decanul Facultăţii de Filologie Hyperion Bucureşti, articolul "***Jurnalişti şi filosofi***", apărut în volumul POLITICĂ RELIGIE ŞI MORALĂ, apărut în anul 2008 la Editura Realitatea românească.

- OVIDIU VASILESCU, scriitor român stabilit în Statele Unite ale Americii.

- DANIELA MIKLOS, directorul Editurii REALITATEA ROMÂNEASCĂ, Curierul Văii Jiului, nr. 589, joi 28 februarie 2008, pg. 4.

- DENISA TOMA, Biblioteca Judeţeană "Ovid Densuşianu" Deva**,** redactor al revistei Vox Libri.

- Prof. univ dr. IOAN N. ROŞCA, decanul Fecultăţii

de Filosofie şi Jurnalism, Bucureşti, articolul: "***Aprecieri academice pentru TOLERANŢA NEMECSEKIANĂ***", apărut în ziarul AFACEI ÎN VALEA JIULUI, nr. 129 din 08 aprilie 2007, pag.2.

- Ing. GHEORGHE ILE, primarul municipiului Vulcan, articolul: "***Concepte filosofice moderne şi contemporane la Ştefan Nemecsek***".

- DĂNUŢ ODAGIU-BUHĂESCU, licenţiat in filosofie-jurnalism, primarul oraşului Uricani, articolul: ***"Ştefan Nemecsek – DESPRE OM ŞI SOCIETATE...",*** publicat în volumul POLITICĂ RELIGIE ŞI MORALĂ, pag. 337.

- MARIA MIHAELA HEPCAL, studentă a Facultăţii de Istorie şi Filosofie, articolul: „CONTROVERSELE FILOSOFICE ca puncte de vedere platonice, aristotelice, kantiene şi hegeliene".

- Prof. Adina BĂCEAN, doctor în filologie, articolul: "Teme interesante, uneori ocolite de critici".

- PETRU BIRĂU, pictor şi scriitor, articolul: "***O viziune filosofică avangardistă***", publicat în cotidianul GAZETA Văii Jiului, nr. 1223, 27 martie, pag.4.

- Ec. ANGELA STOICA, viceprimarul municipiului Vulcan, articolul: "Cultura întâi, fiindcă aceea schimbă sufletele".

- Victor BOTEZ, doctor în filosofie (specializare în estetică, filosofie românească şi teoria comunicării de masă), articolul "***O triadă de filosofie, litertură şi jurnalistică",*** apărut în ziarul MATINAL, nr.4852 din 20 iunie 2007, pag.5.

- Prof. dr. MARIA VAIDA, articolul "O carte de debut", apărut în ziarul ECOUL VĂII JIULUI, nr. 32, 5 aprilie 2005, pag.5.

- Ing. CARMEN PINTE, articolul “Volume care lansează rezolvări noi la probleme vechi...”.

- Prof. ILIE SARDESCU, articolul “***O formă coerentă a ideilor de bază ale democraţiei constituţionale***”, apărut în ziarul OPINIA CETĂŢEANULUI, nr. 39, din 20 aprilie 2007, pag. 5.

- GHEORGHE NICULESCU, scriitor, articolul “***Două cărţi scrise cu mult bun simţ”.***

- Ing. ELISABETA KOCSIK, pictor şi poet, articolul “***Picături creative în imensul ocean al cunoaşterii***”.

- Ec. GABRIELA NEGREA, şefa Casei Locale de Pensii Petroşani, articolul “***Filosofia ca dragoste pentru înţelepciune***”.

- IULIA KOCSIK, studentă, articolul “Am descoperit subiecte delicate în CONTROVERSE FILOSOFICE”.

- MIRON ŢIC, scriitor, membru al Uniunii Scriitorilor din România, articolul “***Publicist hunedorean abordând filosofia lockeeană***”, apărut în revista ARDEALUL LITERAR, nr. 1-2 (33-34) din 2007, pag. 59.

- Dr. Rodel GAVRILAŞ, medic primar medicină generală, medic specialist cardiolog, articolul “***Capacitate demonstrativă şi putere de sinteză pe măsură***”.

- Prof. univ. IOAN UIFĂLEAN**,** specializare filosofie şi ştiinţe economice, articolul ***“Iscodire pentru dreptate, toleranţă şi gustul pentru armonie”,*** apărut în ziarul ACTUALITATEA HUNEDOREANĂ, nr 56, pag. 5.

- DUMITRU HURUBĂ, scriitor, articolul ***“Ştefan Nemecsek şi volumele sale”,*** apărut în ziarul e-TIMPUL, nr.32, 12 noiembrie 2007, pag. 4.

- Prof. GHEORGHE I. DRĂGHICI SLĂVUŢESCU, articolul "***Universul filosofic a lui Ştefan Nemecsek***".

- Prof. dr. în filologie CARMEN MOGOŞIU, articolul "***Fond bogat de filosofi cu concepţiile lor specifice***".

- Prof. ADRIAN COROIAN SĂVULEA, articolul "***Reconciliere***".

- IOAN HORINCARU-BUTUZA, miner pensionar, articolul "concepţii interesante referitoare la stat şi societate, la adevăr şi altele".

- VASILE BELDIE, articolul "***Puterea narativă între patos şi pasiune***", apărut în ziarul VALEA JIULUI, nr. 371, din 16 februarie 2007, pag. 4.

- DANA GRAŢIELA HILEAGĂ, articolul "***... ajuns la momentul în care poate împărtăşi şi altora din acumulările sale***", apărut în ziarul PULSUL VĂII JIULUI, nr.7, din 22 februarie, pag. 7.

- Ziarul ***CĂLĂUZA NOASTRĂ***, articolul "***Noutăţi editoriale***", nr. 895 din 14 iunie 2007, pag. 7.

- NICOLAE CHIRCULESCU, maistru minier pensionar, articolul ***"O cronică parodistică sau o parodie de cronică***", articol apărut in ziarul CURIERUL VĂII JIULUI, nr. 564 din 16 august 2007, pag. 4.

- Ing. Dipl. CLAUDIU IUSTI MOLDOVAN, director al ziarului ACTUALITATEA HUNEDOREANĂ, articolul ***"… valoare cu putere de simbol…".***

- Ing. LEILA OSMAN, editor ziar, articolul ***"Drumul dintre CONTROCERSE ŞI TOLERANŢĂ trece prin jurnalism",*** apărut în ziarul e-Timpul nr. 29, din 15 octombrie 2007, pag. 3.

- Ec. GHEORGHE TOMA, director general al S.C. Realcom S.A Petroşani, articolul "***Ştefan Nemecsek – un ziarist gânditor***".

- DOREL NEAMŢU, ziarist, articolul "Un ziarist – în abatajele gândirii filosofice".

- IONUŢ CIOBOTARU, lider sindical, articolul ***"TOLERANŢA în filosofia lockeeană***".

- Dr. ing. AUREL ENACHE, directorul E.M. Vulcan, articolul "***Controverse filosofice***".

- Prof. dr. în filologie OLGA MORAR, articolul "Controversa ca bază a unor discuţii constructive...".

- Dr. ing. Tiberiu IACOB – RIDZI, primarul municipiului Petroşani, articolul ***"Eveniment editorial cu benefice implicaţii sociale***", apărut în volumul POLITICĂ RELIGIE ŞI MORALĂ, pag. 460, Editura Realitatea românească, 2008.

- Academician Dan Berindei, vicepreşedintele Academiei Române, "Aprecieri pentru CONTROVERSE FILOSOFICE şi TOLERANŢA ÎN FILOSOFIA LOCKEEANĂ", apărut în volumul POLITICĂ RELIGIE ŞI MORALĂ, pag. 463, Editura Realitatea românească, 2008.

LANSĂRI PESTE HOTARE

a cărţilor scrise şi semnate de Ştefan Nemecsek

“PRESA HUNEDOREANĂ” și LITERATURA HUNEDOREANĂ” au fost lansate oficial la Parlamentul European de la Buxelles, eveniment important pentru autor, dar şi pentru scriitorii ori jurnaliştii din judeţ.

Muzeul Naţional de Istorie de la Cairo (Egipt) a găz-duit la începutul anului 2008 o prezentare a PRESEI HUNEDORENE.

În Biblioteca Mănăstirii Sfânta Ecaterina, la poalele muntelui Sinai, se află cărţile scrise de Ştefan Nemecsek, o bibliotecă creştină importantă în lume şi un loc simbolic pentru cei cunoscători ai culturii creştine.

Cărțile scrise și semnate de Ștefan Nemecsek, au mai fost lansate peste hotare la: Istambul - Turcia, Izmir - Turci, Dorog - Ungaria, Chișinău - Moldova.

Dincolo de toate Ştefi are puterea de a răbda şi are pasiunea de a căuta în colecţii vechi date noi despre vremurile de acum, plus are darul prieteniei, o calitate tot mai rară în lumea jurnaliştilor de profesie…

De ce trageţi în jurnalist?!...

Dar trebuie să recunoaştem, va trebui să suportăm dictatura toleranţei la care suntem invitaţi…

BIOGRAFIE DE JURNALIST ŞTEFAN NEMECSEK

În jurul anului 1860 începea exploatarea industrială a cărbunelui în Valea Jiului. Pentru deschiderea primelor mine din Vale, sunt aduşi din Cehia şi Polonia mineri cu experienţă. În primele grupuri sosite din Cehia, ajunge în Valea Jiului şi familia NEMECSEK. Erau 3 fraţi. Unul rămâne la Petrila şi doi la Vulcan, pentru a deschide minele din zonă. Meseria de miner devine o tradiţie în familie, fiind transmisă din tată în fiu.

În anul 1956, luna iunie, ziua 19, pe strada Dorobanţ, într-o casă de colonie din cartierul KOKOŞVAR - Vulcan, se naşte Ştefan NEMECSEK, primul copil al familiei Susana şi Ştefan NEMECSEK.

Studii: Urmează cursurile primare la Şcoala Generală Nr. 4 şi Nr. 5 Vulcan. În anul 1975, termină cursurile Liceului Real-Uman din Vulcan. În anul 1981 termină cursurile Facultăţii de Maşini şi Instalaţii Miniere din cadrul Institutului de Mine Petroşani, obţinând licenţa în electromecanică-tehnologică, avându-l coordonator pe distinsul prof. univ. dr. ing. matematician Emil Pop. Cinci ani mai târziu, obţine licenţa în ziaristică, absolvind cursurile Facultăţii de Ziaristică Bucureşti. Preocupat de continuarea studiilor şi perfectarea pregătirii jurnalistice obţine un masterat în filosofie-jurnalism fiind şeful prmei promoţii de master specializare filosofie-jurnalism din România, la Facultatea de Filosofie şi Jurnalism Bucureşti. Continuă studiile doctorale fiind doctorand al Institutului de Filosofie şi Psihologie „Constantin Rădulescu

Motru” din cadrul Academiei Române (specializarea filosofie-psihologie) şi doctorand al Facultăţii de Filologie şi Istorie din cadrul Universităţii 1 Decembrie 1918 Alba Iulia, specilizarea Jurnalism şi Comunicare. Ca urmare a unor ***incompatibilităţi de opinii*** cu prof . univ. dr. Mircea Popa, coordonatorul Tezei de la Alba Iulia, susţinerea rămâne în ***coadă de peşte.***

ACTIVITATE PROFESIONALĂ: În luna septembrie a anului 1975, după terminarea liceului, se angajează la Uzina Electrică Paroşeni, ca descărcător vagoane, la atelierul combustibil. După o scurtă perioadă, în luna februarie 1976 pleacă la Botoşani pentru satisfacerea stagiului militar la UM 01189. În iunie 1977 se întoarce la Uzina Electrică Paroşeni de unde după câteva luni, se transferă, în interesul serviciului, la Preparaţia Cărbunelui Coroeşti, lucrând în cadrul compartimentului de calitate a cărbunelui. Lucrează apoi ca fotoreporter şi redactor la Ziarul “Şteagul roşu”. Acumulează experienţă în domeniul minier, lucrând diferite perioade la minele Paroşeni, Vulcan şi Livezeni ocupând funcţii de la conducător formaţie de lucru până la şef Compartiment calitate.

Încă din anul 1974, când a început colaborarea cu cotidianul local “Steagul Roşu” nu a întrerupt activitatea de presă, la momentul de faţă fiind editorul ziarelor CURIERUL VĂII JIULUI şi ZONA SPECIALĂ, producţii jurnalistice apărute pe piaţa media a Văii Jiului în martie 1990, respectiv în luna octombrie 1999. Ziarul CURIERUL VĂII JIULUI este la momentul de faţă cel mai „vechi ziar” din Valea Jiului şi judeţul Hunedoara, apărut după anul 1989, care nu şi-a încetat apariţia.

Este realizator de emisiuni TV din anul 1995, adept al emisiunilor în direct. A realizat până în anul 2011 peste 1300 de talk show-uri. În cariera jurnalistică de peste trei decenii a abordat toate genurile gazetăreşti având publicate în ziarele

pe care le-a editat sau în alte ziare şi reviste unde a fost colaborator peste 12.000 de articole.

Cunoscut şi recunoscut de-a lungul a peste trei decenii ca unul dintre cei mai buni fotoreporteri din ţară, a obţinut numeroase premii naţionale şi internaţionale la expoziţii şi concursuri foto.

În urma unui nefericit eveniment îşi pierde soţia, în anul 1997, rămânând singurul întreţinător al familiei şi al celor doi copii: Cristian Ştefan NEMECSEK - absolvent al Facultăţii de Maşini şi Instalaţii Electomecanice din cadrul Universităţii din Petroşani, master al aceleiaşi facultăţi şi Anca Maria NEMECSEK MARINESCU – absolventă a Facultăţii de Ştiinţe – finanţe contabilitate - din cadrul Univerităţii din Petroşani.

Atras de activitatea literară, debutează în anul 2006 cu două volume în care valorifică în primul rând studiile filosofice din timpul parcurgerii etapei de masterat şi apoi, cea de pregătire a tezelor de doctorat. Cărţile poartă titluri sugestive: „***Controverse filosofice***” şi „***TOLERANŢA în filosofia lockeeană***” apărute la editura Realitatea Românească sub îngrijirea editorului Daniela Miklos. Coperţile sunt realizate de Cristian Nemecsek, respectiv tehnoredactarea computerizată de ing. Zolatn Miklos şi ing. Cristian Nemecsek.

La aproape un an de zile, de la debutul editorial, în urma unei lungi perioade de documentare şi redactare reuşeşete să scoată de sub tipar o lucrare de referinţă pentru judeţul Hunedoara şi chiar pentru România. Este vorba despre o istorie a presei hunedorene cu titlul „***PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)”*** .

Primul volum întruneşte o analiză a activităţii jurnalistice din Valea Jiului şi ţinutul Hunedoarei, de la începuturile sale, adică din anul 1876 când apare la Deva primul ziar în limba

maghiară cu titlul „***Hunyad***” şi până în prezent. Apariţia în limba maghiară a ziarului nu este întâmplătoare avându-se în vedere administraţia austro-ungară a zonei din această perioadă.

În deschidere volumul II prezintă 318 titluri de ziare şi reviste apărute în perioada 1876-2007 împărţite în 4 secţiuni: perioada de început a presei hunedorene, cuprinsă între 1876-1918 cu 36 de titluri, perioada interbelică cuprinsă între anii 1918-1943 cu 93 de titluri, perioada comunistă, cuprinsă între 1944-1989, cu 24 de titluri şi perioada post-decembristă, după 1989, cu 165 de titluri. În cuprinsul a 803 pagini sunt prezentate fişele şi titlurile (în cazul în care au putut fi găsite în biblioteci şi arhive) ziarelor identificate. Textele prezentate atât în volumul 1 cât şi în volumul II sunt redactate într-un limbaj cursiv, plăcut citibil, nu numai pentru persoana interesată de o istorie „tehnică” a jurnalisticii hunedorene, ci şi pentru iubitorul de lectură interesat în a-şi lărgi cunoştinţele de cultură generală.

La începutul anului 2008 autorul reuşeşete să scoată de sub tipar încă două volume cu tematică filsofică: „***Teme filosofice mereu actuale***” şi „***Politică, religie şi morală***”. Încă de la lansarea cărţilor acestea s-au bucurat de o atenţie deosebită „***Controverse filosofice***” şi „***Toleranţa în filosofia lockeeană***” au reuşit să depăşească limitele judeţului Hunedoara, graniţele ţării, fiind apreciate chiar într-o bază NATO din Germania, la Parlamentul European şi Consiliul Europei de la Strasbourg, unde a avut loc o lansare oficială.

Cele două volume ale „***PRESEI HUNEDORENE (de la origini până în prezent)”*** apărute la Editura Realitatea Românească (editor ing. Daniela Miklos, coperta ing. Elisabeta Kocsik, ing. Cristian Nemecsek, tehnoredactarea computerizată ing. Zoltan Miklos, ing. Cristian Nemecsek, Adrian Cătană, Culegere text Mădălina Căprar, corectură

Ioan Dubek, Anamaria Nedelcoff) fiind apreciate ca lucrări originale şi inedite primesc Premiul Naţional al Uniunii Ziariştilor Profesionişti pentru carte de presă. Mai mult decât onorabil pentru autor a fost acţiunea de lansare a ***„PRESEI HUNEDORENE (de la începuturi până în prezent)”*** la Muzeul Naţional de Istorie din Cairo, cele două volume de istorie jurnalistică hunedoreană găsindu-şi loc împreună cu „***Toleranţa în filosofia lockeeană***” şi „***Controverse filosofice***” pe rafturile Bibliotecii din Alexandria şi în sacra bibliotecă a Mănăstirii Sinai, una dintre cele mai valoroase biblioteci creştine din lume. În anul 2009 Ştefan Nemecsek este invitat să prezinte ***„PRESA HUNEDORENĂ (de la începuturi până în prezent)”*** la Universitatea din Izmir ca în luna mai 2010 acelaşi proiect cultural ***„PRESA HUNEDORENĂ (de la începuturi până în prezent***)” să fie prezentat la Istambul în cadrul unei acţiuni organizate de prestigioasa Asociaţie Culturală din Turcia, TUNA FORUM. Au prezentat cele două volume de istorie a presei hunedorene domnii Ahmed ECIRLI preşedintele Asociaţiei TUNA FORUM şi Constantin Oprişiu din partea Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România. Despre importanţa proiectului cultural ***„PRESA HUNEDORENĂ (de la începuturi până în prezent)”,*** valoarea sa documentară şi istorică, originalitate şi mod inedit de prezentare cursivă, a vorbit scriitorul Radu Igna, membru al Uniunii Scriitorilor din România, ca reprezentant al meleagurilor hunedorene.

Prin temele abordate, prin expunerea ideilor filosofice într-un limbaj accesibil, fără ca cititorul să aibă nevoie de un dicţionar filosofic pentru a înţelege şi reţine problematica prezentată, volumele „***Teme filosofice mereu actuale***” şi „***Politică, religie şi morală***” cunosc acelaşi succes de librărie, tirajele tipărite fiind epuizate chiar mai repede decât credea autorul.

Din multitudinea de proiecte aflate în lucru în faze avansate de lucru se află două romane psihologice „***Am vrut să-l slujesc pe Dumnezeu***” şi „***Am iubit o prostituată***”. Un alt volum considerat deosebit de important de către autor este cartea „***Ziarist în România***”.

CĂRŢI APĂRUTE:

„**CONTROVERSE FILOSOFICE**”, Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2006

„**TOLERANŢA ÎN FILOSOFIA LOCKEEANĂ**”, Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2006

„**PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)** vol. 1, Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2007

„**PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)** vol. 2, Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2007

„**POLITICĂ, RELIGIE ŞI MORALĂ**”, Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2008

„**TEME FILOSOFICE MEREU ACTUALE**”, Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2008

„**LITERATURA HUNEDOREANĂ (de la începuturi până în prezent)”,** volumul I, - analiza şi clasificarea activităţii literare - Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2008.

„**LITERATURA HUNEDOREANĂ (de la începuturi până în prezent)”,** volumul II, - scriitori din Valea Jiului - Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2008.

„**LITERATURA HUNEDOREANĂ (de la începuturi până în prezent)”,** volumul III, - scriitori hunedoreni - Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2008.

“**DIN GÎNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII**”- volumul I. Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2009.

“**DIN GÎNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII**”- volumul II. Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2009.

“**RAŢIONALITATEA ŞTIINŢIFICĂ POPPERIANĂ**” **-** Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2010

“**CARTE, LITERATURĂ ŞI PRESĂ LA ORĂŞTIE (de la începuturi până în 1944) –** volumul I, Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2011

“**CARTE, LITERATURĂ ŞI PRESĂ LA ORĂŞTIE (de la începuturi până în 1944) –** volumul II, Editura Realitatea Românească, Vulcan, 2011

PREMII ŞI DISTINCŢII OBŢINUTE:

DIPLOMA OMAGIALĂ din partea Sindicatului Liber al Exploatării Miniere Lupeni, pentru modul de prezentare a mişcărilor greviste din Valea Jiului.

DIPLOMA DE EXCELENŢĂ din partea CASEI AMICII din Uricani, ca semn de apreciere a activităţii prestate în mass media scrisă şi audiovizuală din Valea Jiului, în trei decenii de jurnalism continuu.

PREMIUL UNIUNII ZIARIŞTILOR PROFESIONIŞTI pentru proiectul cultural PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent) editat în două volume, în 20.12.2007.

PREMIUL UNIUNII ZIARIŞTILOR PROFESIONIŞTI pentru emisiunile talk show, realizate la televiziunea Parâng, în cursul anului 2007.

DIPLOMA DE EXCELENŢĂ din partea Primăriei şi Consiliului Local Uricani ca semn al recunoaşterii unei colaborări constructive privind relaţia cu ziarul Curierul Văii Jiului.

DIPLOMA DE EXCELENŢĂ din partea Primăriei şi Consiliului Local Aninoasa ca semn al preţuirii profesionalismului jurnalistic.

DIPLOMA DE ONOARE din partea Primăriei şi Consiliului Local Aninoasa ca semn al aprecierii activităţii jurnalistice, a modului obiectiv şi echidistant de prezentare a realităţilor Văii Jiului.

DIPLOMA SPECIALĂ pentru merite literar artistice acordat în cadrul Festivalului Internaţional de Poezie – EMIA – ediţia a VII-a.

PREMIUL EXCLUSIV pentru „cel mai bun om de cultură în anul 2008" în Valea Jiului din partea Asociaţiei Media Valea Jiului şi Patronatului Presei din România, ROMEDIA.

DIPLOMA DE ONOARE pentru promovarea literaturii contemporane în rândul elevilor, din partea Clubului elevilor Petrila, Liceul de Informatică Petroşani şi Şcoala Generală nr.3 Petrila.

PREMIUL LITERAR din partea Ligii Scriitorilor din România pentru întreaga activitate jurnalistică pusă în slujba locuitorilor din Valea Jiului.

DIPLOMA pentru CEL MAI OBIECTIV JURNALIST din partea Ministerului Administraţiei şi Internelor.

DIPLOMA pentru "remarcabilele sale cercetări în domeniul istoriei presei române" acordată de Asociaţia Română de Istorie a Presei şi Consiliul Editorial al Revistei Române de Istorie a Presei, în cadrul manifestărilor omagiale din cadrul Congresului Internaţional de Istorie a Presei. 2-4 aprilie 2009, Iaşi.

DIPLOMA pentru prezentarea şi susţinerea referatelor în cadrul celui de-al II-lea Congres Internaţional de Istorie a Presei de la Iaşi, din partea Universităţii " Petre Andrei" din Iaşi şi Asociaţia Română de Istorie a Presei.

DIPLOMA pentru ampla activitate literară, promovarea relaţiilor culturale şi a istoriei jurnalisticii şi literaturii hunedorene, în ţară şi peste hotare, din partea Casei de Cultură din Reşiţa, cu prilejul amlelor manifestări culturale REŞIŢA ÎN ZECE DIMENSIUNI, ediţia a XXVIII –a, desfăşurate în perioada 8 – 17 octombrie 2009.

DIPLOMA de EXCELENŢĂ din partea Asociaţiei Culturale Umanitare şi Ştiinţifice PROVINCIA CORVINA Hunedoara şi Redacţia revistei NOUA PROVINCIA CORVINA, pentru remarcabile merite publicistice şi opera critică de promovare a scrisului hunedorean în lume.

DIPLOMA pentru participarea la programul naţional de training în autorat ştiinţific din cadrul proiectului "Doctoratul în Şcoli de Excelenţă – Rvaluarea calităţii cercetării în universităţi şi creşterea vizibilităţii prin publicare ştiinţifică".

PREMIUL EXCLUSIV din partea Patronatului Presei din România ROMEDIA şi Grupul de Presă EXCLUSIV Media drept recunoaştere a activităţii sale profesionale, pentru promovarea jurnalismului de calitate la nivelul presei din Valea Jiului.

DIPLOMA din partea Societăţii Femeilor Ortodoxe din România, pentru promovarea şi păstrarea tradiţiilor populare srămoşeşti în rândul tinerelor generaţii.

DIPLOMA de ONOARE la cea de-a XXXVIII ediţie a Nedeii Vulcănene, pentru activitatea culturală desfăşurată în municipiul Vulcan.

DIPLOMA de EXCELENŢĂ din partea Bibliotecii Judeţene OVID DENSUŞIANU Hunedoara Deva, pentru activitatea din cadrul Editurii REALITATEA ROMÂNEASCĂ.

DIPLOMA din partea Asociaţiei Judeţene Hunedoara SARMIZEGETUSA a Cadrelor Militare în Retragere şi Rezervă.

DIPLOMA de ONOARE din partea Orszagos Magyar Banyaszati es Kohaszati Egyesulet, DOROG – UNGARIA, pentru meritele jurnalistice şi scriitoriceşti, pentru prezentarea realităţilor şi istoriei Văii Jiului în străinătate.

DIPLOMA din partea Asociaţiei Internaţionale de Paradoxism – Statele Unite ale Americii.

PREMIUL EXCLUSIV decernat la a XI-a ediţie a Galei Premiilor EXCLUSIV, pentru întreaga activitate jurnalistică şi promovarea Văii Jiului prin intermediul mass media, la nivel local, naţional şi internaţional.

DIPLOMA JUBILIARĂ din partea Asociaţiunii Transilvane pentru Literatura română şi cultura poporului român, Despătţământul ASTRA „Aurel Vlaicu" Orăştie, pentru contribuţia adusă la cunoaşterea Astrei.

DIPLOMA DE MERIT din partea Primăriei municipiului Orăştie pentru promovarea valorilor cultural istorice şi literare din oraşul Paliei, prin publicarea proiectului cultural "CARTE LITERATURĂ ŞI PRESĂ LA ORĂŞTIE (de la începuturi până în 1944)"

DIPLOMA DE EXCELENŢĂ din partea Asociaţiei Cultural-Umanitare şi Ştiinţifice "Provincia Corvina" şi Redacţia revistei de ariergardă culturală "Noua ProVincia Corvina" pentru întreaga sa operă de cercetare literară şi jurnalistică şi de editare-propagare a beletristicii interculturale.

UN SCURT DIALOG CU ŞTEFAN NEMECSEK

1. De-a lungul vieţii, ce aţi considerat că vă lipseşte cel mai mult?

Răspuns: TIMPUL

2. Ce aţi învăţat de la adversarii sau duşmanii dumneavoastră ?

Răspuns: CUM NU TREBUIE SĂ-ŢI IUBEŞTI SEMENII !

3. O întrebare clasică: ce înseamnă dragostea pentru dumneavoastră, la modul practic, de zi cu zi ?

Răspuns: CEL MAI VALOROS SENTIMENT UMAN!

4. Care sunt cărţile pe care le preferaţi şi de ce le preferaţi pe acestea şi nu altele ?

Răspuns: CĂRŢILE CU INFORMAŢII DE CULTURĂ GENERALĂ DIN ORICE DOMENIU. PENTRU CĂ ELE CRESC VALOAREA SPIRITUALĂ A INDIVIDULUI.

5. Care este locul în care vă simţiţi cel mai bine ?

Răspuns: ACASĂ

6. Ce înseamnă pentru dumneavoastră gândul acesta: acum ?

Răspuns: PERCEPŢIA UNEI CLIPE FULGERĂTOR DE SCURTE DIN EXISTENŢA UNIVERSULUI.



1829 2009

ASOCIAŢIA ROMÂNĂ DE ISTORIE A PRESEI

CONSILIUL EDITORIAL
AL
REVISTEI ROMÂNE DE ISTORIE A PRESEI

CONFERĂ

DIPLOMA ANIVERSARĂ
180 ani de presă românească

Domnului
ŞTEFAN NEMECSEK

pentru remarcabilele sale cercetări
în domeniul istoriei presei române,
cu ocazia manifestărilor omagiale
din cadrul Congresului internaţional de istorie a presei.

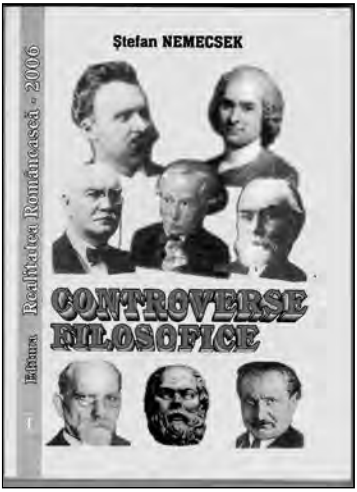
Redactor- şef,
Marian PETCU

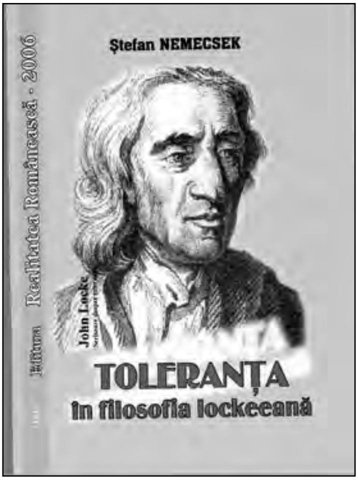
Iaşi, 3 aprilie 2009

A.R.I.P.
CIF 22459897

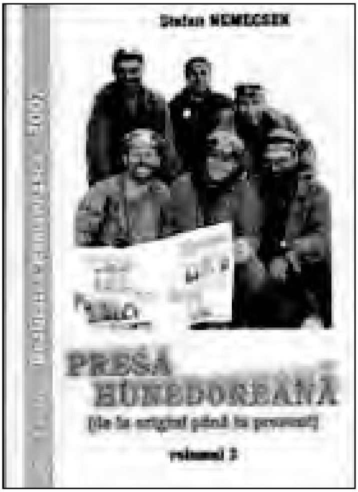
Congres - Istoria Presei

CĂRŢILE LUI ŞTEFI…

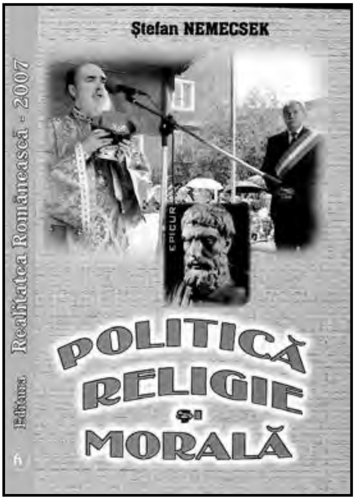


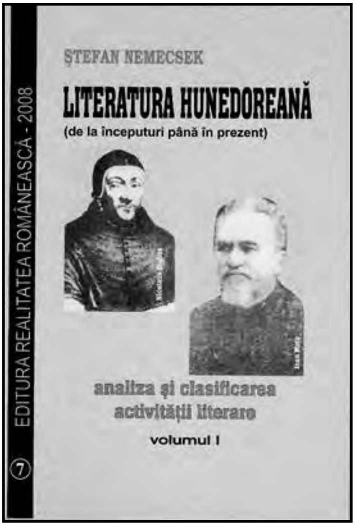




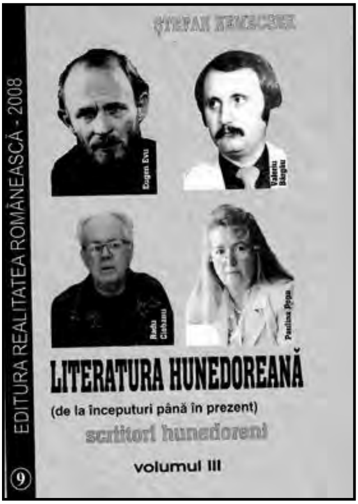


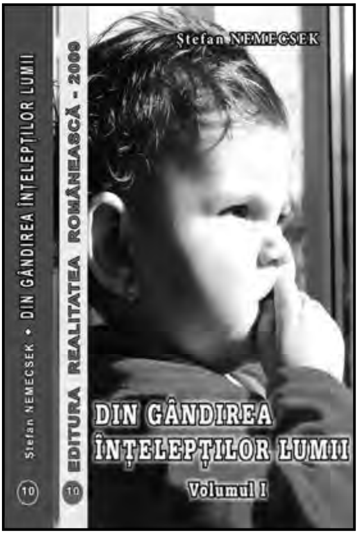

Ştefan NEMECSEK
TEME FILOSOFICE
MEREU ACTUALE
Editura Realitatea Românească - 2008
5

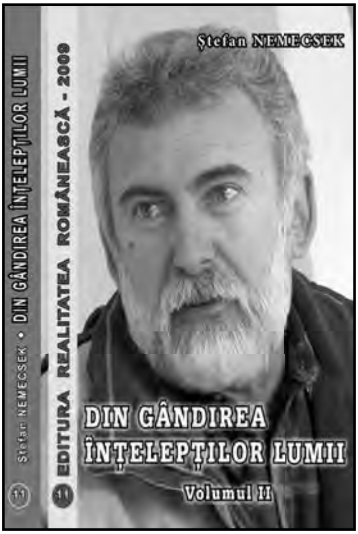

Ştefan NEMECSEK
EPICUR
POLITICĂ
RELIGIE
ŞI
MORALĂ
Editura Realitatea Românească - 2007
6

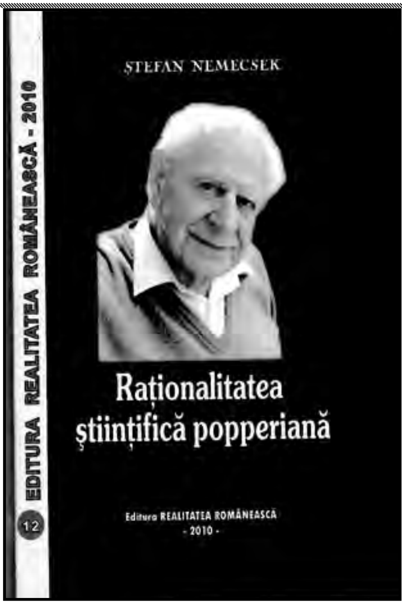

ŞTEFAN NEMECSEK
LITERATURA HUNEDOREANĂ
(de la începuturi până în prezent)
analiza şi clasificarea
activităţii literare
volumul I
EDITURA REALITATEA ROMÂNEASCĂ - 2008
7


ŞTEFAN NEMECSEK
LITERATURA HUNEDOREANĂ
(de la începuturi până în prezent)
scriitori din Valea Jiului
volumul II
EDITURA REALITATEA ROMÂNEASCĂ - 2008
8


ŞTEFAN NEMECSEK
EDITURA REALITATEA ROMÂNEASCĂ - 2008
9
LITERATURA HUNEDOREANĂ
(de la începuturi până în prezent)
scriitori hunedoreni
volumul III


Ştefan NEMECSEK
Ştefan NEMECSEK • DIN GÂNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII
EDITURA REALITATEA ROMÂNEASCĂ - 2009
10
DIN GÂNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII
Volumul I


Ştefan NEMECSEK
Ştefan NEMECSEK • DIN GÂNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII
EDITURA REALITATEA ROMÂNEASCĂ - 2009
11
DIN GÂNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII
Volumul II


ŞTEFAN NEMECSEK
Raţionalitatea ştiinţifică popperiană
Editura REALITATEA ROMÂNEASCĂ
- 2010 -
EDITURA REALITATEA ROMÂNEASCĂ - 2010
12


Ştefan NEMECSEK
CARTE, LITERATURĂ
ŞI PRESĂ
LA ORĂŞTIE
(de la începuturi până în 1944)
Volumul I
Editura REALITATEA ROMÂNEASCĂ
- 2011 -
EDITURA REALITATEA ROMÂNEASCĂ - 2011
13


Ştefan NEMECSEK
CARTE, LITERATURĂ
ŞI PRESĂ
LA ORĂŞTIE
(de la începuturi până în 1944)
Volumul II
Editura REALITATEA ROMÂNEASCĂ
- 2011 -
EDITURA REALITATEA ROMÂNEASCĂ - 2011
CARTE, LITERATURĂ ŞI PRESĂ LA ORĂŞTIE
Ştefan Nemecsek
14
REVISTA ORĂŞTIE
LIBERTATEA

LECŢIA DE LIBERTATE: DE LA RÂSUL LUMII LA CUVÂNTUL LIBER …

Istoria presei este una interesantă şi provocatoare. A privi în urmă la textele transmise oamenilor de ziarişti, la gândurile şi ideile specifice fiecărei perioade este o stare de recuperare a memoriei în măsura posibilului imposibil.

În cartea sa *PRESA HUNEDOAREANĂ* (*de la origini până în prezent*, mai exact anul 2007)[1] – Stefan Nemecsek (jurnalist şi filozof) a avut curajul de a lăsa deoparte obsesiile de fiecare a zi a jurnalistului român şi de a încerca să recupereze o parte de memoriei colective a zonei numită Hunedoara. Autorul a avut răbdarea de a studia ziarele care au apărut în timpul şi *netimpul* nostru ca popor şi de a extrage evenimente, istorii, decizii invalidate de societate, decizii care au schimbat destine, cuvinte cu pete de sânge, evenimente care au zguduit oamenii la vremea respectivă, cuvinte care au făcut din puterea în sine ca putere, să spargă oglinzile mişcate ale Hunedoarei.

În toată această istorie pe care autorul cărţii o prezintă, apar oameni importanţi pentru zonă: *investitori*, *politicieni, artişti*, *muncitori*, *ţărani, scriitori, jurnalişti*, *formatori de opinie, laşi*, *afacerişti*, *trădători*, *vizionari, escroci, papagali*. În spatele istoriei, până la urmă, sunt oamenii.

---

1 Ştefan Nemecsek, *Presa Hunedoareană (de la începuturi până în prezent*), Editura ”Realitatea Românească”, Vulcan, 2007.

Spre deosebire de literatură, presa are rolul de a face legătură directă dintre oameni, locuri, evenimente, decrete şi poezii. Jurnalismul, ca fenomen, nu s-a preocupat de profunzimea conştiinţei, ci de manipularea conştiinţelor prin ştiri, articole, eseuri, puncte de vedere, realizări în domeniul economic, căderea şi mărirea partidelor la vremea potrivită, cuvinte încrucişate, bancuri şi timpul probabil. E o poezie frustă, o poezie mutilată, fără rima necesară în fiecare ziar.

Ştefan Nemecsek este jurnalist şi filozof, este analistul care a trăit din interior *fenomenul numit presă* despre care a scris, dar care a privit cu luciditate forfota scrisului la ziarist. A avut curajul de petrece timp lângă ziarele care au apărut de-a lungul epocilor, de a le cerceta, de a avea revelaţii şi tristeţi, de citi printre rânduri şi de a face radiografia unui organism viu, afectat de bolile secolului al XX-lea şi chiar din secolul al XIX-lea, plonjând cumva în secolul al XXI-lea. A scris istoria presei la intersecţia marilor evenimente, când presa trece de la suportul de hârtie la suportul electronic. Probabil că în viitor vor rămâne din ziarele care au apărut, din unele dintre ele, doar simple trimiteri despre evenimente dintr-o zonă neclară, afectată de nesiguranţă şi dorinţe. Migraţia aceasta spre suportul electronic determină o bătălie decisivă pentru minţile oamenilor prin presă. Nimic nu va mai fi cum a fost, iar autorul, prin curajul său, încearcă să fixeze evenimentele trecute la modul omenesc obiectiv cât mai corect. Istoria aceasta este prinsă în două volume. Primul volum prezintă fenomenul. Volumul al doilea prezintă ziarele în ordine alfabetică, statistici.

Înainte de toate autorul plonjează în istoria locului simţind că locul are regulile lui şi misterele lui, apoi presa apare ca un fenomen palpitant având un loc aparte în cultura regiunii. Evident că efortul autorului a fost de a pune în lumină

devotamentul presei faţă de interesele naţiunii, a oamenilor, a dascălilor, a muncitorilor.

Faliile care au apărut în istoria românilor în anul 1945 şi apoi în anul 1989 au generat confuzie şi contact direct la libertate, mai ales după anul 1989.

Între libertate şi libertinaj limitele au fost minime uneori. Jurnaliştii au ştiut-o cel mai bine, au fost în sfera ştirilor directe.

Autorul pune accentul pe fenomenul aşa cum a fost la Deva şi în Valea Jiului, poli de interes ai judeţului, fără să omită ceea ce s-a petrecut la Orăştie, la Haţeg, la Hunedoara. Zona a avut şi are secretele ei, oamenii, interesele lor, foamea după putere, propaganda mascată. Cartea începe cu un cuvânt înainte semnat de Valeriu Butulescu, scriitor. Corect, prietenul presei, scriitorul, remarcă perioadele pe care le acoperă în geografia scrisului cartea, de la perioada Habsburgică a Hunedoarei, la perioada interbelică, poate cea mai înfloritoare, apoi dictatura comunistă cu amprenta specifică vremurilor şi zona de trecere spre democraţie a anului 1989, scurtă, nervoasă şi apoi, perioada mogulilor, a baronilor locali, a şmecherilor, a sindicaliştilor, a jurnaliştilor capabili să facă din presă o afacere.

Valeriu Butulescu scrie despre autor:

„La Ştefan Nemecsek trebuie să apreciem în primul rând răbdarea de exeget, graţie căreia aproape două sute de publicaţii hunedorene, mai mari sau mai mici se regăsesc în premieră naţională, antologate într-o singură lucrare. Este o muncă migăloasă, dar cartea de faţă se constituie într-un document sugestiv şi imparţial, aduce în prim plan o bogată bază de date, devenind un instrument preţios de lucru pentru cei care în viitor vor dori să abordeze acest subiect, să-l actualizeze şi să-l adâncească.”

La această introducere aş mai adăuga o idee: merită studiată această istorie mai ales de oamenii politici pentru a-şi fixa mecanismele specifice ale presei prin care se acaparează, se consolidează puterea şi se eşuează în istorie.

Autorul dedică această carte tatălui său, care la data apariţiei avea 88 de ani, sugerând că presa e un fenomen de viaţă lungă şi pentru jurnalist şi pentru cititori, cu jertfa necesară impusă de cuvântul scris.

Primul volum al cărţii are o concluzie care s-a impus: *libertatea, un concept încă nedefinit*. Ştefan Nemecsek face o incursiune filozofică şi jurnalistică asupra conceptului, balansând între darul libertăţii şi povara ei, între avantaje şi căderile de fiecare zi, sugerând că presa are un rol important, acela de a fi informaţi ca cetăţeni, despre treburile publice şi capacitatea de a ne asuma înţelegerea fenomenului social şi de a judeca corect contextul în care trăim. Libertatea a fost un exerciţiu al limbajului de lemn dar şi al exploziei de ziare, de la drepturile omului la abuzul de libertate, de la cenzura comunistă la libertinajul neprofesionist al unor jurnalişti care caută senzaţionalul sau sunt puşi în slujba stăpânului care aduce banul, capitalul necesar afacerii prin presă.

E nevoie de libertatea presei, dar o libertate asumată, responsabilă, concluzionează autorul, după ce a parcurs fenomenul „Ziaristul are răspunderi faţă de echilibrul social, atât la nivel general cât şi la nivel individual, refuzând conştient să stimuleze apetitul morbid al receptorului de presă.” Capitolul despre libertate trebuie citit pentru că sunt gândurile unui jurnalist aflat în război cu sine, cu alţi jurnalişti, cu lupta de a ajunge cumva la adevărul zilnic, la foamea sufletului după celălalt suflet.

Cartea este interesantă pentru că aruncă o lumină asupra unor ziare: *Drumul Socialismului* (*Deva) sau Steagul Roşu*

(Petroşani) aşa cum au fost şi cum s-au ratat, de la mărire la decădere, nu au rezistat *testului de stres* impus de libertate. Transformarea ziarului de la Deva într-un ziar nou - „*Cuvântul Liber*", a fost o experienţă interesantă pentru judeţ, pentru jurnalişti, pentru cititori. Ziarul dominant al unei epoci, nu a rezistat până la final şi incursiunea autorului în fenomen este interesantă, suficient de obiectivă şi cu amprenta de istorie a judeţului. Poate anii 1993 – 2003 au fost ani buni pentru ziar, rezistând concurenţei. Totuşi istoria acestui ziar este fixată de David Randal din care citează Ştefan Nemecsek:

„Valorile celor care au controlul asupra ziarelor sunt cu totul diferite de cele ale ziariştilor. Deşi pretind că respectă concepte ca adevărul, onestitatea, virtutea, aceştia urmăresc, de fapt, să facă bani, propagandă sau altele. Acestea sunt obiectivele lor, fie că este vorba de stat, administraţie locală, partide politice, companii multinaţionale, firme mixte, întreprinderi independente, bănci, companii petroliere, bogătaşi sau sponsori."

Acest citat ne arată ce înseamnă libertatea în mişcare, libertatea ca modalitatea de a trăi zilnic experienţe noi, uneori inutile, zbucium ilar şi eroare, sau victoria *celui care ştie*.

Deşi autorul analizează presa ca fenomen cultural, au fost perioade, ca perioada comunistă în care presa era un organ de propagandă mai ales, dar în această zonă a fost şi o minimă rezistenţă, aşa cum este descris suplimentul cultural-literar „*Ritmuri Hunedorene*" apărut sub marca ziarului judeţean comunist, care a fost uneori o adevărată revistă de cultură în care au reuşit să publice importanţi scriitori din judeţ.

Aşa erau vremurile.

Pentru hunedoreanul interesat de istoria judeţului în care a trăit, volumul al doilea e un dicţionar a ziarelor din judeţ,

autorul face o scurtă prezentare şi menţionează oamenii care au făcut ziarul, pasionaţii, naivii, interesaţi.

Cine a rezistat?

E o întrebare care îţi vine în minte, mai ales după anul 1989: *Călăuză, Oglinda, Expres, Actual, Columna, Arena, etc.*

Titluri, erori, certitudini. De remarcat faptul că în această perioadă majoritatea celor care scriau frumos, sau scriu încă, au lansat ziare, dar ziarul e o afacere, mai e nevoie şi de capital, de influenţă, de relaţii, de a face meseria de jurnalist care este altceva decât a fii scriitor sau istoric sau profesor sau om politic. De remarcat eşecul ziarelor de partid alături de cele vulgare.

Dar privind din perspectivă istorică, acum, doar 5 % din populaţie mai apelează la ziarul pe hârtie. E mult, e puţin? Lumea s-a mutat în virtual, demonstrând că ceea ce contează este gândul, ideea, meseria bine făcută, libertatea ca mod de viaţă.

Iată ce scrie Ştefan Nemecsek în *Cuvântul Autorului*:

„Deşi recent, tabloul presei de după decembrie 1989 s-a dovedit a fi dificil de refăcut. Multe din titlurile apărute peste noapte au rezistat perioade mai scurte sau mai lungi pe piaţa media, nefiind inventariate de nicio instituţie sau bibliotecă locală. Nu cu puţine eforturi, cred că am reuşit reconstituirea şi a acestei perioade, cu sprijinul destul de evaziv al colegilor jurnalişti…”

Aceasta este lecţia libertăţii: *pierderea memoriei*. Autorul a depus efortul de a ne reaminti ce am fost ca hunedoreni în ţinutul Hunedoarei. Pe coperta interioară a cărţii se pot citit ideile serioase din capitolul „*Ziaristul între libertatea de exprimare şi responsabilitatea cuvântului scris*” din volumul *Controverse filozofice*.

Încheiem citând unele titluri de ziare: RÎSUL LUMII, CAMELEONUL, EXPLOZIA T, RELACHE, BLITZ, PA-

PAGALUL DE PETROŞANI, VIAŢA DE LA EST LA VEST, GAZETA DE REZERVĂ, HUNEDOARA EXPRES.

Sau titluri care lasă semne şi evenimente de presă: *Cuvântul Liber, Zori Noi*, *Călăuza*, *Renaşterea Hunedoarei*, *Curierul Văii Jiului*, *Ardealul Literar şi Artistic*, *Nova Provincia Corvina*, *Servus Hunedoara …*

PRESA HUNEDOREANĂ este o istorie care a atins multe inimi, a ajuns în locuri importante şi este o prezentă demnă oriunde este lansată. Astfel cartea este în biblioteca Mănăstirii Sfânta Ecaterina de la poalele munţilor Sinai, importantă bibliotecă de natură creştină, apoi antologia presei a fost prezentată la Biblioteca Parlamentului European de la Strasbourg şi a fost apreciată la cel de al doilea Congres Internaţional de Istorie a presei româneşti de la Iaşi, multe ziare serioase au găsit de cuviinţă să consemneze prezenţa acestei lucrări la evenimente locale sau internaţionale, după mersul lucrurilor la românii de astăzi. Cartea a stârnit şi invidii, controverse, atacuri interesante şi interesate, pentru că o istorie a presei pe pâine este una greu de digerat la nivel mintal, faptele ziariştilor în vremurile din urmă lasă urme.

Această carte ne reaminteşte că prima gazetă românească a apărut la 8 aprilie 1829 purtând girul lui Ion Heliade Rădulescu şi că de presă au fost legaţi Mihai Eminescu, Petre Ţuţea, Mircea Eliade, Emil Cioran, Eugen Ionesco , Constantin Noica, Tudor Arghezi, mari personalităţi a culturii române, sau Păstorel Teodoreanu, cel care a dovedit că „poţi răni mortal prin cuvinte” … Din judeţul Hunedoara, remarcăm prezenţa în media a scriitorilor: Eugen Evu, Dumitru Hurubă, Valeriu Bârgău, Valeriu Butulescu, Gligor Haşa şi alţii, dovadă că omul de literatură poate fi *online* cu epoca sa, pe insomniile celui care scrie şi pe mirarea celui care citeşte…

Octombrie, 2010.

GÂNDUL CU ELICE

Vine o clipă, în plină zi, când vrei ca lumea să intre în echilibru cu un simplu gând. Un gând curat, un gând care e adevărat, ori care îţi dă noi puteri.

Ştefan Nemecsek ne propune prin cartea *DIN GÂNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII*[2], o antologie a gândului care vine de departe şi merge departe. Sufletul e chemat la o relaţie cu ideea *online din infosfera* care ne înconjoară, aproape invizibilă, luminoasă, discretă.

E o pasiune mai veche a jurnalistului şi filozofului Nemecsek, cel care a adunat în timp şi netimp proverbe, zicale, ziceri, fulgere, atingeri, cuvinte pentru îmblânzit animalul din om.

Grădinarul a început recolta la vârsta de zece ani şi a continuat, adolescent, om matur, jurnalist, scrib… A fost ceva instinctiv, apoi conştient, apoi organizat şi pasionat de gândul care mişcă omul.

Autorul mărturiseşte:

„Este o lucrare puţin mai altfel decât cele precedente, o carte pe care am gândit-o a fi ceva care să-şi aibă locul pe noptiera semenilor mei, pentru a avea la îndemână ori de câte ori doresc o evadare în imensitatea spiritului universal.”

Evadarea din cotidian, ieşirea în infinit având ca vector cuvântul aureolat.

---

2 Ştefan Nemecsek, *Din gândirea înţelepţilor lumii*, Editura „Realitatea Românească”, Vulcan, 2009

Temele abordate de autor sunt clasice: viaţa, patria, boala, moartea, femeia, iubirea, fericirea, altruismul …Semnătura finală aparţine unor personalităţi care au marcat istoria, filozofia, literatura, politica, sportul, sociologia, teologia …

Te întrebi dacă eşti fericit, găseşti răspunsul: „*Când eşti cel mai fericit, te vede Dumnezeu*" – zicală Bantu

Uneori copiii: „*Copii sunt o punte spre cer.*" – din Persia.

Când citeşti ziarul nu uita: „*Presa poate fi bună sau proastă, dar, cu siguranţă, fără libertate nu poate fi decât proastă.*" – Albert Camus.

Un gând de poet: „*Cuvintele sunt lacrimile celor care ar fi vrut aşa de mult să plângă şi nu au putut.*" – Lucian Blaga

Vine un moment când te întâlneşti cu moartea: „*Ai impresia că majoritatea oamenilor, ar prefera să moară, decât să gândească.*" – Bertrand Russel

Iubirea, da, iubirea: „*Iubirea e forma divină a nesfârşitului*." – Maurice Maeterlinck

Apoi patriotismul, patria: „*Patria nu e vaca hrănită în cer şi mulsă pe pământ.*" - Franz Etzel

Reflectezi, uneori, la libertate, la cei care au murit înaintea ta pentru ca să fii liber cu adevărat: „*O colivie a plecat în căutarea unei păsări*." – Franz Kafka

Dar, adevărul? Răspunsul: „*Există trei adevăruri: adevărul meu, al tău şi adevărul*." Din Asia.

Cine poate trăi fără credinţă: „*Toate drumurile, de oriunde vin, duc la tine, o, Dumnezeu*!" – Zarathrusta

Poate trece o zi fără zâmbeşti? „*Un zâmbet costă mai puţin ca electricitatea, dar aduce mai multă lumină.*" – Abbe Pierre.

În aceste vremuri toţi doresc să aibă succes: „*Pentru succes nu există ascensor. Trebuie urcate treptele.*" – Oesch

O carte despre gândirea înţelepţilor, are şi zicerea despre gândire: *„Gânduri tâmpite are fiecare, dar deşteptul şi le ascunde."* – Busch (Aforisme şi rime)

Cartea este dedicată jurnaliştilor din Valea Jiului, autorul dorind să atragă atenţia asupra responsabilităţii artei de a scrie zilnic despre viaţă.

Ştefan Nemecsek a ales un moto pentru această carte: *„Un aforism e ultimul inel al unui lanţ lung de gânduri"* – M. von Ebner-Eschenbach.

Poetul Eugen Evu are un gând scurt, un cuvânt înainte, despre antologia aforismului trecut prin sita înţelepciunii: *„Spiritul străbate timpul şi prin recunoaşterea de sine, redevine*"

Ştefan Nemecsek concluzionează:

„Toţi căutăm ceva peste tot, în ceasurile de noapte sau la lumina lămpaşului, fie gânduri, fie idei, idealuri şi cărări de urmat în viaţă, ca să ne putem confirma acţiunile sau să iscodim viitorul, care deseori ni se pare o imposibilitate, un vis sau o himeră."

Carte pare a nu fi una originală, dar modul în care a fost concepută, alcătuirea ei simplă, toate denotă că în spatele scrisului există o deschidere spre univers la modul cel mai delicat posibil, că avem nevoie de fulgerul care aduce ploaia şi culorile absolute ale curcubeului, legământul nevăzut care ţine oamenii ca oameni în relaţii unii cu alţii şi flămânzi de eternitate …Până la urmă viața însșine este originală.

Cartea e abordabilă şi prin aceasta: ideea cea mai înaltă ajunge la oricine, într-o seară, într-o dimineaţa, în momentele când suntem singuri sau devenim fericiţi, formula ei ne dă posibilitatea de ajunge cumva la adevăr …meseria filozofului adevărat, sau a jurnalistului adevărat …

August 2010.

EPISTOLĂ DESPRE TOLERANŢĂ

Citind cartea *POLITICĂ, RELIGIE ŞI MORALĂ*[3] de Ştefan Nemecsek, ai mereu impresia că există un personaj apropiat care lipseşte din carte, dar, invizibil cum este, e prezent prin întrebarea care o suspendă deasupra cuvintelor, e mereu întrebarea: de ce filozofie în vremuri triste?

Cartea pare una nebună, nu are legătură cu pragmatismul de tarabă a vremii sau cu dansul pe manea, e puţin rece, dar necesară, pune pe tapet toleranţa. Cartea are mai multe fascicole tratând subiectul, politica, religia, morala ca dimensiuni ale existenţei umane, atingând sfera de gândire a unor filozofi cunoscuţi, dar parcă uitaţi.

Cartea pare una de filozofie, dar e mai curând o carte de morală, sau poate gândurile unui om apăsat de secolul din care face parte: de ce uităm experienţa înaintaşilor, de ce reluăm *iluzia* de la început, au existat alţii înaintea noastră care au definit o modalitatea de a convieţui unii cu alţii.

Scrierea începe în mod clasic, aducând în atenţie conceptul modern de toleranţă ca unul actual, apoi firul este dirijat spre reforma *lutherană*, momentul Machiaveli, ajungând la concepţia politică a lui John Locke, la iluminismul francez reprezentat de Rousseau, pentru a culmina pragmatic cu Declaraţia Universală a Drepturilor Omului. Morala abordează gândirea lui Platon sau Aritosteles, ori Socrates,

---

3 Ştefan Nemecsek, *Politică, Religie şi Morală*, Editura „Realitatea Românească” Vulcan, 2008

idei care înviorează omul modern. De profesie jurnalist, Ştefan Nemecsek face un reportaj în istoria filozofiei pentru a ne demonstra că avem resursele spirituale necesare pentru a găsi soluţiile la problemele noastre, evenimente, întâmplări, oameni au mai existat şi omenirea şi-a găsit făgaşul de a rezista. E acolo calea, doar să fi atent …

Subiectul scrierilor lui Ştefan Nemecsek e bazat pe *Scrisoare despre toleranţă* scrisă de filozoful John Locke, dedicată atât politicului cât şi structurilor religioase ale lumii.

Autorul cărţii se îndreaptă spre o epistolă scrisă de părintele fondator al liberalismului modern, cu dimensiuni umaniste evidente. Ceea ce am câştigat s-a obţinut foarte greu în timp, libertatea noastră are un preţ evident, zbuciumul gândirii oamenilor de a găsi calea …

Dar John Locke nu a fost singur. Martin Luther a desenat sensul credinţei bazată pe raţiune, pe toleranţă, pe teze clare, menite să spargă blocada la care a intrat omenirea, folosindu-se de religie ca instrument de exercitarea puterii, deşi credinţa dădea şansa la libertate…

Despre momentul Machiaveli autorul scrie, reamintindu-ne că dacă scopul unei persoane e bun, ea merită să lupte pentru a birui, dovedind că are mai multă putere decât restul… Într-un fel Nemecsek revalorifică ideea marelui gânditor şi atrage atenţia asupra ideilor filozofice populare care s-au depărat de origine …

Au existat ferestre în cursul istoriei care au permis schimbarea mentalităţii, crearea unei dimensiuni sociale în care democraţia să poată redimensiona societatea apăsată de teroarea evului mediu fals religios …

Ştefan Nemecsek aprofundează concepţia politică a lui John Locke, prezentându-i gândirea, viaţa, frământările sale despre toleranţă sub două aspecte: *în cadrul bisericii şi*

în cadrul guvernării civile. Autorul a pus degetul pe rană: soluţia pentru existenţa noastră vine şi din aceste zone sensibile ale societăţii, în plină mişcare, necesare omului, dar mereu alunecoase, scăpând ceva insului în căutarea vieţii sale …

Iată ce reţine Ştefan Nemecsek:

„Orice creştin, afirmă Locke, trebuie înainte de toate să ducă o luptă împotriva propriilor pofte şi vicii, căci ar fi absurd ca cineva să se numească creştin fără a poseda calităţi precum virtutea, bunătatea sau sfinţenia vieţii: «Să se depărteze de la nedreptate oricine cheamă numele Domnului.»”

Analiza lui John Locke, subliniază autorul, e una necesară în aceste vremuri, ideile care au frământat Europa a făcut ca Europa să atingă soluţia democraţiei prin toleranţă, dar să simtă şi teroarea războiului din când în când, ca avertisment … Avem încă de învăţat din experienţa celor de dinaintea noastră, libertatea şi democraţia au un preţ …

Despre societatea civilă autorul remarcă, plecând de la scrierile lui John Locke:

„Chiar dacă prin forţa legilor şi tăria pedepsei magistratul ar putea să convingă sau să schimbe judecata oamenilor, acest lucru nu ar ajuta în schimb la mântuirea sufletelor lor. Numai urmându-l pe Dumnezeu putem găsi fundamentele datoriilor noastre.”

Analiza operei marelui filozof englez deschide lumea într-un sens actual pentru societatea românească, gânduri cumva pierdute la metrou sau la intersecţia marilor bulevarde, revin cu acuitate şi demonstrează că uneori românul, ca individ, refuză harul şi nu a cunoscut *reforma spirituală* prin care a trecut Europa cu mult înainte …De aici actualitatea cărţii, Ştefan Nemecsek reţine şi o rugăciune a filozofului, rugăciune

care sintetizează întreaga operă, interesantă şi necesară ca legătură cu voinţa divină la modul practic, de fiecare zi.

Da la filozof la *Declaraţia de Independenţă a SUA*, la viaţa lui Jefferson care a pus în aplicare ideile curajoase ale vremii.

Inserarea în paginile cărţii a declaraţiei americane, paralela dintre scrierile filozofice şi acest act politic ne determină să înţelegem că numai prin înţelepciune putem să asigurăm viitorul omenirii, că toleranţa e necesară ca soluţie de a exista la modul sublim: libertatea, iar dacă astăzi cetăţeanul român călătoreşte şi are acces la secretele societăţii libere, cu slăbiciunile ei evidente, se datorează efortului ca ideea cea bună să biruie întunericul urii. Filozofia are, deci, o dimensiune pragmatică, oferă soluţii …

Analizând morala ca latură a existenţei umane, autorul, jurnalist, moralist şi liber cugetător, arată că morala deşi în aparenţă alunecoasă, principiile morale pot fi comparate cu axiomele matematice. De la morala în filozofia orientală la doctrina morală a lui Socrates, filozoful care a trăit toată viaţa sărac, dar a fost în relaţii cu cei mai importanţi oameni ai timpului său. Viaţa lui Socrates, gândirea lui ne arată că viaţa poate fi frumoasă.

Iată ce reţine autorul cărţii scriind despre filozoful antic: *„Virtutea, prin excelenţă este înţelepciunea, ştiinţa generală a binelui.”*

Citind cartea putem reţine teme interesante: raportul dintre virtute şi fericire, teoria virtuţii, morala plăcerii celei mai intense, ca eşec a modului de viaţă bazat pe plăcere. Autorul reţine parcă o temă modernă scriind despre filozofii antici: „Este ştiut faptul că nimeni nu ia hotărârea de a se sinucide pentru că este nefericit, ci pentru că fiind prea preocupat de fericire nu îi mai rămâne nimic de ce să-şi lege viaţa …”

Temele sunt continuate analizând plăcerile corpului şi spiritului, morala stoicilor, de faptul că fericirea depinde nu de împrejurările exterioare, ci de o atitudine morală interioară …iar înţeleptul are întotdeauna ceva de învăţat …iar virtuţile se raportează la relaţiile sociale în cuvinte şi fapte …, omul trebuie să rămână aşa cum este …

Autorul a înţeles să insereze în carte aprecieri ale contemporanilor săi despre aceasta carte dedicată filozofiei, moralei, politicii, arătând traseul ideii de la Petroşani la Parlamentul European …

Deci legile umane se vor adăpa din Scriptura păcii indiferent de sistem …

Iată un fragment din rugăciunea lui John Locke, aşa cum l-a reţinut Ştefan Nemecsek:

„Mă rog din tot sufletul Domnului Atotputernic ca Scriptura păcii să poată fi propovăduită şi ca magistraţii civili să dorească mai mult să-şi conformeze propriile conştiinţe legii lui Dumnezeu şi să fie mai puţin îngrijoraţi de supunerea conştiinţei celorlalţi prin legi omeneşti …”

Citind cartea lui Nemecsek Declaraţia Universală a Drepturilor Omului nu mai pare aridă şi o normă juridică bună pentru diplomaţi, ci o necesitate a vieţii. Din ideile cărţi reţinem, în final, că individul are dreptul la o sferă privată asigurată asupra căreia ceilalţi să nu poată interveni.

Pe ultima copertă, inspirat autorul inserează câteva citate importante pentru individul liber şi pentru cel care se doreşte liber şi pentru cel care visează la libertate, gânduri filozofice aparent, dar practice, din care cităm: *„Ceea ce construieşti în ani, alţii pot dărâma într-o zi. Construieşte, oricum!”*

Pe viitor autorul, poate, ar putea aborda o construcţie literară mai profundă pentru ca ideile sale să ajungă şi la mai

mulţi cititori, iar cartea *Lumea Sofie* a lui Jostein Gaarder ar putea oferi o sugestie, pentru că un roman de ficţiune ca mod de iniţiere în marea filozofie a lumii, prin dialoguri, limbaj accesibil şi fir narativ interesant poate face din ideile lui Ştefan Nemecsek suportul pentru un roman sau o scriere de referinţă universală … Dar exemple în literatură există …

Iulie 2010



ISTORIE CU SCRIBI

O carte densă despre zona judeţului Hunedoara a scris Ştefan Nemecsek, o carte ambiţioasă despre oameni, locuri, scrierile lor zburătoare, despre speranţă şi tristeţe, despre uitare şi despre unitate şi ruptură în acelaşi timp.

Cartea se intitulează simplu *LITERATURA HUNE-DOREANĂ (de la începuturi până în prezent)*[4] şi a fost girată de Editura „ Realitatea Românească”. E o carte mesaj şi antologie, o carte ambiţioasă şi structurată pe ideea de religie a scrisului la români, o carte în trei volume :

- *Analiza şi clasificarea activităţii literare – vol. I;*
- *Scriitori din Valea Jiului – vol. II;*
- *Scriitori hunedoreni – vol. III.*

Autorul a avut ambiţia de a sonda spaţiul acesta în care au avut loc înfrângeri sau victorii, de a culege date despre fenomen, de a pipăi cu degetele minţii istoria şi de a lăsa deschisă această panoramă a literaturii speciale din zonă. Cuprinsul este unul stufos, dar clar ordonat, pe autori în ordine alfabetică pentru a împiedica războiul scriitorilor cu scriitorii, pentru a da linişte într-un loc în care nu există linişte, pentru că acolo unde sunt furtuni apar şi lumina fulgerului şi …invidioşii ...

O enumerare a tuturor autorilor este imposibilă într-un spaţiu atât de mic de cronică de suflet, dar sunt mulţi autori care sunt nominalizaţi în antologie, unii membri ai Uniunii

[4] Ştefan Nemecsek, *Literatura hunedoreană (de la începuturi până în prezent*), Editura „Realitatea Românească”, Vulcan, 2008.

Scriitorilor, alţii membri a istoriei româneşti, alţii membrii ai Cetăţii lui Dumnezeu, alţii scribi de serviciu într-o lume în care subiectul este puternic zguduit de orgolii greu de înţeles, alţii, poate aderând *la terapia prin scris...*

Valeriu Butulescu, scriitor şi el, are un cuvânt înainte, un fel de introducere în atmosferă, iar remarca sa este una pertinentă: *„singura înviere accesibilă omului rămâne istoria„* , iar istoria este o ştiinţă inexactă în sensul că recompunerea faptelor în papirus se face într-un fel superficial, dar ceva rămâne: amprenta oamenilor pe timpul Hunedoarei, ca zonă transparentă şi rezistentă la moarte ... o zonă mişcătoare între aur şi munte, între adâncul subteranului şi vârful bradului, pendulând între cer şi pământ, măsurată de timp şi de vers.

Poate că remarca din cuvântul acesta de întâmpinare este una importantă:

„Ei bine, acei anonimi mărunţi, care se hărăneau uneori cu ovăzul cailor, au pus şi ei virgule colective în cartea încă nescrisă a istoriei.„

Totul începe simplu, dar se dovedeşte a fi foarte complicat pentru că definiţia scriitorului este greu de fixat în termeni agreaţi de toată lumea şi de curentele literare, şi cu mult mai greu pentru ideologiile de toate culorile, de toate experienţele şi ratările posibile în istoria lumii şi a judeţului Hunedoara. Poate va fi foarte greu de înţeles demersul autorului, când România se va reorganiza altfel, pe regiuni, când Europa va dori să ne deseneze altfel în numele democraţiei şi a liniştii, vom privi cu alţi ochi pasajul de pietoni numit literatură hunedoreană … Din cauza aceasta cartea scrisă de Ştefan Nemecsek e o carte care prinde între coperte istoria unei zone aşa cum a fost, istoria scrisă pe riscul artiştilor şi trăită în mod miraculos între credinţă şi necredinţă, începând cu Palia de la Orăştie, semn al credinţei pentru urmaşi …

Ştefan Nemecsek notează scurt:

„Cum era şi firesc, în perioada cercetărilor făcute şi a documentării materialului prezentat am pătruns mai mult, mai adânc, mai profund în „ atmosfera scriitoricească „, pe care mi-o închipuiam că o cunosc. Nu mi-a plăcut deloc ce am descoperit. Multe orgolii, multe ambiţii personale, multe judecăţi pe care nu le-am putut înţelege. „

Depăşind orizontul acesta îngust autorul a constituit antologia ca pe o poveste despre fenomenul scriitor care s-a manifestat în viaţa celor care au avut curajul şi laşitatea de a scrie şi a pătruns în viaţa scribului care scrie cuminte, fără reguli anume la marea carte a lumii, la marea poveste a lumii, continuând adevărul cuprins în cuvintele care se leagă cumva în vers, în schiţă, în roman, în scenariu, în studiu despre limba română de totdeauna şi de oricând, scribul care nu cârteşte la Dumnezeu când i se cere să scrie ceva cu adevărat important: orice om e o valoare în sine, mai presus de regulile dregătorului de moment.

Meritul autorului este acela de a pleca de la povestea scriitorului de hunedoara de la istoria locului, de prezenta mirajul aurului şi a cărbunelui în Ţara Zarandului şi a Văii Jiului, de a schiţa pe scurt fenomenul social, economic, politic şi religios a ţinuturilor care compun arealul numit Hunedoara. În acest areal sunt mai multe ţări care trebuie luate în considerare ca leagăn, ca picior de plai, ca gură de rai, ca miracol.

Mirajul aurului a dat valoare zonei Brad, puterea neagră a cărbunelui a dat valoare Văii Jiului, pomii din zona montană au scris pe cer istoria, curgerea Mureşului sau a Streiului au caligrafiat destinul omului, nimic nu a fost la întâmplare, scriitori au existat pentru că au existat lucruri minunate care trebuiau descrise cumva, iar cuvântul este semn şi armă, apărător al sufletului prin simpla scriere, rostire sau bâlbâire.

Sunt prezentaţi poeţi ai muntelui şi a subteranei, poeţi obiectivi, livreşti, cei care rămân singuri sau abordează miracolul, cei care au scris amar sau care văd lumina, ironici sau boemi, prate religioşi sau metafizici, poeţi ai timpului lor în stil hunedorean. Sunt poeţi adică fabuloşi, clasici, tradiţionali, sentimentali, prinşi în valul optzecist, poeţi discreţi care se văd în transparenţa istoriei.

Sunt romancieri sau personalităţi preocupate de teorie şi critică literară, oameni care au tradus sau au scris istorie, sunt cei care au scris pentru copii sau au scris scenarii pentru filme, scribi ai istoriei, adică.

Citind antologia descoperi pe Valeriu Butulescu folosind cuvinte puţine dar profunde, la limita iresponsabilităţii în timp şi la limita responsabilităţii în faţa istoriei. Dumitru Velea declară că între timp a murit dar că iubeşte paradoxismul şi viaţa luminoasă din haiku, ca semn şi nod în Valea Jiului, dar că preferă să fie prezent la banchetul lui Platon.

Descoperi pe Nicolae Uţică între zori şi amurg, câştigător al concursului de poezie internaţională, că poate ivi o asimptotă la eternitate, sau este pasionat de nedeile momârlanilor ori că e nevoie de o memorie de rezervă pentru a rezista în Valea Jiului, în Vale, adică.

Citind antologia înţelegi că există Apocalipsa după Valeriu sau că e un alfabet straniu în care Valeriu Bârgău a vorbit şi continuă să vorbească, că acest poet aparent fragil a pus pe picioare o editură şi a rezistat în jurnalism exact aşa cum şi-a propus să fie: călăuza.

Povestea este interesantă când înţelegi că Mariana Pândaru face un salt mortal, lacrima i se pare amară, ori e ceva miraculos după căderea nopţii, sau poate ambiţia Paulinei Popa care vine spre noi cu mâinile în flăcări, ne invită la nunta

cuvintelor şi este atentă la ghilotina sinelui, îmbrăcând rochia nesupunerii. Este un efort pentru o femeie să ţină în fiinţă o editură aşa cum fac Mariana Pândaru sau Paulina Popa, pentru că trebuie să găseşti soluţii să vezi „ piaţa „ literaturii şi să ai o inimă bună pentru a scrie copiilor la modul serios sau matur.

Înţelegi că Eugen Evu a ieşi în lume, a fost premiat dar se reîntoarce mereu în apartamentul său din Hunedoara pentru a scrie, a descoperit tineri care scriu, a inventa o operă importantă şi a alcătui antologii specifice zonei, pentru că este pregătit pentru toate iubirile, stă cu faţa spre stea, că a descoperit amarul mierii sau şi-a amintit că plângea să nu se nască, dar ne transmite sărutul cu privirea şi poartă rănile altuia, propunându-şi să fie stăpânul jocului deşi are temeri că există o purpură iarna. Se regăseşte în cartea întâlnirilor, acolo unde a pregătit banchetul lui Eugen Evu.

Citind antologia tresari când vezi că unii au trecut dincolo, în zona nedefinită pentru a o defini, că Ionel Amăriuţei când trăia a privit printr-un ochean întors şi s-a simţit vinovat de plecarea cocorilor. Înţelegi frământarea lui Miron Ţic şi pasiunea sa pentru scris, pregătit pentru miracolul zăpezilor şi are curajul de a face o invitaţie la dragoste la o vârstă matură, pasionat de călătoria spre izvoare, ca simplu martor insolit.

Dumitru Hurubă e pe contrasens şi ca scriitor de umor a nimerit în rezervaţia de zăpăciţi pregătind pentru contemporani o carte de colorat mintea în timpul insomniilor sale bine-făcătoare în care a descoperit că … bunica are un amant.

Reflectezi la viaţa de dascăl în judeţul Hunedoara când citeşti cărţile lui Radu Igna, când pricepi că a existat o vâltoare a istoriei şi că la un moment dat nu se întâmplă ceva deosebit în viaţa unui dascăl, doar o revoluţie, sau că există o armonie specifică tocmai la Snack Bar, o armonie a mitocanilor pregătiţi să preia puterea economică, politică sau de orice fel, numai să

fie acolo, iar parlamentul lor e la bar…

Cu bucurie reţin că autorul are o notă interesantă despre subsemnatul Constantin Stancu, ceea ce mă determină să privesc cu mai multă obiectivitate asupra literaturii în general şi să fiu atent la nume de scriitori şi vieţile lor, ca modele speciale într-un timp determinat…

Descoperi mulţi nonconformişti, revoltaţi sau visători, uneori la marginea misiunii autoimpuse de scriitor, pregătiţi să rateze ţinta şi chiar o ratează.

E lume care a fost şi ai revelaţia că în ţinutul Hunedoarei s-a ivit *Palia de la Orăştie*, iar autorul face bine că insistă pe fenomenul scrisului adânc şi pe istoria acestei scrieri de excepţie pentru literatura română, pentru că prin ea ne dovedim că putem exista în eternitate.

Autorul antologiei, Ştefan Nemecsek este un scrib al esenţelor, captează fenomenul vieţii literare în regiunea Hunedoarei ca pe mişcare importantă şi priveşte literatura ca mod de evadare în eternitate, cu toleranţă, ca pe o singură temă mereu actuală. Cărţile sale *Controverse filozofice* sau *Toleranţa în filozofia lockeeană* indică spre un demers serios şi necesar în istoria recentă a României. De remarcat şi lucrarea sa de sinteză: *PRESA HUNEDOAREANĂ (de la origini până în prezent*), antologie în două volume, apreciată pe plan internaţional şi dosar de trecut râul istoriei.

De ce a scris Ştefan Nemecsek această carte despre literatura hunedoreană ?

E o întrebare la care dânsul răspunde exact şi modest: pentru că în decursul timpului peste numele şi personalităţile multora din scribii de hunedoara se aşternuse uitarea şi nu era drept, pentru că aceşti români au scris în limba română şi majoritatea au fost consideraţi ca modele umane şi profesionale

demne de urmat pentru generaţii de oameni care au fost, sunt şi vor fii în acest ţinut marcat de strălucirea miraculoasă a aurului şi blestemul aurului şi de forţa cărbunelui care a pus în mişcare lumea în secolul al XIX –lea şi în secolul al XX-lea, lăsând deschise speranţele la civilizaţie.

În loc de concluzie, aş menţiona doar atât: *Palia de la Orăştie* a fost rodul a cinci cărturari români: *Mihai Tordaş – „ episcopul românilor din Ardeal „; Ştefan Herce – „propovăduitorul Evangheliei în Sebeş „; Efrem Zacan – „dascălul de dăscălie a Sebeşului „; Moise Peştişel – „ propovăduitorul Evangheliei în Lugoj „ ; Archirie – „ protopopul Hunedoarei „.*

Multe persoane care declară că iubesc cultura nu ştiu că au existat aceşti cărturari care mărturiseau că *Palia de la Orăştie* este doar pârga până când Dumnezeu va îngădui să apară şi alte scrieri.

Antologia *Literatura Hunedoreană* probează că Dumnezeu a îngăduit a se tipări şi scoate şi alte cărţi pre limba română … şi va îngădui pentru că ne priveşte altfel, priveşte la inima oamenilor, nu la chipul, la titlul sau funcţia lor, la modul cum se îmbracă sau înjură, la modul cum uită …

28 februarie – 01 martie 2009.

FENOMENUL „TOLERANŢA ORĂŞTIE”

Materialul documentar la cartea scrisă de Ştefan Nemecsek, *CARTE, LITERATURĂ, PRESĂ LA ORĂŞTIE (de la începuturi până în 1944)*[5], adică anexele, este o carte despre carte, purtând în enumerarea lucrărilor studiate atâta putere încât, starea celor două volume confirmă rezistenţa prin cultură într-un loc extraordinar: Orăştie, judeţul Hunedoara, România, la intersecţia lumilor şi a ideilor, aici, în Ardeal. Scriitorul a depus un efort considerabil pentru a revitaliza memoria pierdută cumva într-un secol al informaţiei, într-o vreme a exploziei mijloacelor de comunicare, când uneori confuzia este prezentă şi distorsonează istoria.

Memoria ca o cartea scrisă vizibil şi invizibil pe inimilor celor care ştiu ce înseamnă a fi cetăţean în cetate!

Precum într-un documentar serios, Ştefan Nemecsek ne ajută să vedem Orăştie de sus, e o privire de ansamblu asupra zonei, o panoramă culturală cu manuscrise, jurnale, oameni, librării, edituri, tipografii vechi, Eminescu, Unirea, scriitori, profesori, ziarişti, librari, Lucian Blaga, şcoli, calendare vechi, mesaje din alte vremuri, închisoarea jurnaliştilor, suferinţă, piese de teatru, o lumea în mişcare între Valea Jiului, Alba-

5 Ştefan Nemecsek, *CARTE, LITERATURĂ ŞI PRESĂ LA ORĂŞTIE (de la începuturi până în 1944)*, Editura „Realitatea Românească”, Vulcan-2011, două volume. Editor Ioan David, prefaţa prof. univ. dr. Crişu Dascălu.

Iulia, Deva, Brad, Ţara Haţegului, Mureş, de la *Palia de la Orăştie* la umorul cel de toate zilele.

Sunt preluate primele consemnări despre Orăştie, sunt date de la finele secolului al XIV-lea provenind de la bresle, de la statutele acestora, de la produsele meşteşugăreşti făcute la Orăştie, din lumea celor care produc pentru oameni, apoi de la călătorii care au trecut prin Ardeal, de la viaţa ca viaţă. Este pomenită lucrarea *Chorographia Transilvaniae* de Georg Reishestorffer, tipărită la Viena în anul 1550, lucrare ce menţionează rodul pământului în zona Mureşului, cu oameni organizaţi specific, cu o climă minunată, într-un un peisaj natural darnic.

Au mai scris şi alţii despre Bros, sau Orăştie, impresionaţi de lumea de aici, unde existau 11 sate regeşti.

Panorama aceasta emoţionează, e un loc unde s-au întâmplat multe, unde a apărut *Palia*…

Autorul Cărţii Orăştie arată că există o adevărată comoară de carte veche provenind din ţinut, carte multiseculară, apoi centrele tipografice româneşti într-o lume imperială veche, misterioasă şi periculoasă. Manuscrisele aveau o viaţă a lor, cartea se cumpăra, se dona. Sunt puse în lumină însemnările de pe acele cărţi vechi, ele dau informaţii preţioase, refac gândurile oamenilor, se pătrunde în mintea celor care trăiau cândva în această parte a României, cei care au lăsat *noduri şi semne* prin vreme, despre oameni, despre oraş…

Cartea era un spectacol intim de la legătorie la biserică, la biblioteci particulare, în mâinile dascălilor, ale tinerilor, cartea era o valoare inestimabilă şi fizic şi spiritual, era arta de a conserva memoria locului, de a trăi după valori eterne.

Pe însemnările vechi descoperi date despre calamităţi, fenomene neobişnuite meteorologice, despre medicina

vremii, despre momente istorice importante, ori despre efortul economic din zonă, despre mişcarea socială, despre personalităţi care, din anonimatul lor, continuă să strige în cetate, despre şcoală, dascăli, etc.

Ştefan Nemecsek nu uită să se focalizeze pe morala creştină ca motiv de tărie, de putere în vremuri complicate, să prezinte problemele bisericeşti, ori ale învăţământului, care formau oameni, credinţa şi studiul alcătuind un sistem de cunoaştere special la Orăştie…

Iată lumea în care fiinţa Orăştie!

În judeţul Hunedoara erau, în fiecare zonă, câte o mănăstire unde se scria, se copia cartea, se strângea, se lega manual şi se ducea la oameni, e pomenită mânăstirea Prislop, ori oameni sau localităţi în care fenomenul se petrecea ca o izbucnire de miracole: Sâmpetru, Sântămăria-Orlea, Hunedoara, Răchitova, Râu de Mori, Sibişel, Teliuc, etc.

Primele cărţi au avut conţinut religios, dar el ne dau o lumină clară despre configuraţia vremii şi, în ciuda diferitelor divergenţe, se poate observa *toleranţa Orăştie*, un fenomen important, cărţile de altar au avut valoarea lor culturală, ele au format conştiinţe, iar *Evanghelia după Ioan* este o dovadă fermă în acest sens…

Sunt trimiteri la *Psalmi*, la *Floarea Darurilor, la Psaltirea româno-calvină*, la *Sinaxar, Liturghia sfântului Ioan Gură de Aur, Cazania, Noul Testament de la Bălgrad,* etc.

Pentru carte au existat şi procese, este enumerat cel dintre protopopul ortodox din Haţeg, Ioan Maximilian şi protopopul unit de la Plosca, Nicolae Bosi, pentru două cărţi, un *Minei şi* un *Apostol…*

Un lucru era cert: cărţile erau valori, costau scump, erau râvnite, aduceau lumină oamenilor, se procurau greu, foarte

greu, uneori se ducea o luptă plină de pasiune şi derută pentru a ajunge în posesia lor... Cărţile erau cumpărate de preoţi, de oameni cu vază şi uneori câte o carte era cumpărată din banii unei întregi comunităţi!

Autorul reţine: „Tipărirea unei cărţi nu era o afacere economică. Cartea nu era accesibilă din punct de vedere financiar oricărei categorii sociale. Cea mai scumpă carte era cartea cu legătură cu ferecătură de argint şi cu pietre preţioase.” Apoi se face o analiză obiectivă referitor la circulaţia monetară diversă din Ardeal, influenţată de ordonanţele şi patentele provenind din Viena, sistemul financiar umbrind circulaţia cărţii.

De remarcat: cărţile erau plătite în florini şi zloţi, preţul lor a mai scăzut ulterior, datorită apariţiei de tipografii, dar au rămas greu accesibile.

S-au făcut însemnări preţioase pe cărţi, deţinătorul ne transmite nouă, astăzi, emoționante informaţii: preţul, persoanele care au procurat-o, destinatarul sau destinatarii, împrejurările în care a ajuns la destinaţie, destine revitalizate prin scris. Cartea a trecut prin multe mâini, a fost citită de mulţi, pe ea s-au fixat gânduri pentru urmaşi, a avut un rol important în viaţa spirituală a oamenilor şi a dat norme morale, esenţiale pentru o existenţă demnă. A existat şi o listă a cărţilor deţinute de biserici, astfel în Ţara Haţegului au existat la un moment dat 475 de cărţi în 78 de biserici, conform *Crestomaţiei sau Analectelor literare,* editată la Blaj în anul 1858!

Circulaţia cărţii s-a făcut din Moldova, Ţara Românească, din vestul Europei, din întregul Ardeal, cartea circula şi era purtătoare de viziune naţională la Orăştie.

Acolo s-au păstrate primele semne ale creaţiei literare şi artistice, culminând cu *Palia de la Orăştie*. În mod meritoriu, Ştefan Nemecsek face o analiză a acestei cărţii, aducând noi

informaţii despre un monument al culturii române şi deschizând ferestre în istoria literaturii şi a credinţei.

„În tot cazul Palia este o lucrare originală. Traducătorii au pus în textul Paliei tot meşteşugul în uz atunci. Din lucrare transpiră un spirit de mare răspundere faţă de text dar şi unul de independenţă. Traducătorii au ţinut seama de rolul sintactic al cuvintelor în frază, de chipul vorbirii reuşind astfel să îndeplinească întâia condiţie a unei traduceri bune.”

De reţinut, Orăştie a fost un principal centru cultural prin societăţile, asociaţiile, organizaţiile sale, prin societăţile de lectură, prin formele şi mijloacele de exprimare, formându-se liantul social care a modelat românii din ţinut. O amprentă decisivă asupra culturii din Orăştie a avut-o *Astra*. În jurul asociaţiei au pivotat numeroşi oameni de cultură şi s-au format numeroşi intelectuali şi patrioţi.

„După 1867, când politica de maghiarizare a guvernelor statului dualist austro-ungar ameninţa însăşi existenţa fiinţei naţionale a românilor, Astra a devenit principala conducătoare a luptei politice de eliberare naţională prin cultură, orientându-şi întreaga activitate în vederea transpunerii acestui program în rândul populaţiei româneşti.” – consemnează autorul.

Un capitol tensionat şi dinamic este dedicat presei şi tipăririi de carte. S-au publicat ziare care au vizat domeniul economic, cultural, viaţa politică, literatura, au apărut calendare, almanahuri, dicţionare, foi de umor. Este prezentată şi analizată „Revista Orăştiei” care a lăsat pagini memorabile privind viaţa în cetate. Sunt emoţionante articolele din reviste pentru că reflectă lupta românilor pentru fiinţa naţională şi puterea prin cultură în faţa dominaţiei maghiare prezente

în acele vremuri la Orăştie şi în Transilvania. Dar flacăra era întreţinută de ziarele din zonă.

Ştefan Nemecsek notează:

„Deoarece George Coşbuc era beneficiarul unei bogate experienţe la revista „Vatra", unde a fost trup şi suflet, a ales să fi e colaborator permanent al „Revistei Orăştiei" din nov. 1896, nefiind în stare să stea în afara „sistemului literar".

George Coşbuc a adus un suflu nou la „Revista Orăştiei", ba mai mult, a introdus rubrici noi aduse de la revista „Vatra", cum ar fi „Fel de fel", „Varietăţi" şi fiind un nume deja consacrat a început să primească frecvent colaborări de la I. L. Caragiale, Radu D. Rosetti, Vasile Alecsandri, Vasile Goldiş, Traian Demetrescu, Constantin Dobrogeanu Gherea, Veronica Micle, Şt. O. Iosif ş.a. „

Sunt prezentate şi alte publicaţii: ACTIVITATEA, LIBERTATEA, FOIAIA ÎNTERESANTĂ, SPICUIRI LITERARE, , etc.

Ziarele de la Orăştie au pătruns în toate zonele ocupate de români, au ajuns în America ori Australia, la Viena, etc. Lumea era în mişcare şi viaţa impunea această misiune la toţi românii, intelectualii din zonă şi-au asumat riscurile financiare şi politice, au pus viaţa lor în joc pentru ideea de unitate la români. Folclorul este bine prezentat în cele două volume, scriitorii, jurnaliştii, avocaţii, economiştii au înţeles că sufletul românesc are comori care trebuie adunate şi prezentate lumii.

Ziarele umoristice aduc un zâmbet în vremuri delicate, sunt moralizatoare şi pline de vervă, iar umor este unul de bună calitate pentru că intelectualii din zonă nu au lăsat jos nivelul de conştiinţă, deşi într-o formă uşor naivă, iar pregătirea lor făcută la Viena ori Budapesta i-a format ca modele pentru ceilalţi români. Ştefan Nemecsek notează:

„SÎNCEAUA", organ al „keskenyuzăilor neorganizaţi",

care „apare şi dispare după putinţă”. Număr unic, apare în 1911, în patru pagini. Apelează la nume fictive, pentru a spori efectul comic: Sfredeluş, Prâznel, Hâl cu preşu etc. Se întâlnesc însă şi unele nume care nu par a fi pseudonime: Virginia Nădejde, Nicolae Orginji. „Sînceaua” publică foiletoane, poezii umoristice, epigrame, anecdote care nu depăşesc însă tonul naiv - provincial al publicaţiilor de acest gen.”

Privind atent asupra evenimentelor, autorul cărţii reţine şi câteva publicaţii în limba maghiară, dar consemnând, totodată, rolul presei româneşti din Orăştie pentru sprijinirea şi organizarea luptei de eliberare naţională. El face portretele unor importante personalităţi din zonă precum Sebastian Bornemisa, publicist, poet, folclorist, doctor în filozofie, ajuns deputat, ministru, primar al Clujului în vremuri grele, sub presiunea politică a evenimentelor. Tangenţial sunt prezentate şi alte personalităţi din Orăştie sau sunt creionate portretele unor oameni care au pus ceva din fiinţa lor în mişcarea lucrurilor în direcţia bună precum preotul Ioan Moţa care a avut un important rol în promovarea culturală, în consolidarea şi dezvoltarea presei româneşti la Orăştie.

Cu acuitate este prezentată creaţia eminesciană la Orăştie, fenomenul Eminescu atingând minţile şi inimile celor din zonă, poeziile care au circulat şi care au fost reţinute de presă, de editori, de alţi scriitori. Se vedea legătura dintre români prin intermediul literaturii şi presei.

Ştefan Nemecsek scrie, în volumul al II-lea dedicat Orăştiei, despre Eminescu:

„Folosind exemplele culese în timpul cercetării doctorale şi a concluziilor desprinse din articolul semnat de Clemente Constantin, ne propunem să subliniem, în principal, două idei, şi anume:

1. Deşi ne aflăm înaintea actului unirii Transilvaniei cu România, locuitorii acestor meleaguri erau animaţi de conştiinţa unităţii etnice şi spirituale cu fraţii lor de dincolo de Carpaţi, Eminescu fiind socotit de pe atunci poet al tuturor românilor.

2. Creaţia lui Eminescu a fost asimilată în aşa măsură la Orăştie, încât putem vorbi de un anume epigonism chiar, al căror purtători sunt unii autori locali.”

Despre ziarişti, Ştefan Nemecsek, ziarist fiind, are cuvinte de apreciere şi reţine rolul extraordinar jucat de presă în lupta pentru eliberare naţională.

„Presa Ardealului oprimat era organul autorizat prin care vorbea sufletul românesc şi zbuciumările lui curate. Explicaţia este limpede: gazetarii erau înşişi conducătorii intelectuali ai neamului. Idealismul jertfitor şi pregătirea lor ştiinţifică îi încadra într-un prestigiu moral, care făcea din scrisul lor devotat şi avântat un element de inspiraţie naţională şi de neîntrecută educaţie a largilor mase populare.”

În mod realist autorul cărţii a citat pe I. Matei cu lucrarea *Presa românească şi slujitorii ei*, apărută în anul 1926 la Cluj, în Almanahul presei române, dovadă că exista o tradiţie a presei pentru a-şi potenţa viziunea în slujba poporului.

Cu durere în suflet, Ştefan Nemecsek notează despre Închisoarea de la Sighet, locul unde au fost ucişi cei mai importanţi gazetari români, acolo unde libertatea cuvântului a fost pusă în cătuşe, au fost deţinuţi peste 26 de ziarişti, 10 murind în închisoare, pentru că erau vinovaţi de uneltire împotriva ordinii sociale. Aceste scurte note pun în lumină sacrificiul jurnaliştilor care şi-au dus lupta până la capăt, conştiinţa lor rămânând intactă în apogeul confuziilor de toate felurile, dar au rezistat, nu s-au vândut! Rămân un exemplu prin vremuri… Este o lecţie de viaţă extraordinară

pentru ziariştii de astăzi care trăiesc altfel, nelimitaţi de hotare, ori informaţia insuficientă…

De remarcat că Ştefan Nemecsek reuşeşte să pătrundă în marile frământări ale arealului Orăştie, simte pulsul eliberării Ardealului din imperiu străin, din strânsoarea austro-ungară, atinge problema emancipării românilor şi intrarea lor în sfera autodeterminării. Sunt atinse problemele de bază ale epocii şi sunt puse în lumină resursele româneşti şi principala resursă, oamenii: jurnalişti, scriitori, dascăli, librari, tipografi, economişti, meşteşugari, oameni de afaceri, importanţi intelectuali, legători de cărţi, ţărani. Valul i-a cuprins pe toţi, politica a împins lumea spre un alt orizont de civilizaţiei.

Pe de altă parte, oamenii zonei s-au racordat la marile idei ale vremii pe plan internaţional cum a fost lucrarea *Protocoalele Înţelepţilor Sionului*, atent studiată de Ioan Moţa din Orăştie. Se fac referiri tulburătoare asupra aspectelor vieţii sociale, politice, religioase, financiare, juridice legate de viziunea evreiască asupra lumii, în atingere cu viziunea creştină. Lucrarea a făcut valuri în epocă, iar preotul Ioan Moţa inserează şi el comentarii personale pertinente, cu trimiteri la realităţile vremii. Autorul Cărţii Orăştie face o analiză a acestei viziuni doar la capitolul presă, trăgând concluzii interesante, unele actuale, alte revelatorii privind modul în care s-a modelat lumea în acea perioadă şi cum este ea modelată în continuare, pentru că efectele se văd şi astăzi.

Ştefan Nemecsek scrie în cartea sa:

„Analizând Protocoalele, ţinându-ne departe de comentariile editorilor şi de toate polemicile pricinuite de publicarea lor, se deosebesc în ele trei lucruri de căpetenie, adesea îmbinate:

1. O critică filosofi că a principiilor liberale şi o slăvire a regimului autocratic.

2. Expunerea planului de luptă pregătit cu metodă, pentru asigurarea dominaţiei mondiale a evreilor.

3. Priviri profetice asupra înfăptuirii apropiate a părţilor mai însemnate ale acestui plan."

Este analizat în detaliu Capitolul al XII-lea din *Protocoale* unde se fac referiri exprese la presă şi activitatea jurnalistică, focalizându-se pe modalităţile de ajungere la putere, păstrarea puterii şi tehnicile specifice de manipulare a populaţiei, multe actuale şi astăzi. Analiza este necesară pentru că dinamizează lucrarea şi atrage atenţia la modul în care presa este a patra putere în orice stat şi în lume.

Despre Ioan Moţa scrie:

„La moartea sa, protopopul Ioan Moţa a fost cinstit ca o mare personalitate, organizându-i-se funerarii naţionale. A murit într-o perioadă atât de tulbure (1940), cu sufletul îndurerat că s-a pierdut o parte din trupul sfânt al Ardealului. Dar ultima lui realizare, pentru oraş, va dăinui prin vremuri. În calitate de protopop, ctitoreşte o măreaţă catedrală, împlinind un vis ce şi-l făuriseră orăştienii încă la sfârşitul secolului trecut."

Vremurile şi-au pus amprenta pe oameni, pe locuri, pe Orăştie, model românesc de existenţă în geografia spirituală a ardelenilor şi nu numai.

CARTE, LITERATURĂ ŞI PRESĂ LA ORĂŞTIE, se prezintă cititorului ca o lucrare academică specială pentru un loc special, un loc în care cuvintele au fost de fosfor, luminând istoria, istorii, destine.

În prefaţa la cele două volume domnul prof. univ. dr. Crişu Dascălu, directorul Institutului de Studii Banatice „Titu

Maiorescu” din cadrul Academiei Române, Filiala Timişoara, ţine să remarce faptul că suntem în prezenţa unui dar făcut culturii române şi subliniază:

„Cartea adună o cantitate impresionantă de informaţii, culese cu răbdare şi migală din arhive şi din biblioteci. Chiar dacă multe dintre ele nu sunt necunoscute cititorului din alte lecturi, lor li se alătură altele, categoric inedite. Meritul autorului este acela de a le fi aşezat la un loc, operaţie mai dificilă decât se crede, căci ea pretinde rigoare, viziune clară a ansamblului şi capacitatea de a deosebi esenţialul de marginal.

Rezultatul este o imagine complexă a vieţii culturale multiseculare care a pulsat în Orăştie, iar a ajunge la el pe cont propriu ar fi o muncă la care foarte puţini din cititori s-ar încumeta.”

Autorul are şi el un cuvânt, mulţumind celor care l-au încurajat, ajutat şi i-au adus cuvinte de îmbărbătare, amintind câteva întâmplări culturale la care cititorul va fi martor, retrăind istoria la tensiune maximă:

„Nu ştiu câtă lume ştie că Studentul din Romos, pe numele său real Cristian Cloos, fiu de ţăran din Romos, este autorul primei Istorii a Imperiului Otoman. În anul 1475 scrie „Tratat despre moravurile, condiţiile de viaţă şi lipsa de consideraţie a turcilor”, carte tipărită la Roma, în limba de circulaţie a epocii, latina. Lucrarea se epuizează imediat aşa încât în 1481, apare o nouă ediţie la Hurach. Până în 1660 mai sunt tipărite încă 25 de ediţii. În 1530, cartea Studentului din Romos apare cu o prefaţă scrisă de Martin Luther.”

Mai târziu, lucrarea mai cunoaşte câteva ediţii în Transilvania, fiind onorată cu o tălmăcire a lui Nicolae Iorga. Tipărită de-a lungul timpului la Berlin, Nurenberg, Roma, Koln, Paris, Strasbourg, etc. lucrarea inaugurează circulaţia

internaţională a cărţii, fiind o curiozitate bibliofilă.”

Am inserat acest citat de final deoarece este penetrant, existau fii ai locului care dau culoare istoriei şi însămânţează evenimentele la care mulţi au fost martori, autori, părtaşi, scribii epocii, depăşind epoca. Un fiu de ţăran din Romos…aşa începe orice istorie a lumii…

Ceea ce este regretabil este că mediul academic nu a dat atenţie unei astfel de lucrări, bogat documentată, cum ar fi de pildă Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, instituţie de învăţământ care nu a avut puterea de a atrage persoanele disponibile pentru a continua azi mişcarea culturală Orăştie, Alba-Iulia, Blaj, Cluj… ratând ocazia de a sprijini demersurile făcute de Ştefan Nemecsek de-a lungul timpului, dar poate tocmai asta l-a ambiţionat pe autor şi i-a dat harul de a fi omul care înlocuieşte instituţiile prin resursele sale modeste de ziarist, scriitor, cetăţean al cetăţii.

Poate o poezie din antologia de cântece populare alcătuită de Ştefan Bornemisa din Orăştie ar da sens lumii în care trăim, la apogeul confuziilor:

„Jelui-m‘aş şi n-am cui,
Jelui-m‘aş codrului,
Dar şi codrul e’ntristat
Căci omida l-a mâncat…
Foaie verde de pelin
Toate trec şi iarăşi vin,
Numai dorul ce-am iubit
S-a dus şi n-a mai venit!...”

Ștefan Nemecsek

Jurnalist, scriitor, disponibil pentru toleranță în cetate, așa cum este văzut de apropiații săi, plus câteva articole din tinerețe.

„CONCEPTE FILOSOFICE MODERNE ŞI CONTEMPORANE”



inginer Gheorghe ILE
Primarul municipiului Vulcan

În istoria filosofiei, în concepţia ei generală despre lume, găsim ansamble de idei încă din antichitate, în Babilon, Egipt, China, Grecia, India. Apariţia filosofiei a fost determinată de nevoile oamenilor de a pătrunde în problemele generale ale timpului. Cuvântul „filosofie” este cunoscut şi vine de la greci cu peste două mii de ani în urmă şi s-a născut din două cuvinte fileo (iubesc) şi sofia (înţelepciune), adică dragoste de înţelepciune.

Între timp, au apărut şi concepţii filosofice, care au avut un caracter de clasă. Au apărut şi două metode de gândire diametral opuse: Dialectica şi Metafizica. Poate, de aici, din această perioadă a apariţiei celor două metode, au apărut şi luptele sau controversele filosofice.

În acest volum, aproape 200 de pagini, autorul le dedică acestor controverse filosofice. Sunt pagini în care aflăm interpretări ale unor concepţii moderne şi contemporane, cu un deosebit ecou în timpurile noastre, unele făcând referire la societate şi stat, altele la adevăr, valoare, determinism şi intermanism în societate.

Capitolul I al volumului se deschide, după un interesant Cuvânt al autorului cu „determinism şi interminism în viaţa socială”.

Este abordat Determinismul social în gândirea vechilor greci care, poate mai mult decât alte popoare, au fost preocupaţi de rosturile ascunse ale lumii şi naturii umane. Legenda regelui Midias este grăitoare prin faptul că acesta „cel mai bogat şi cel mai faimos om al timpului său ar fi fost obsedat de problema cunoaşterii şi a libertăţii umane”. Această legendă este legată şi de Vechiul Testament, care ne spune că: „Acolo unde este multă cunoaştere este şi multă durere”. Se vorbeşte despre Determinismul social în filosofia antică grecească şi despre „Determinismul social în filosofia medievală”, despre „Determinismul social în filosofia modernă”. Apoi, se ajunge în secolul XX la „Determinismul social în filosofia contemporană”.

Pagini interesante şi deosebit de lămuritoare sunt dedicate unor mari filosofi cum sunt Socrate (c. 409-399 î.Hr.), Platon (c. 469-347 î.Hr.), Aristotel (c. 384-322 î.Hr.). Capitolul I se încheie cu paginile dedicate lui Baruch (Benedict) Spinoza (1632-1677) care este unul dintre iniaţiatorii filosofiei moderne. Toate aceste pagini au fost scrise de Ştefan Nemecsek cu o mare determinare, ce vizează directa participare a acestor filosofi la o generatoare contradicţie care, iată, peste timp este luată în seamă.

Capitolul II „Concepţie lui Rousseau despre raportul dintre suveran şi principe, respectiv popor şi guvernământ”. În titlul „Contractul social, context istoric şi social” autorul ne pregăteşte „Pentru a înţelege opera unui mare gânditor, nu este de ajuns să ne aplecăm reflexiv asupra ei însăşi ci trebuie să o gândim, dacă vrem să avem o imagine corectă a ei, în spiritul

epocii în care a fost scrisă. Aşa cum bine observa şi marele Hegel, intimitatea dintre filosofie şi actualitatea prezentului este una indisolubilă, indiferent de vizionarismul autorului respectiv". Ne este redată şi „Influenţa lui Rousseau asupra istoriei filosofiei" şi „Contractul social, merite şi lipsuri".

Capitolul III se referă la „Problematica şi controverse filosofice actuale privind adevărul şi criteriile de adevăr" la teoria adevărului şi determinarea acestuia în sistemul valorilor ştiinţifice, la principalele teorii asupra adevărului, la Teoria pragmatică a adevărului la consens şi adevăr. Oamenii au avut întotdeauna nevoie de adevăr şi însăşi autorul este mânat de această dorinţă, pe care o dezvoltă şi o interpretează pe baza principalelor teorii concepute de-a lungul vremurilor. Prin o serie de filosofi, Ştefan Nemecsek ridică adevărul la valoare ştiinţifică.

Alte pagini de care cititorul se simte legat şi pe care le parcurge cu mare atenţie şi deosebit respect, sunt cele dedicate filosofilor Gottlob Frege, Friedrich Albert Moritz Schlick, Ludwig Wittgenstein şi Immanuel Kant, toţi patru cu merite importante în „Teoria generală a cunoaşterii", în „Teoria conceptului, un limbaj formalizat al gândirii pure după modelul aritmeticii" sau în lucrările despre Etică şi Estetică.

Cel de-al IV-lea capitol este intitulat „Filosofie şi valoare în opera lui Nietzsche" filosoful care a exercitat o considerabilă influenţă asupra filosofiei secolului XX. Opera acestui mare filosof este întrutotul vastă şi în întregime foarte valoroasă, profundă şi exprimată printr-o gândire de mare efect. Fie că ne gândim la „Naşterea tragediei", la „Aşa grăit-a Zarathustra" sau la „Genealogia moralei" ne simţim, fundamental stăpâniţi de gândurile acestora, de conceptele ce le aşază în pagini nemuritoare.

Între marii gânditori ai lumii, are loc şi Fredrich Nietzsche pe care autorul acestei cărţi îl aşază la locul cuvenit, arătându-i valoarea prin ceea ce scria Philip Stokes, că este „unul dintre cei mai profunzi, enigmatici, şi, în ultimă instanţă, controversaţi filosofi din întregul perimetru al gândirii occidentale”.

Destul de multe pagini, autorul dedică capitolul V, intitulat „Fenomenologie şi hermeneutică la Husserl şi Heidegger”, care de fapt reprezintă metode şi stil de filosofie, ambii filosofi germani care au trăit între anii 1858-1938, şi respectiv 1889-1976, deci, am putea spune că s-au aflat în imediata contemporanitate.

Interesant este şi capitolul VI „Concepţia lui Constantin Rădulescu Motru despre psihologia poporului român şi misticismul la români”.

A alege, între da şi nu, importanţa acestei cărţi, nu este un lucru greu de făcut, Da-ul reprezintă reuşită, interes, valoare şi o explozie de bucurie şi susţinere.

Felicitări, Domnule Ştefan Nemecsek!

DESPRE OM ŞI SOCIETATE…



Dănuţ BUHĂESCU
Primarul Oraşului Uricani

Locke îşi elaborează concepţia despre om şi societate pe temeiul principiilor sale ontologice şi gnoseologice.

Ontologic, afirmă un Dumnezeu creator nu numai al naturii fizice, ci şi al naturii umane şi, astfel, stăpân şi proprietar al omului. Ideea că există o natură (esenţă) umană dată de provenienţă divină, iar nu una care ar rezulta din faptele indivizilor implică ideea că această esenţă este universală, aceeaşi pentru toţi. Iar dacă Dumnezeu a creat aceeaşi esenţă pentru toate creaturile, rezultă că toate fiinţele umane sunt egale. “dacă nu cumva Domnul şi Stăpânul tuturor ar situa-o pe vreuna dintre ele, printr-o declaraţie manifestă a voinţei sale, deasupra celorlalte şi i-ar oferi printr-o evidentă şi clară numire un drept neîndoielnic de a domina şi a stăpâni”

Gnoseologic, consideră că raţiunea umană constituie o facultate ideală, desăvârşită, care poate cunoaşte exact trăsăturile definitorii ale lumii create, inclusiv pe cele ale naturii umane. În teoria sa despre om şi societate, adept al contractualismului, Locke admite şi el că, iniţial, oamenii ar fi trăit în stare de natură şi că, la un moment dat, ar fi încheiat un contract prin care au constituit societatea.

Locke îi defineşte pe oamenii aflaţi în stare de naturtă prin libertate şi raţiune precum şi prin egalitate, întrucât cele două facultăţi cu care sunt înzestraţi sunt identice. Oamenii sunt pe deplin liberi în sensul că, limitele legii naturale, decid şi dispun de posesiunile şi persoanele lor în mod independent, iar nu dependent de voinţa altuia. Libertatea lor naturală perfectă nu înseamnă însă permisivitate completă, căci intervine raţiunea care le interzice să se comporte arbitrar. Întrucât le arată şi le porunceşte cum trebuie să se comporte, raţiunea este însăşi legea care guvernează starea naturală. Şi anume, raţiunea este facultatea prin care fiecare se recunoaşte pe sine ca find egal cu semenii săi. Mai mult, raţiunea "îi învaţă pe cei care ţin cont de ea că, fiind toţi egali şi independenţi, nici unul nu ar trebui să pricinuiască rău altuia, vieţii, sănătăţii, libertăţii şi posesiunilor sale" deoarece, se subînţelege, a-l prejudicia pe egalul tău înseamnă a-ţi afecta propria ta esenţă, esenţa umană. În plus, este invocat şi argumentul teologic care susţine că oamenii nu sunt stăpâni sau proprietari ai vieţii lor, care să-şi poată periclita viaţa, ci îi aparţin celui care i-a creat, lui Dumnezeu. În concluzie, potrivit lui Locke, oamenii în stare de natură n-ar fi fost ostili unii altora, cum susţinea Hobbes, ci dimpotrivă, fiecare ar fi avut grijă să nu atenteze la viaţa celuilalt.

Locke consideră că scopul societăţii civile este acela de a asigura protecţia proprietăţii, prin proprietate el înţelegând viaţa, libertatea şi bunurile oricărui om. Din legile atribuite de el contractului social, rezultă că societatea care ia naştere asigură protecţia proprietăţii numai dacă aceasta este afectată în relaţiile dintre indivizi nu şi în ce priveşte raportarea fiecărui om la el însuşi. Totodată, afirmă că în afara relaţiilor reglementate de societate, fiecare om este obligat să-şi conserve viaţa şi să intervină, inclusiv prin forţă, în cazul în care cineva

din semenii săi şi-ar periclita propria viaţă. Individul uman trebuie să-şi apere viaţa proprie, ca şi viaţa celuilalt, tocmai pentru că natura umană este divină. El poate să-şi dea seama oricând dacă îşi primejduieşte viaţa, pentru că perceperea sa de sine este infailibilă. Implicit, poate şti şi dacă semenul său se expune vreunui pericol, pentru că acesta are acelaşi fond genetic ca şi al său.

Iată idei "de esenţă" care pot fi concluzionate şi reţinute după lecturarea volumului "TOLERANŢA în filosofia lockeeană" apărut sub semnătura ziaristului Ştefan Nemecsek.



„CULTURA ÎNTÂI, FIINDCĂ ACEEA SCHIMBĂ SUFLETELE”



Angela STOICA
Viceprimarul municipilui Vulcan

În 3 martie 2007, la Galeria de artă Iosif Tellmann din Lupeni a avut loc lansarea cărţilor „Controverse filosofice” şi „Toleranţa în filosofia lockeeană” autor Ştefan Nemecsek. Lecturând volumele cu multă atenţie pot fi reliefate mai multe idei: Erudiţia – deci ştiinţa de carte a autorului - şeful primei promoţii de master, specializarea filozofie – jurnalism din România, doctorand al Institutului de Filozofie şi Psihologie „C. R. Motru” din cadrul Academiei Române şi doctorand al Facultăţii de Filologie şi Istorie a Universităţii „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia etc. considerăm că această „carte de vizită” vorbeşte de la sine despre valoarea intelectuală a autorului, ştiut fiind că nu este la îndemâna oricui această performanţă.

Autorul realizează un fericit „purpuriu” în filozofie, istorie şi istoria filozofiei, abordând problematici din antologie (teoria existenţei), etică şi religie.

Firul „roşu” al acestor cărţi evidenţiază un pertinent imn dedicat RAŢIUNII („Puterea cea mai nobilă a omului e RAŢIUNEA” – S. Bărnuţiu) şi CULTURII („Lectura şi scrisul sunt ABSOLUT NECESARE pentru HRANA SPIRITULUI” - Seneca). Tindem să credem că autorul se încadrează volens –

nolens în ceea ce afirma Fr. Hayek în „Constituţia libertăţii”: Pentru ca vechile adevăruri să-şi menţină puterea asupra spiritului omenesc, ele trebuie reformulate în limbajul şi conceptele generaţiilor succesive. Din studiul aprofundat şi sistematic a reuşit să selecteze acele texte de o frumuseţe literară deosebită, dar şi cu un bogat conţinut ideatic filosofic, care ne invită la reflecţie cu un impact în mentalul cititorilor, la care se adaugă comentarii pertinente care sporesc valoarea cărţilor. „Marele principiu, acel principiu CĂLĂUZITOR către care converg toate argumentele aşternute în aceste pagini, este IMPORTANŢA absolută şi esenţială a DEZVOLTĂRII OMULUI, în cea mai BOGATĂ şi DIVERSITATEA sa ”(J. Stuart Mill „On Liberty”). Pentru că a fi cetăţean într-un stat democratic este un lucru care se învaţă de-a lungul întregii vieţi. J Hallowell spunea că „Democraţia este guvernarea poporului este şansa şi libertatea lui. Democraţia este cea mai bună ocazie pe care individul a avut-o vreodată de a participa la viaţa socială, de a hotărî propriul destin politic, dar şi cea mai mare responsabilitate.” Cărţile conţin multe idei valoroase, de stringentă actualitate, de aceea merită să fie cunoscute. În „Amurgul idolilor” de Fr. Nietzsche – extragem cum este formulată o idee remarcabilă – „a reuni în sfârşit într-un singur suflet şi a le înmănunchia într-un singur simţământ, acesta ar trebui să zămislească o fericire necunoscută până acum de vreun om. Acest simţământ dumnezeiesc s-ar numi atunci OMENIE!” Este cunoscut faptul că una din trăsăturile psiho-morale ale românilor este OMENIA. Pentru că l-am abordat pe Fr. Nietzsche – domnul Ştefan Nemecsek ne furnizează o lămurire esenţială legată de conceptul de „supraom – ÜBERMANSCH se apropie mai mult de omul VIRTUOS al lui Aristotel decât de glorificatul erou arian”. Spicuim din R. Aron:

„Este o bucurie pentru spirit să citească o carte sistematică în care un spirit viguros a încercat să deruleze, după o logică serioasă o înlănţuire de raţiuni, să precizeze plecând de la câteva definiţii, cea ce trebuia să fie o SOCIETATE LIBERĂ, adică o bună societate.” Autorul mai aduce argumente de necontestat în realizarea „omului luminilor” – în viziunea lui J.J. Rouseeau: „În cea ce priveşte individul, fiecare este desigur un Fiu al timpului său – stăpân pe propriul său destin, o dată înlăturate piedicile prejudecăţi, ale religiei şi ale condiţionărilor inerente propriei sale firi, se deosebeşte de celelalte animale ca FIINŢĂ RAŢIONALĂ – A CREAT CIVILIZAŢIA. Este maleabil şi perfectibil! Istoria oamenilor fiind cea a progresului…pe Pământ scopul lui ultim îl constituie FERICIREA TERESTRĂ”. Contribuţia majoră a lui Ştefan Nemecsek se înscrie pe orbita avertismentului sesizat de Fr. Hayek: „Dacă vrem să învingem în marea bătălie a ideilor, aflată în plină desfăşurare, trebuie să ştim în ce CREDEM. De asemenea, trebuie să avem clar în minte ceea ce PĂSTRĂM, dacă vrem să nu intrăm în derivă”.

Dacă antichitatea a permis circulaţia ideilor aproape nestingherite, în lumea medievală s-a manifestat intoleranţă – ajungându-se până la arderi pe rug. În epoca modernă şi contemporană asistăm la o efervescenţă a ideilor. Aristotel: „Omul este RESPONSABIL pentru TOT BINELE şi RĂUL care stau în puterea lui”.

Dacă societatea umană milita în epocile anterioare pentru a triumfa BINELE – ADEVĂRUL – FRUMOSUL – DREPTATEA, astăzi se completează cu PACEA – LIBERTATEA – PROPRIETATEA. Speranţa că au apus vremurile în care Socrate avertiza: „Cel mai mare pericol, atât pentru individ şi pentru societate constă în suspendarea GÂNDIRII CRITICE”.

Referindu-ne la „Scrisoarea despre toleranţă” o reformă politică şi religioasă” a lui J. Locke reţinem că toleranţa „este caracteristica esenţială a adevăratei biserici”. Rolul religiei este cu totul altul „de a orândui vieţile oamenilor după canoanele VIRTUŢII şi PIETĂŢII”. Religia este în esenţa sa „o convingere interioară şi completă a minţii”. Democraţia trebuie să se întemeieze pe cel mai mare respect al legilor indiferent de ierarhia socială: „sarcina legilor nu e de a asigura adevărul părerilor, ci SIGURANŢA şi liniştea ÎNTREGII COMUNITĂŢI”. cum poate deveni omul proprietarul lucrurilor? J. Locke răspunde: PRIN MUNCĂ. Impactul gândirii lui J. Locke a pregătit Revoluţia franceză (1789 - 1794). În documentul programatic al burgheziei franceze. Declaraţia drepturilor omului şi cetăţeanului (26 august 1789) se relevă în Art.2: „Aceste drepturi sunt LIBERTATEA, PROPRIETATEA, SECURITATEA, REZISTENŢA la OPRESIUNE”. Art.11 „Comunicarea liberă a gândurilor, opiniilor este unul din drepturile cele mai preţioase ale omului”. T. Jefferson –a redactat la 4 iulie 1776 „Declaraţia de independenţă a S.U.A.” unde se resimte influenţa directă – filozofia toleranţei lockeene: Art.18 „Este o îndatorire reciprocă a tuturor cetăţenilor de a practica TOLERANŢA CREŞTINĂ, DRAGOSTEA şi MILA unii faţă de alţii”. În esenţă depinde de noi ca să creem o lume a COEXISTENŢEI PAŞNICE, să schimbăm aprecierea realistă a lui C. Rădulescu – Motru: „Suntem meşteri de gură şi răi de faptă”. S-ar impune să fim japonezi – să investim mai multă creativitate în tot cea ce producem deoarece Iordanes -_autor antic afirma despre geto-daci că erau „din fire DEŞTEPŢI”; şi americani – adică OAMENI DE ACŢIUNE. Ne vom câştiga prestigiul şi vom schimba imaginea României în Europa şi în lume – dacă toţi – indiferent de sex, rasă, etnie, religie vom

elimina prejudecăţi şi himere hegemonice, dacă vom gândi şi acţiona împreună pentru binele tuturor.

Deşi momentan România este bulversată de o accentuată criză morală, economică, politică şi socială, răspunsul îl găsim la C. Rădulescu – Motru: „Nu suntem la prima năvălire de barbari, Românii au fost de veacuri o veşnică santinelă pusă să apere acest colţ al Europei, CREŞTINISMUL şi CIVILIZAŢIA”. Pentru a salva pacea lumii şi popoarele să trăiască într-un climat de coexistenţă paşnică – toţi cei chemaţi să dirijeze destinele omenirii – să apeleze la RAŢIUNE şi CREDINŢĂ. Mircea Eliade – în marea sa intuiţie recomanda de ţinut minte: „Cu cât mai multă ştiinţă, cu atât mai mult Dumnezeu” (1971).



AZ ORSZÁGOS MAGYAR BÁNYÁSZATI ÉS KOHÁSZATI EGYESÜLET
DOROGI HELYI CSOPORTJA

DÍSZOKLEVELET
ADOMÁNYOZ
ŞTEFAN NEMECSEK
ÚRNAK,

a vulkáni (Romániai) újságírónak, kiadónak és filozófusnak aki, újságcikkeiben hűen tükrözi a zsil-völgye napi eseményeit és könyveiben elemzi a nemzetközi filozófiai gondolkodás mélységeit és kapcsolatait.

Dorog 2010.11.19

Glevitzky István
Elnök

Dr. Korompay Péter
Titkár

„ACŢIUNILE CULTURALE TREBUIE SĂ SCHIMBE IMAGINEA VĂII JIULUI”


ANUL XIII
NR. 541
JOI 1
MARTIE
2007
4 PAGINI
0,50 lei

Curierul
VÃII JIULUI

CONCLUZII LA VIZITĂ

Un mărţişor pentru
toate doamnele şi domnişoarele
din Valea Jiului
cu prilejul zilei de
1 Martie

Curierul Văii Jiului nr. 541, 1 martie 2007, pag. 4

„La începutul acestei săptămâni, Sala de Marmură a Primăriei Municipiului Petroşani a găzduit lansarea a două volume de debut Controverse filosofice” şi “Toleranţa în filosofia lockeeană” ale autorului Ştefan NEMECSEK. Acţiunea s-a dorit a fi o încercare de promovare a unor valori locale din domeniul culturii, necesitatea concentrării autorităţilor locale pentru a face cunoscut faptul că în Valea Jiului se pictează, se scrie carte, există presă de peste 120 de ani, există un tineret excepţional, avem tradiţii locale milenare, o istorie originală, curată, nepoluată care să ne prezinte ca o comunitate demnă ce trebuie să fie percepută cu o imagine total diferită de cea care din păcate este promovată de unii şi la momentul de faţă.

Având ca prezentator pe originalul Ioan VELICA, acţiunea a debutat cu un cuvânt de deschidere rostit cu multă

eleganţă de Tiberiu IACOB RIDZI, gazda evenimentului, primarul în exerciţu al Primăriei Municipiului Petroşani şi viceprimarul Municipiului Vulcan - Angela STOICA.

A urmat evoluţia Grupului “Glasuri de argint” de la Grup Şcolar “Mihai Viteazu” din Vulcan pregătit de Ileana BERCHI. Evoluţia tinerilor artişti şi Imnul Uniunii Europene au impresionat pe toţi cei prezenţi în mod cu totul deosebit.


1 MARTIE 2007 — Curierul Văii Jiului — 4

ACŢIUNILE CULTURALE TREBUIE SĂ SCHIMBE IMAGINEA VĂII JIULUI

În stilu-i dinamic, Ioan VELICA a prezentat patru solişti talentaţi ai Văii Jiului care, din păcate sunt cunoscuţi mai mult în afara comunităţii noastre decât la ei acasă. Este vorba despre Kinga FARKAS - laureata Festivalului Mamaia Copiilor ediţia 2006, impresionantul cantautor Florin Paul

CAMEN, plăcuta Ileana BERCHI şi încântătoarea Simona DUMITRU. Programul a continuat cu o aplaudată "prezentare de modă" a creatoarei Cristina BONIVARTH din Lupeni. Iată că şi în Valea Jiului pot fi manifestări "de modă" similare marilor oraşe ale ţării. În faţa participanţilor la manifestare au evoluat 11 frumuseţi prezentând superba colecţie de rochii de mireasã purtând marca BONIVARTH. Bravo Cristina, bravo fete frumoase din Lupeni. Un număr de 9 pictori lupeneni au expus lucrări interesante valoroase. Este vorba despre Elisabeta KOCSIK, Mirela VIŞAN, Dănuţ BAN, Monica SIMBOREAN, Tiberiu BOŞNEAG, Ioan GAL, Simonel BUCUR, Oroles BUCUR şi Toader GALU. Deşi aceştia nu au fost aplaudaţi, au fost apreciaţi la acelaşi mod superlativ. A urmat apoi, acţiunea de lansare a celor două cărţi amintite. Scriitorii Valeriu BUTULESCU şi Dumitru VELEA au fãcut o prezentare a conţinutului volumelor apreciată de auditoriu. Tânărul profesor Octavian RUS de la Grupul şcolar "Mihai Viteazul" Vulcan a fãcut o apreciere filosoficã a celor două cărţi. După opiniile celor prezenţi, acţiunea care a avut loc poate fi catalogatã ca o manifestare culturală unde prin cele vãzute şi auzite psihicul s-a putut destinde.

Încheiem cu o apreciere a uneia dintre participantele la manifestare, referitoare la lucrarea "Controverse filosofice", Gabriela NEGREA: "O lucrare care ne lasă să-l descoperim pe acest jurnalist, mereu obiectiv, mereu imparţial, mereu un maestru al condeiului, şi într-o altă ipostazã - un om care, ajuns la momentul maturităţii intelectuale, are dreptul şi plăcerea să ne împărtăşească din acumulările sale din domeniul filosoficului şi să ne readucã în suflet dragostea de înţelepciune. E o mare onoare să se afle printre noi un jurnalist care are un master făcut la Academia Română. La fel de

obiectiv, de conştient de puterea cuvântului, autorul expune în cuprinsul acestei lucrări interpretarea unor concepţii moderne şi contemporane referitoare la stat şi societate - contractul social - în accepţiunea lui Jean Jaques Rousseau, la veşnica controversă legată de noţiunea de „adevăr” aşa cum se desprinde din gândirea filosoficã a lui Descartes, Kant ori Russell, la determinism şi interdeterminism în societate, fără a uita să redea şi concepţia marelui Constantin Rădulescu – Motru despre psihologia poporului român. Realmente este o lucrare temeinic documentată, o adevărată incursiune în gândirea şi principiile filosofice specifice fiecărei vremi, meritul autorului fiind acela de a ne propune să conştientizăm actualitatea principiilor şi postulatelor acestor grandioşi gânditori de la Socrate şi Aristotel până la Nietzsche, Hegel, Kant...”



CONTROVERSE ŞI TOLERANŢĂ LA GALERIILE IOSIF TELLMANN


ANUL XIII
NR. 542
JOI 8
MARTIE
2007
4 PAGINI
0,50 lei

Curierul
VĂII JIULUI

ÎMPREUNĂ PENTRU CONTINUITATE

Tiberiu IACOB-RIDZI

Pentru toate doamnele şi domnişoarele din Valea Jiului cele mai sincere gânduri de
8 Martie

Curierul Văii Jiului, nr. 542, joi 8 Martie 2007, pag. 4

După lansarea la Petroşani a volumelor “Controverse filosofice” şi “Toleranţă în filosofia lockeeană” acţiunea a fost repetată la Lupeni, gazda fiind Galeriile de Artă “Iosif Tellmann”. În faţa unui distins auditoriu prof. Gheorghe CHIRVASĂ a prezentat semnificaţia acţiunii, adică dorinţa de a dovedi că în Valea Jiului există cultură, există scriitori şi cititori de carte, există pictori, tineri talentaţi în multe domenii de activitate. Valea Jiului are un trecut şi prezent cultural bogat, o istorie a tradiţiilor şi obiceiurilor populare, o presă şi o literatură care reflectã gradul de intelectualitate pentru care populaţia zonei chiar ar putea fi invidiată.

Prezentarea celor douã volume a fost fãcută de profesorul Octavian RUS care a subliniat logica interdependenţei între cele patru teme distincte tratate de autor: filosofie, jurnalisticã, religie, cultură generalã. Au mai vorbit despre cele douã volume prof. Ilie SARDESCU şi prof. Maria BUGARSCHI. În finalul acţiunii autorul a oferit cele douã volume participanţilor la lansare, mulţumind totodată gazdelor şi conducerii Primăriei

Municipiului Lupeni, primarului RESMERIŢĂ pentru sprijinul acordat organizării acestei acţiuni. În paralel cu acţiunea de lansare a cărţilor cei prezenţi au putut viziona lucrările pictorilor lupeneni Elisabeta KOCSIK, Mirela Vişan, Dănuţ BAN, Simonel BUCUR, Oroles BUCUR, Ioan GAL, Magdalena SIMBOREAN, Tiberiu BOŞNEAG, Toader GALU.


Cu ocazia zilei de 8 Martie, Ziua Internaţională a Femeii, urez tuturor femeilor din oraşul Uricani şi din Valea Jiului celor care ne sunt alături în drumul nostru prin viaţă în calitate de mame, soţii sau fiice, multă sănătate, fericire şi împlinirea tuturor dorinţelor alături de cei dragi. La mulţi ani!

Dănuţ ODAGIU-BUHĂESCU
Primarul Oraşului Uricani

Cu prilejul zilei de 8 Martie, în numele Consiliului local, al Executivului din Primăria Municipiului Petroşani şi al meu personal, urez tuturor femeilor din oraşul nostru o viaţă frumoasă, ca o zi înflorită de primăvară!

Vă doresc să aveţi parte de fericire şi prosperitate, alături de cei dragi!

Să aveţi puterea de a oferi celor din jur numai bucurii, iar frumuseţea sufletului să reuşiţi să o dezvăluiţi în întregime familiei, colegilor şi prietenilor! La Mulţi Ani!

Tiberiu IACOB RIDZI

O veşnică primăvară în suflete şi viaţă, tuturor salariatelor din cadrul Companiei Naţionale a Huilei, tuturor doamnelor şi domnişoarelor din Valea Jiului cu prilejul sărbătoririi zilei de 8 Martie

Multă sănătate, fericire, linişte şi împliniri în plan personal şi familial.

Zoltan LACATAŞ
Preşedintele Ligii Sindicatelor Miniere Valea Jiului

CONTROVERSE ŞI TOLERANŢĂ LA GALERIILE IOSIF TELLMANN

MULŢUMIRI

“Surprinsă este puţin spus. Privind coperţile cărţilor am crezut pentru moment că am în faţa ochilor un extremist, o persoană duplicitară. Momentele de şovăială nu au durat prea mult... am deschis cartea cu dorinţa de a nu lăsa rebelul gând să mă stăpânească. Am parcurs filele cărţilor în căutare de răspuns. M-au izbit, pe parcursul lecturării, alte multe întrebări. Am ridicat capul pentru a privi autorul, implicat în discuţie cu alte persoane, nu părea a fi un nehotărât. Partea de filosofie aminteşte de “vremuri de mult apuse”, ştiute sau mai puţin

ştiute, dar este bine că s-a găsit cineva "să mai şteargă colbul" de pe ele.

Capitolele următoare au adus la cunoştinţa cititorului (a mea în acel moment) dovada că şi în Valea se scrie. Revistele, ziarele, cărţile, autorii lor au defilat prin faţa ochilor mei din paginile cărţilor. Salut iniţiativa, altfel nu aflam nicicând de existenţa lor. Subiectele delicate le-am lăsat pentru a încerca să alung rebelul gând ce îmi fora creierul în căutare de sertăraş, pentru a se stabili. Timpul, evenimentele, gândirea computerizată a secolului XXI au dat năvală. Viteza, nevoia de a lua decizii prompt şi rapid, necesitatea de acţionare au hotărât: întrebări fără iniţiativă, deci persoană nehotărâtă. Aşa să fie, oare? Am ridicat din nou privirea spre autorul cărţilor răsfoite, întrebându-mã din nou: aşa să fie oare? În timp voi afla, poate, de ce dl. Nemecsek Ştefan nu vrea să spună ce şi în ce crede, dacă împărtăşeşte păreri şi le susţine. Este bine sau nu să îşi păstreze neutralitatea? Am timpul necesar şi aştept cu respect şi răbdare maturele certitudini ale domniei sale." Am reprodus mai sus opiniile tinerei Iulia Ella KOCSIK, prezentă la acţiunea de lansare a celor două cărţi.


LIGA SCRIITORILOR DIN ROMÂNIA
FILIALA JUDEŢULUI HUNEDOARA

Premiul Literar

Se acordă jurnalistului şi scriitorului Ştefan Nemecsek pentru lucrarea în trei volume "LITERATURA HUNEDOREANĂ" şi pentru întreaga activitate jurnalistică pusă în slujba locuitorilor din Valea Jiului

Petroşani,
19 ianuarie 2009

Preşedinte,
Ioan Velica

CARTE DIN VALEA JIULUI PREZENTĂ ÎN CAPITALA CULTURALĂ A TRANSILVANIEI


ANUL XIII
NR. 549
MIERCURI
25 APRILIE
2007
4 PAGINI
0,50 lei

Curierul VÃII JIULUI

GUŞĂ JIGNEŞTE MINERII

TOTUŞI VOR FI DESPĂGUBIŢI DEPONENŢII DACIA?

PREZENTĂM SCRISOAREA DVS.
NU SUNT LĂMURIT CU DOSARUL ...

Curierul Văii Jiului, nr. 549, miercuri 25 aprilie 2007, pag. 4

„Joia Culturală TEMCO” este o acţiune culturală de prestigiu găzduită de Palatul TEMCO din Cluj Napoca. Programul manifestării include întotdeauna manifestări de anvergură cu o participare selectă a unor personalităţi din viaţa culturală transilvană şi chiar internaţională. Selecţia d participare este întotdeauna riguros făcută, după criterii valorice concrete. La ediţia care va avea loc mâine, valea jiului va fi reprezentată de o mică delegaţie de ziarişti şi scriitori din Valea Jiului care vor susţine prezenţa autorului Ştefan nemecsek la lansarea clujeană a volumelor „CONTROVERSE FILOSOFICE” şi „TOLERANŢA în filosofia lockeeană”. Vom reveni cu amănunte de la desfăşurarea evenimentului în numărul următor al ziarului nostru.

Impresii la cald



Sâmbătă-duminică, 28-29 aprilie 2007 • GAZETA Văii Jiului

Valea Jiului reprezentată cu cinste la Cluj-Napoca

Ştefan Nemecsek a fost invitat la "Joia culturală Temco" la Cluj-Napoca pentru a-şi lansa lucrările. Scriitorul şi ziaristul Ştefan Nemecsek a fost însoţit şi de Angela Stoica, viceprimarul municipiului Vulcan.

Vasilică ICHIM
ichim@gvj.ro

Prezenţe memorabile şi lansări

Într-un cadru festiv, la Cluj-Napoca – în sediul companiei Temco - s-a desfăşurat o nouă ediţie a "Joii Culturale Temco". Întrunirea a strâns la aceeaşi masă nume de renume ale culturii româneşti şi internaţionale: Prof. dr. Claudia Mătasă - consulul onorific al României la Miami, Statele Unite ale Americii, dr. Florin Mătrescu - doctor în ştiinţe medicale – un important lider al Comunităţii româneşti din Germania, ...

Germania la Essen; Noul Testament al Domnului nostru Iisus Hristos – transpunere în versuri" realizată de Ioan Ciorca.

Şi Valea Jiului a avut un reprezentant la această categorie prin persoana scriitorului Ştefan Nemecsek care şi-a lansat cele două volume de debut „Controverse filosofice" şi „Toleranţa în filosofia lockeeană". Scriitorul şi publicistul vulcănean a fost însoţit la manifestare de viceprimarul municipiului Vulcan Angela Stoica.

Impresii la cald

Cei prezenţi au uimit cu claritatea şi vivacitatea lor fizică şi discursivă. În scurt timp, atât Ştefan Nemecsek cât şi Angela Stoica şi-au găsit prieteni. Ioan Timbuş, fost absolvent al Universităţii din Petroşani s-a aşezat mai aproape de delegaţia din Valea Jiului interesându-se de viaţa ...

1989, Virgil Ierunca şi Monica Lovinescu defilau braţ la braţ cu comuniştii troţkişti la Paris, iar Ion Iliescu bătea cu pumnul în masă în numele Partidului Comunist Român, iar acum ei sunt vârfurile politice şi culturale ale României. În timpul ăsta unor camarazi de-ai noştri le putrezeau oasele în închisori. Cum mai puteţi sta în scaune ştiind şi văzând toate aceste lucruri?", susţinea "revoluţionar" Florin Mătrescu - doctor în ştiinţe medicale. Pe aceeaşi linie dr. ing. Pompiliu Manea, declara: "Să ştiţi că aceste lucruri sunt consemnate în diferite ziare din occident, doar că despre ele nu se vrea a se vorbi în România".

Cei adunaţi nu s-au dat în lături nici de la a lăuda "mişcarea Legionară" şi pe legionari.

Lobby pentru Valea Jiului

Nota bene la conferinţă a reprezentat-o prezenţa viceprimarul municipiului Vulcan, Angela Stoica, singurul politician şi reprezentant al administraţiei din România. "Vă rugăm ca prin cuvântul şi cunoştinţele dumneavoastră să fiţi ambasadori şi mesageri oamenilor din Valea Jiului. Trebuie să daţi o mână de ajutor oamenilor din Vulcan, să-i ajutaţi pentru ca Valea Jiului să se integreze din toate punctele de vedere în Ardeal, şi deci în România".

La această provocare, dr. ing. Pompiliu Manea a adăugat: "Îmi pare rău că guvernanţii au gândit foarte prost problema minerilor din Valea Jiului. Le-a dat 13 salarii şi i-a lăsat pe drumuri. Eu personal aş fi făcut din minerii din Valea Jiului cei mai buni constructori ...

Cei prezenţi au uimit cu claritatea şi vivacitatea lor fizică şi discursivă. În scurt timp, atât Ştefan Nemecsek cât şi Angela Stoica şi-au găsit prieteni. Ioan Timbuş, fost absolvent al Universităţii din Petroşani, s-a aşezat mai aproape de delegaţia din Valea Jiului interesându-se de viaţa minerilor din zonă. Consilierul Timbuş a fost felicitat în faţa tuturor pentru brevetarea în Canada a unei game noi de cosmetice.

Discuţiile au fost în general aprinse. Asta datorită unui grup compact de foşti revoluţionari şi deţinuţi politici care nu au ezitat să pună sare şi piper în dialoguri. „Înainte de 1989, Virgil Ierunca şi Monica Lovinescu defilau braţ la braţ cu comuniştii troţkişti la Paris iar Ion Iliescu bătea cu pumnul în masă în numele Partidului Comunist Român, iar acum ei sunt vârfurile politice şi culturale ale României. În timpul ăsta unor camarazi de-ai noştri le putrezeau

oasele în închisori. Cum mai puteţi sta în scaune ştiind şi văzând toate aceste lucruri?”, susţinea „revoluţionar” Florin Mătrescu, doctor în ştiinţe medicale. Pe aceeaşi linie dr. ing. Pompiliu Manea, declara: „Să ştiţi că aceste lucruri sunt consemnate în diferite ziare din occident, doar că despre ele nu se vrea a se vorbi în România”. Cei adunaţi nu s-au dat în lături nici de la a lăuda „mişcarea Legionară” şi pe legionari.

„IMAGINEA VĂII JIULUI PROMOVATĂ LA JOIA “CONTROVERSE FILOSOFICE” şi“TOLERANŢA - în filosofia lockeeană” două cărţi în biblioteca US ARMY



ANUL XIII
NR. 565
VINERI
24 AUGUST
2007
4 PAGINI
0,50 lei

ISSN 1454-70X

Curierul VĂII JIULUI

NU VOR MAI FI DISPONIBILIZĂRI ÎN ACEST AN!

Interviu cu ing. Daniel SURULESCU Directorul General al C.N.H. S.A. Petroşani

- Suntem în luna august 2007. Care este stadiul de realizare al programului de producţie al Companiei de la începutul anului şi până în prezent?

- Pot spune că producţia programată a fost realizată aproape integral cu toate greutăţile şi dificultăţile întâmpinate. Mă refer la producţia brută. Dacă vorbim de producţia netă cifra fizică este depăşită, fiind consecinţă a obţinerii unei calităţi bune a producţiei extrase aspect asupra căruia în ultimii ani am stăruit mult.

MINERII AU NEVOIE DE SPRIJINUL GUVERNULUI

Curierul Văii Jiului nr. 565, vineri 24 august 2007, pag. 4

După cum a relatat pe larg presa din Valea Jiului şi cea judeţeană de la Deva, nu cu mult timp în urmă, o numeroasă delegaţie a ziariştilor hunedoreni din presa scrisă şi audiovizuală au fost prezenţi la Strasbourg unde au participat la o şedinţă a

Parlamen-tului European şi au vizitat clădirea Consiliului Europei. În lungul drum spre capitala Europei la una, dintre mai lungile opriri făcute, ziariştii au avut o plăcută întâlnire cu un grup de soldaţi americani din trupele NATO cantonate în Germania. Militarii americani s-au dovedit a fi deosebit de prietenoşi şi deschişi, dialogând cu ziariştii hunedoreni şi răspunzându-le la toate întrebãrile adresate.


24 AUGUST 2007 — Curierul Văii Jiului — 4

"CONTROVERSE FILOSOFICE" şi "TOLERANŢA - în filosofia lockeeană" două cărţi în biblioteca US ARMY

Căpitanul John Shaw şi soldatul Mihai Mocanu mulţumesc autorului volumelor "CONTROVERSE FILOSOFICE" şi "TOLERANŢA în filosofia Lockeeană" pentru contribuţia adusă la dezvoltarea bibliotecii armatei americane din Germania prin donarea mai multor exemplare din cele două cărţi în limba română, primele de factură filosofică în care se regăseşte şi istoria USA din perioada preşedintelui lui Thomas Jefferson.

O fotografie, amintire a ziariştilor din Valea Jiului cu o parte a soldaţilor din trupele americane cantonate în Germania, componenţi celei mai puternice armate din lume.

DE LA POLIŢIE

ANGELA STOICA ŞI MIHAI LEU PENTRU PARLAMENTUL EUROPEAN

O surpriză deosebitã a fost descoperirea în rândul acestora a unui tânăr român, Mihai Mocanu în vârstã de 33 de ani, care după

spusele căpitanului John Shaw - comandantul trupelor cantonate în Bad Mergenhein - este cel mai bun militar din compania pe care o are în subordine, fiind declarat în acest an “Soldatul anului” în urma derulării unei dure competiţii - concurs în care au evoluat peste 4500 de soldaţi americani.

Timpul petrecut cu militarii americani a fost un bun prilej ca înainte de lansarea celor două volume “Controverse filosofice” şi “TOLERANŢA în filosofia Lockeeană” în cadrul programului pregătit a se derula la Parlamentul European să fie prezentate şi componenţilor US Army. Gestul de a oferi aceste cărţi pentru biblioteca companiei a fost apreciat, militarii americani dând dovadă de un deosebit interes pentru cultură, pentru cunoaşterea istoriei tradiţiilor literaturii filosofiei şi nu numai, a multitudinii ţărilor din toate zonele lumii din care provin camarazi ce formează întradevăr cea mai echipată, instruită, mobilă şi puternică armată a lumii de azi. Căpitanu John Shaw şi soldatul Mihai Mocanu mulţumesc autorului volumelor “Controverse filosofice” şi “TOLERANŢA în filosofia Lockeeană” pentru contibuţia adusă la dezvoltarea bibliotecii armatei americane din Germania prin donarea mai multor exemplare din cele două cărţi în limba românã, primele de factură filosoficã în care se regãseşte şi istoria USA din perioada preşedinţiei lui Thomas Jefferson.

*

* *

La puţin timp după revenirea în ţară aflăm din presa centrală că un militar de origine română component al trupelor NATO este unul dintre cei doi câştigători ai competiţiei anuale destinate soldaţilor şi subofiţerilor, organizată de Comandamentul Trupelor Americane din Europa (USAEUR) în Germania. Nu mică ne-a fost surpriza şi satisfacţia de a constata că militarul câştigător de care era vorba se numea Mihai Mocanu din cadrul celui de-al 2-lea batalion regimentul



6 infanterie, cunoştinţa noastră din Germania.

Mihai Mocanu a servit anterior în armata română. S-a născut în localitatea Hârlău, judeţul Iaşi. În prezent este caporal de infanterie în armata americană de un an şi jumătate, după ce în prealabil a fost angajat al unei firme de securitate Ponsd Security din Hohenfels din Gemania, timp de 6 ani. Mocanu a fost campion european la arte marţiale în 1997.



Din discuţia avută cu el am reţinut că intenţionează să frecventeze cursurile şcolii care pregăteşte trupele aeropurtate

şi pe cele de asalt ale armatei americane. Doreşte să ajungă în trupele de asalt de pe frontul din Irak. Mihai Mocanu este căsătorit cu o tânără din Hunedoara şi are o fiică pe nume Emily. În România, Mocanu a absolvit Academia Militară şi a urmat un curs de pregătire pentru forţele speciale. A făcut parte, timp de trei ani, din forţele speciale ale Armatei Române. Este şi va rămâne cu siguranţă, unul dintre tinerii care au reuşit prin forţe proprii, făcând cunoscut cu cinste şi demnitate numele ţării şi poporului român.



Mihai Mocanu semnează în Cartea de onoare la primirea „Controverselor filosofice" şi „Toleranţei în filosofia lockeeană" la întâlnirea cu ziariştii români.



cenar în
ata SUA

gardă de corp, aşa că m-am angajat la un bar. Am lucrat acolo ceva vreme, până când mi-a spus un prieten că armata americană are nevoie de voluntari. Mi-am zis că cei cinci ani lucraţi în ţară în grad de caporal mi-ar putea fi de folos, aşa că am mers la test. Am trecut cu bine toate probele şi m-au acceptat. Mă simt

Este campion european la karate

mândru că fac parte din cea mai bună armată din lume", povesteşte Mihai.

În cei doi ani de când este soldat american, aşa cum îi place să-şi spună, Mihai a fost de două ori în Irak, ultima dată în armă cu patru luni, după care a fost detaşat în Germania, pentru antrenamente.

Ieşeanul ne-a mărturisit că nu ştie exact dacă a împuşcat sau nu vreun inamic, dar "de tras am tras la greu".

Şeful lui Mihai Mocanu, John Shaw, ne-a mărturisit că românul este cel mai bun dintre soldaţii săi, drept dovadă fiind titlul de "Soldatul Anului", distincţie ce i-a revenit lui Mihai anul trecut.

"Lupta nu a fost simplă pentru soldaţi. Au fost monitorizaţi peste 4.500 de oameni, iar românul vostru i-a depăşit pe toţi. Este un soldat foarte bun şi cred că pregătirea din România a avut un cuvânt de spus", ne-a declarat John.

Mihai este campion european la karate în 1996, iar luna trecută s-a căsătorit cu Elena, o hunedoreancă ce este mândră de soţul ei. "În august mă duc acasă, la nevastă, în Hunedoara, şi vom face şi nuntă mare, căci cununia am făcut-o. Apoi mă duc la Iaşi să cumpăr încă un apartament şi un teren de casă, după care mergem la mare o săptămână-două. La începutul lui septembrie vin din nou în Germania, mi se termină concediul", mai spune Mihai.

Mihai Mocanu
Vârsta: 33 de ani
Locul naşterii: Iaşi
Stare civilă: căsătorit
Data când a părăsit România: 1997
Ultima dată în România: iunie 2007
Domiciliul actual: Bad Mergentheim
Ţara de adopţie: SUA

Deşi are alt „profil" ziarul Libertatea nr. 272/5461 din 22 iulie 2007 îl prezintă la pag. 19 pe Mihai Mocanu răsfoind „Controverse filosofice" şi „Toleranţa în filosofia lockeeană".

PRIMELE LUCRĂRI FILOSOFICE ROMÂNEŞTI ÎN BIBLIOTECA PARLAMENTULUI EUROPEAN



ANUL XIII
NR. 561
JOI
26 IULIE
2007
6 PAGINI
0,50 lei

Curierul
VĂII JIULUI

ITALIENII INTERESAŢI DE VALE

APEL PENTRU RAŢIUNE

SĂ LĂSĂM ORGOLIILE POLITICE PENTRU BINELE COMUNITĂŢII ŞI SĂ FACEM TOTUL PENTRU RELUAREA LUCRĂRILOR LA DRUMUL URICANI - CÂMPU LUI NEAG - HERCULANE CÂT MAI URGENT POSIBIL

Curierul Văii Jiului nr. 561, joi 26 iulie 2007, pag. 6

Într-o adresă primită de la Strasbourg se consemnează un eveniment cultural privind lansarea în premieră a două volume editate în limba română, din Valea Jiului, la Parlamentul European. Prezentăm în rezumat textul comunicatului la care facem referire.

În cadrul unei vizite oficiale la Parlamentul European din Strabourg, pe data de 11 iulie 2007, domnul Ştefan Nemecsek a prezentat volumele sale “Controverse filosifice” şi “Toleranţa în filosofia lockeeană” publicul român si european aflat la eveniment. Autorul a oferit celor prezenţi copii ale lucrărilor sale şi a înaintat Bibliotecii Parlamentului European mai multe exemplare din cele două cărţi.

Evenimentul reprezintă o dublă premiera: în primul rând aceasta este prima lansare de carte a unui autor român ce are loc în Parlamentul de la Strasbourg; în al doilea rând, lucrările domnului Nemecsek reprezintă primele opere de natura filosofică în limba româna ce vor face parte din colecţia Bibliotecii Parlamentului European.



26 IULIE 2007 — Curierul Văii Jiului — 6

PRIMELE LUCRĂRI FILOSOFICE ROMÂNEŞTI ÎN BIBLIOTECA PARLAMENTULUI EUROPEAN

Într-o adresă primită de la Strasbourg se comemorează un eveniment cultural privind lansarea în premieră a două volume editate în limba română, din Valea Jiului, la Parlamentul European. Prezentăm în rezumat textul comunicatului la care facem referire.

În cadrul unei vizite oficiale la Parlamentul European din Strasbourg de pe data de 11 iulie 2007, domnul Ştefan Nemecsek a prezentat volumele sale „Controverse filosofice" şi „Toleranţa în filosofia lockeeană" publicului român şi european aflat la eveniment. Autorul a oferit celor prezenţi copii ale lucrărilor sale şi a înmânat Bibliotecii Parlamentului European mai multe exemplare din cele două cărţi.

Evenimentul reprezintă o dublă premieră: în primul rând, aceasta este prima lansare de carte a unui autor român ce are loc în Parlamentul de la Strasbourg; în al doilea rând, lucrările domnului Nemecsek reprezintă primele opere de natură filosofică în limba română care vor face parte din colecţia Bibliotecii Parlamentului European.

Biblioteca Parlamentului European deţine în continuare puţine publicaţii în limba română, în contextul în care colecţia se numără peste 100.000 de volume. De aceea, lansarea celor două cărţi poate fi considerată un eveniment binevenit pentru prezenţa culturală românească în cadrul instituţiilor europene. Cele două lucrări vor contribui în mod esenţial la conştientizarea publicului european cu privire la dezbaterea filosofică din ţara noastră, precum şi la o mai bună cunoaştere în Europa a unor importante personalităţi ale culturii româneşti, ale căror opere de referinţă sunt discutate în cărţile domnului Nemecsek, precum Constantin Rădulescu-Motru sau Lucian Blaga.

De asemenea, este foarte îmbucurător faptul că un autor din Valea Jiului este primul scriitor român care lansează o carte la Strasbourg în cadrul instituţiilor europene, după aderarea României la Uniunea Europeană de la 1 ianuarie 2007.

Colegul Tiberiu Vinţan prezintă în Parlamentul European volumele "Controverse filosofice" şi "Toleranţa în filosofia lockeeană", două cărţi scrise şi editate în Valea Jiului. Evenimentul a constituit o bună oportunitate de a mediatiza cultura românească, de a face cunoscute fapte şi evenimente, scriitori şi ziarişti din mult prezentata zonă numită Valea Jiului.

La Consiliul Europei cele două cărţi de filosofie au fost primite la fel de bine. Reprezentanta instituţiei Claudia Klein, persoana oficială care s-a ocupat de primirea şi coordonarea delegaţiei de ziarişti din Valea Jiului, împreună cu Cristina Bănuţă, consilier europarlamentar, fac recepţia cărţilor pentru Biblioteca Consiliului European.

Biblioteca Parlamentului European deţine în continuare puţine publicaţii în limba română si de aceea, lansarea celor doua cărţi poate fi considerată drept un eveniment binevenit pentru prezenţa culturală româneasca în cadrul instituţiilor europene. Cele două lucrări vor contribui în mod esenţial la conştientizarea publicului european cu privire la dezbaterea

filosofică din ţara noastră, precum şi la o mai bună cunoaştere în Europa a unor importante personalităţi ale culturii româneşti, ale căror opere de referinţă sunt discutate în cărţile domnului Nemecsek, precum Constantin Rădulescu Motru sau Lucian Blaga.

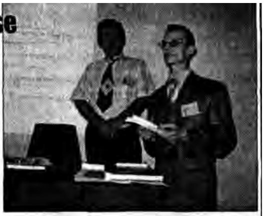
De asemenea, este foarte îmbucurător faptul că un autor din Valea Jiului este primul scriitor român care lansează o carte la Strasbourg în cadrul instituţiilor europene, după aderarea României la Uniunea Europeană de la 1 ianuarie 2007.

Deşi lasarea volumelor „CONTROVERSE FILOSOFICE" şi „TOLERANŢA în filosofia lockeeană" la Parlamentul European de la Strasbourg, a constituit un eveniment important pentru Valea Jiului, zona şi oamenii din acest perimetru geografic fiind mediatizaţi în una dintre cele două capitale ale Europei cu o imagine pozitivă, doar trei dintre publicaţiile locale au consemnat în paginile lor această acţiune. Este vorba de „Săptămâna Văii Jiului" , „Afaceri în Valea Jiului" şi „Curierul Văii Jiului".

Este regretabil faptul că nu se profită la maxim de evenimente care pot consolida o imagine benefică a Văii Jiului, care să şteargă ceaţa aşternută asupra minerilor şi mineritului, în primul rând de mass-media mereu căutătoare de senzaţional. Poate că în viitorul nu prea îndepărtat generaţia nouă de jurnalişti şi mentalitatea europeană a patronilor mass-media vor face ca şi în România să se instaureze atât în presa scrisă cât şi audio vizuală o mentalitate sănătoasă în tot ce înseamnă jurnalism.

„Primele lucrăriri filosofice româneşti au fost duse în Parlamentul Europei de Ştefan Nemecsek" .

Primele lucrări filosofice româneşti au fost duse în Parlamentul Europei de Ştefan Nemecsek



În cadrul unei vizite oficiale la Parlamentul European din Strabourg, pe data de 11 iulie 2007, domnul Ştefan Nemecsek a prezentat volumele sale "Controverse filosifice" şi "Toleranţa în filosofia lockeană" publicul român şi european aflat la eveniment. Autorul a oferit celor prezenţi copii ale lucrărilor sale şi a înaintat Bibliotecii Parlamentului European mai multe exemplare din cele doură cărţi.

Evenimentul reprezintă o dublă premieră: în primul rând aceasta este prima lansare de carte a unui autor român ce are loc în Parlamentul de la Strasbourg; în al doilea rând, lucrările domnului Nemecsek reprezintă primele opere de natură filosofică în limba română ce vor face parte din colecţia Bibliotecii Parlamentului European.

Biblioteca Parlamentului European deţine în continuare puţine publicaţii în limba română şi de aceea, lansarea celor două cărţi poate fi considerată drept un eveniment binevenit pentru prezenţa culturală românească în cadrul instituţiilor europene. De asemenea, este foarte îmbucurător faptul că un autor din Valea Jiului este primul scriitor român care lansează o carte la Strasbourg în cadrul instituţiilor europene, după aderarea României la Uniunea Europeană.

(Fragment din adresa primită de Ştefan Nemecsek de la Parlamentul European din Strasbourg).

Ziarul Afaceri în Valea Jiului, nr. 144, 1 august 2007, pag. 2

Îmbucurător!

Primele lucrări filosofice româneşti din Biblioteca Parlamentului European sunt ale unui jurnalist din Valea Jiului!



În cadrul unei vizite oficiale la Parlamentul European din Strasbourg de pe data de 11 iulie 2007, domnul Ştefan Nemecsek a prezentat volumele sale „Controverse filosofice" şi „Toleranţa în filosofia lockeană" publicului român şi european aflat la eveniment.

Autorul a oferit celor prezenţi copii ale lucrărilor sale şi a înaintat Bibliotecii Parlamentului European câte un exemplar al celor două cărţi.

Evenimentul reprezintă o dublă premieră: în primul rând, aceasta este prima lansare de carte a unui autor român ce are loc în Parlamentul de la Strasbourg; în al doilea rând, lucrările domnului Nemecsek reprezintă primele opere de natură filosofică în limba română care vor face parte din colecţia Bibliotecii Parlamentului European.

Biblioteca Parlamentului European deţine în continuare puţine publicaţii în limba română, în contextul în care colecţia sa numără peste 100.000 de volume. De aceea, consider apariţia celor două cărţi ca fiind un eveniment binevenit pentru prezenţa culturală românească în cadrul instituţiilor europene. Cele două lucrări vor contribui în mod esenţial la conştientizarea publicului european cu privire la dezbaterea filosofică din ţara noastră, precum şi la o mai bună cunoaştere în Europa a unor importante personalităţi ale culturii româneşti, ale căror opere de referinţă sunt discutate în cărţile domnului Nemecsek, precum Constantin Rădulescu-Motru sau Lucian Blaga.

De asemenea, este foarte îmbucurător faptul că un autor din Valea Jiului este primul scriitor român care lansează o carte la Strasbourg în cadrul instituţiilor europene, după aderarea României la Uniunea Europeană de la 1 ianuarie 2007. Ca europarlamentar român şi cetăţean al Văii Jiului, îl felicit pe domnul Nemecsek pentru publicaţiile sale şi aştept cu mare interes viitoarele sale lucrări.

Monica Iacob Ridzi
europarlamentar Partidul Democrat

„Îmbucurător!

Primele lucrări filosofice româneşti din Biblioteca Parlamentului European sunt ale unui jurnalist din Valea Jiului", spune Monica Iacob Ridzi, euparlamentar din partea PR, una dintre cele mai activa reprezentantă ale României la Bruxelelles și Strasbourg, cea care s-a impus prin activitatea depusă ca o persoană energică și mereu inventivă în rândul membrilor Partidului Popular European (Creștin - Democrat)

Ziarul „Săptămâna Văii Jiului" nr. 366, 3 august 2007, pag. 2

Partidul Popular European (Creştini - Democraţi) şi Democraţii europeni în Parlamentul European
Fraktion der Europäischen Volkspartei (Christdemokraten) und europäischer Demokraten im Europäischen Parlament
Group of the European People's Party (Christian Democrats) and European Democrats in the European Parliament
Groupe du Parti Populaire Européen (Démocrates-Chrétiens) et Démocrates Européens au Parlement européen

Monica Iacob-Ridzi (MEP)

17.07.2007, Strasbourg

Primele lucrări filosofice româneşti din Biblioteca Parlamentului European

În cadrul unei vizite oficiale la Parlamentul European din Strasbourg de pe data de 11 iulie 2007, domnul Ştefan Nemecsek a prezentat volumele sale „Controverse filosofice" şi „Toleranţa în filosofia lockeeană" publicului român şi european aflat la eveniment. Autorul a oferit celor prezenţi copii ale lucrărilor sale şi a înaintat Bibliotecii Parlamentului European câte un exemplar al celor două cărţi.

Evenimentul reprezintă o dublă premieră: în primul rând, aceasta este prima lansare de carte a unui autor român ce are loc în Parlamentul de la Strasbourg; în al doilea rând, lucrările domnului Nemecsek reprezintă primele opere de natură filosofică în limba română care vor face parte din colecţia Bibliotecii Parlamentului European.

Biblioteca Parlamentului European deţine în continuare puţine publicaţii în limba română, în contextul în care colecţia sa numără peste 100.000 de volume. De aceea, consider apariţia celor două cărţi ca fiind un eveniment binevenit pentru prezenţa culturală românească în cadrul instituţiilor europene. Cele două lucrări vor contribui în mod esenţial la conştientizarea publicului european cu privire la dezbaterea filosofică din ţara noastră, precum şi la o mai bună cunoaştere în Europa a unor importante personalităţi ale culturii româneşti, ale căror opere de referinţă sunt discutate în cărţile domnului Nemecsek, precum Constantin Rădulescu-Motru sau Lucian Blaga.

De asemenea, este foarte îmbucurător faptul că un autor din Valea Jiului este primul scriitor român care lansează o carte la Strasbourg în cadrul instituţiilor europene, după aderarea României la Uniunea Europeană de la 1 ianuarie 2007. Ca europarlamentar român şi cetăţean al Văii Jiului, îl felicit pe domnul Nemecsek pentru publicaţiile sale şi aştept cu mare interes viitoarele sale lucrări!

Monica Iacob-Ridzi
Europarlamentar Partidul Democrat



Clădirea Parlamentului European de la Strasbourg



Hemiciclul unde se desfăşoară şedinţele în plen



„CONTROVERSE FILOSOFICE” şi „TOLERANŢA în filosofia lockeeană” în hemiciclul Parlamentului European



Grupul ziariştilor români prezenţi în Parlamentul European de la Strasbourg la lansarea celor două volume



Ştefan Nemecsk (centru), împreună cu colegii Corina OROSZ şi Tiberiu Vințan la prezidiu



Enrico D'Ambrogio şeful Biroului de Presă de la Strasbourg consemnează evenimentul în cartea de onoare



Interes maxim pentru subiectele discutate



ROMÂNIA

SOCIETATEA CULTURALĂ "ANTON PANN" - RÂMNICU VÂLCEA

DIPLOMĂ DE EXCELENȚĂ

Se acordă d-lui/~~d-nei~~ ORGANIZATOR ȘTEFAN NEMECSEK – pentru contribuția majoră adusă la dezvoltarea și afirmarea culturii române, cât și la întărirea legăturilor de prietenie și colaborare pe multiple planuri între diferite structuri organizatorice pe linie cultural-științifică-artistică și educativă.

Prof. dr. Nicolae DINESCU
Președinte Societatea Culturală "Anton Pann"

Nr. 7 / [illegible]06. 2012

LA CONSILIUL EUROPEI



Consiliul Europei, a doua instituţie importantă de la Strasbourg, care a primit „CONTROVERSELE FILOSOFICE” şi „TOLERANŢA în filosofia lockeeană”



Gazda, Claudia Klein scrie în Cartea de onoare



Recepţia cărţilor pentru Biblioteca Consiliului European





Kilometru zero din Strasbourg, unde se află locaţia Parlamentului European



La revedere Strasbourg, Capitală Europeană !

AU SCRIS DESPRE ȘTEFAN NEMECSEK ȘI CĂRȚILE SALE:




Asociaţiunea
Transilvană
pentru
Literatura română şi cultura poporului român
DESPĂRŢĂMÂNTUL ASTRA „AUREL VLAICU" ORĂŞTIE
acordă
DIPLOMA JUBILIARĂ
D-lui Ştefan Nemecsek - scriitor-


Asociatia cultural-umanitară si stiintifică "Provincia Corvina" Hunedoara
Redactia revistei de ariergardă culturală "Noua ProVincia Corvina"
DIPLOMA DE EXCELENTA
PENTRU ANUL 2011
Se acordă distinsului domn Stefan NEMECSEK
pentru întreaga sa operă de cercetare literară si jurnalistică
si de editare-propagare a beletristicii interculturale
Data: 14.01.2012
PRESEDINTE
Ion URDA
DIRECTOR FONDATOR
Eugen EVU

ORĂŞTIA, „FILON” AL CULTURII



Oricine are curiozitatea să treacă în revistă fie şi numai un scurt istoric al Orăştiei, va constata că oraşul în care a apărut „Palia” lui Şerban Coresi reprezintă un veritabil „focar” de cultură.

Atestată documentar la 1224, prin Diploma regelui Andrei al II-lea, Orăştie (Broos, Waras, Saxopolis), a îngemănat elemente culturale germane, maghiare şi româneşti, într-o simbioză aproape perfectă. Acest spaţiu transilvan, de o frumuseţe aparte, ne îndeamnă să ne întoarcem în timp, şi să gustăm din aroma unui trecut istoric bogat, încărcat de fapte, evenimente şi oameni extraordinari.

Aici, la Orăştie, se află poarta de acces către marea cultură şi civilizaţie dacică din Munţii Orăştiei. În apropiere de Orăştie, descoperim marea epopee scrisă de oastea principelui Ştefan Bathory şi de faptele de arme ale comitelui Pavel Chinezul, a căror curaj a împiedicat încă o dată Semiluna otomană să-şi continue ofensiva către centrul şi vestul Europei.

Dar, mai presus de toate, Orăştia înseamnă cultură, înseamnă lumina născută din cuvântul scris. Marele Umanist Nicolaus Olahus şi-a lăsat amprenta nemuritoare asupra Orăştiei. Încă din anul 1582 se tipărea aici „Palia”, prima

traducere românească a primelor cinci cărţi ale Vechiului Testament.

Mai târziu, la Orăştie a debutat în volum marele nuvelist şi romancier Liviu Rebreanu. Aici a început Sebastian Bornemisa frumoasa aventură intitulată „Cosânzeana” (nu întâmplător, Orăştia este astăzi cunoscută şi sub denumirea de „ţinut al cosânzenelor”.

Evoluţia publicisticii orăştiene nu ar fi completă fără să amintim de „Libertatea” protopopului Ioan Moţa, de minunatele poeme ale lui Dominic Stanca, poetul îndrăgostit de Orăştie, de „Revista Orăştiei” şi de minunatele suplimente de satiră şi umor, sau almanahuri care vă vor fi dezvăluite în conţinutul cărţii de faţă.

Toate acestea au fost posibile datorită particularităţilor pe care le are Orăştia, dar şi datorită oamenilor care, prin creaţiile lor, au conferit Orăştiei statutul de „brand” al culturii transilvane.

Iată, aşadar, de ce localitatea noastră merită din plin să fie cunoscută şi recunoscută ca „filon de aur” al culturii scrise din această parte a Ardealului.

Demersul domnului Ştefan Nemecseck este mai mult decât binevenit. Cu migală şi prin metode ştiinţifice de cercetare, autorul dezvăluie în paginile celor două volume o istorie pe care, cu siguranţă, n-o veţi întâlni în altă parte. Tezaurul literar şi publicistic al Orăştiei este atât de vast, atât de complex, încât centralizarea „materiei brute” necesită o muncă asiduă. Ori, autorul cărţii a reuşit să depăşească orice obstacol, şlefuind cu pricepere fiecare piesă din acest tezaur.

Îi mulţumesc domnului Ştefan Nemecseck pentru minunatul cadou făcut orăştienilor şi îi doresc aceeaşi putere de muncă de care a dat dovadă în realizarea acestei lucrări. Şi,

de ce nu, aşteptăm cu interes o nouă publicaţie monografică, pentru că Orăştia mai are încă foarte multe lucruri de spus în domeniul culturii.

Dincolo de toate, un fapt rămâne cert. Praful uitării nu se va aşterne niciodată peste istoria „ţinutului cosânzenelor”. Amintirea acestor locuri va rămâne de-a pururi dăltuită în piatră, în marmură, în metal, dar mai ales în cuvântul scris.

Închei această scurtă introducere, citându-l pe Tudor Arghezi, om de litere pentru care Orăştia a fost acelaşi „filon” de cultură, izvor dătător de putere şi forţă creatoare: „Din emoţie în emoţie, am simţit de câteva ori o lacrimă căzându-mi pe câte o filă. O să mă duc de m-ar lăsa puterile, la Orăştie, să plâng la zidurile ei”...

Cu stimă,

Primarul Municipiului Orăştie,
Alexandru Munteanu

O LĂUDABILĂ ISTORIE A CULTURII LITERARE ŞI JURNALISTICII HUNEDORENE

Despre Orăştie, un oraş care a ridicat o statuie cărţii Palia de la Orăştie, s-a scris atât de mult, încât te întrebi ce anume s-ar mai putea adăuga la cele spuse în multele studii, articole, memorialistică. Adevărul este că oraşul acesta vegheat de cetăţile dacice, de apele Mureşului, mai are încă multe necunoscute. O demonstrează cartea scrisă de Ştefan Nemecsek, „Carte, literatură şi presă la Orăştie (de la începuturi până în 1944). Lucrarea, două volume, 680 de pagini, este rodul unor îndelungate cercetări, cu precădere în anii 2009-2010, în arhive, biblioteci, muzee. Săptămânal acest inimos ziarist din Valea Jiului se deplasa la Deva, Orăştie, Alba Iulia, Cluj, Sibiu pentru a cerceta colecţiile de ziare, fondul de carte veche, orice document despre judeţul Hunedoara. Informaţiile adunate, multe inedite, au fost supuse unor riguroase interpretări.

O privire de ansamblu asupra Orăştiei, cum se întitulează primul capitol al cărţii în discuţie, ne aduce în faţă un târg cu o existenţă europeană nu doar prin aşezare sa geografică, ci, mai ales, prin hărnicia populaţiei, români, saşi, maghiari, care a clădit biserici, a ridicat ziduri trainice, a dezvoltat meşteşugurilor şi învăţământul, implicit cultura pe măsură ce s-a aliniat la ceea ce se întâmpla în lumea europeană. Aici au trăit şi şi-au dedicat viaţa cuvântului scris câteva mari personalităţi, cum a fost Sebastian Bornemisa, născut în Burjuc, Hunedoara, Ioan Moţa, fiu

de preot din satul Nojag de lângă Deva, sau, în plin Ev Mediu, Presbiter Georgius din Romos, răpit de turci în 1422 în timpul asediului Sebeşului, cunoscut sub numele Studentul din Romos, autor al unei lucrări „Tratat despre credinţele, obiceiurile, viaţa şi vicleniile turcilor” tipărită la Urach în 1482. Leopold Nagy (1816-1869), fiul unui avocat local, a scris o istorie (26 de pagini) a oraşului, în care consemnează evenimentele importante, cum a fost o întrunire a nobilimii la 1630, invazia turcilor în 1661 conduşi de Ali Paşa când au distrus oraşul din temelii, descrie cetatea, biserica fortificată. Ştefan Nemecsek comentează alte evenimente ce au avut loc în Orăştie şi împrejurimi precizând că fiecare epocă a lăsat urme vizibile în configuraţia locurilor consemnate de savanţi, ca de exemplu Vasile Pârvan în a sa „Dacia. Civilizaţii antice din ţările carpato-dunerene”.

Şi în judeţul Hunedoara, cartea, în principal cea religioasă, a fost făclia aprinsă pentru a lumina minţile oamenilor. Ele, acele cărţi vechi, constituie astăzi, colecţii de o inestimabilă valoare, pe care autorul le-a cercetat la Muzeul Civilşizaţiei Dacice şi Romane din Deva şi la Biblioteca Judeţeană „Ovid Densusianu”, având drept ghid – aşa cum se precizează la finele capitolului unu - două volume de referinţă ale cercetătoarei Maria Basarab : CARTE ROMANEASCĂ VECHE ÎN MUZEUL DIN DEVA şi CUVINTE MĂRTURISITOARE. Însemnări de pe cărţi româneşti vechi din judeţul Hunedoara.

Acele monumente ale culturii noastre vechi sunt adevărate lecţii de istorie şi prin informaţiile ce le conţin însemnările făcute de posesori.

Capitolul al II-lea se ocupă de cultura spirituală a

oraşului începând din Evul Mediu până în secolul al XIX-lea: primele creaţii literare artistice, societăţile culturale la Orăştie, , ASTRA şi viaţa culturală, tipografiile din oraş, ziare, note bibliografice.

Un amplu capitol prezintă istoria tipăririi acelei pietre de temelie a culturii noastre vechi, Palia de la Orăştie, primele două capitole din Biblie, Geneza şi Exodul, (161 de foi, 322 de pagini) între anii 1581-1582, de către fiul diaconului Coresi, Şerban, meşterul mare tipograf, şi Marian diaconul. Prezentarea Paliei de la Orăştie este amănunţită, la obiect cu precizări asupra traducerii şi observaţii aspra limbii. „În tot cazul, precizează autorul, Palia este o lucrare originală. Traducătorii au pus în ea tot meşteşugul în uz atunci. Din paginile ei transpiră un spirit de mare răspundere faţă de text dar şi unul de independenţ”.

Partea de greutate a cărţii lui Ştefan Nemecsek o constituie cea referitoare la presă. Printre primele ziare apărute aici au fost, „Revista Orăştiei” la care au colaborat scriitori nu doar din Transilvania, ci şi din România, „Actualitatea” (1901-1905), publicaţie politico-economică, socială şi literară, care a militat pentru adaptarea activismului parlamentar ca o nouă tactică a Partidului Naţional Român. Săptămânalul „Libertatea” (1902-1935) a fost scrisă de un grup de intelectuali români adepţi ai activismului politic, printre fondatori fiind şi haţeganul Victor Bontescu. În paginile ei sunt relevate pe larg evenimentele din preajma Unirii.

Într-un subcapitol aparte autorul scrie despre Ziare cu profil literar. „Foaie interesantă”, de pildă, urmărea cultivarea gustul pentru lectură şi luminarea poporului

prin cultură. Avea rubrici speciale: La joc, Pagini din trecutul neamului. A comentat marile evenimente din istoria românilor. Aici au colaborat, printre alţii, Liviu Rebreanu, Octavian Goga, I. Agârbiceanu, Mihail Sadoveranu.

„Tovărăşia” (1906-1911, 1919-1927), ziar cu profil economic, a treia categorie a periodicelor hunedorene, avea ca principalul obiectiv „întărirea şi dezvoltarea economiei noastre naţionale” întrucât „viitorul aparţine vieţii economice”.

„Studii ştiinţifice” (1910-1912) redactată aproape în întregime de Gavril Todică, consideră că „adevărata cultură nu se poate înfiripa numai cu literatură frumoasă fără temeiul solid al ştiinţelor exacte”. Publicaţia relevă binefacerile aduse economiei de descoperirile ştiinţifice. Scrie despre soarta economiei româneşti, despre rolul ştiinţei în viaţa societăţii, a poporul român, care „are nevoie de o mai serioasă educaţie economico-ştiinţifică”. Tot Gavril Todică a editat în 1912 revistele „Palavre”, „Hades”, axate pe studii de filozofie, despre preocupările ştiinţei.

Prima parte a volumului al II-lea, capitolele 3, 4, 5, debutează printr-un studiu despre calendare, almanahuri, anuare şcolare apărute la Orăştie în special după 1918, cum au fost „Calendarul bunului econom” şi „Calendarul naţional” al „Foii interesante”. Profilul acestora era mixt, cu rubrici ce priveau configuraţia localităţilor, a diferitelor categorii sociale, în special a lumii satelor. Printre acestea se înscrie ca un unicat „Calendarul scriitorilor de la noi” redactat de Sebastian Bornemisa. El prezintă în almanah biografia a 46 de scriitori cunoscuţi sau mai puţin

cunoscuţi, cu fotografiile lor. Printre aceştia, I. Agârbiceanu, Octavian Goga, George Coşbuc, Ilarie Chendi, Sextil Puşcariu, Petre Dulfu, Liviu Rebreanu, Lucian Blaga ş.a. Partea literară cuprinde nuvele, povestiri şi un număr mare de poezii.

În Orăştie" s-au tipărit în special după 1918 mai multe cărţi în limba română, maghiară şi germană. De interes au fost plachetele de versuri ale marilor poeţi români. Nu au lipsit cărţile cu profil ştiinţific şi economic, o altă realizare a lui Sebastian Bornemisa şi Ioan Moţa. Cititorul va putea afla amănunte din viaţa acestor personalităţi, contribuţia lor la dezvoltarea culturii româneşti. Sebastian Bornemisa, aproape uitat astăzi, a fost şi primar al Clujului, a ocupat funcţii în guvernele de după Unire, proprietar de publicaţii, poet, prozator, ziarist. În cartea în discuţie se analizează volumul „Cum s-ar putea înfăptui o Românie nouă şi fericită – păreri, însemnări şi îndemnuri politice scrise pe seama plugarilor de Sebastian Bornemisa, directorul gazetei „Lumea şi ţara". După o analiză a societăţii româneşti a timpului el propunea metode de guvernare moderne, cu oameni noi, nu cei „susceptibili de insuficienţe morale". Principala sa publicaţie a fost revista literară „Cosînzeana" căreia Ştefan Nemecsek îi face o amplă prezentare. Redactată şi tipărită la Orăştie, în perioada 1911-1915, continuată la Cluj după Unire, a fost o publicaţie literară cu valoare naţională, asemenea celor de prestigiu, „Familia", „Luceafărul", atât prin colaboratorii ei, cât şi prin ţinuta de ansamblu, prin prezentarea grafică şi estetică, a impulsionat mişcarea literară de calitate în general şi a presei în special.

Capitolul final al Volumului al II-lea descrie

bibliotecile din oraş, existente în şcoli, biserici, muzee, precum şi programele şi activităţile acestora şi continuă cu analiza perioadei interbelice (1918.1944). Prin ample şi binevenite comentarii despre noile publicaţii din oraş, aflăm amănunte despre activitatea Astrei, şi altele ce dau prestigiu acestui municipiu care merge în linia lui ascendentă cu adăugiri, împliniri ce poartă amprenta iniţiativelor unor oameni inimoşi care nu au lăsat să se piardă valorile locului.

Capitolul „Bibliografie” , 37 de pagini, cuprinde titlurile celor 81 de ziare şi reviste consultate de autor în arhiva Muzeului Civilizaţiei Dace şi Romane din Deva, fiecare cu datele de referinţă: denumirea, profilul, locul apariţiei, dimensiunea, numele proprietarului, al redactorului principal, tipografia, orientarea politică, colaboratori, numere existente. Lista se continuă cu alte domenii cercetate: colecţii, arhive, dicţionare, autori şi lucrări de referinţă, 116 titluri. De remarcat că fiecare capitol se încheie cu lista referirilor bibliografice.

Prof. Radu IGNA

O RECIDIVĂ ÎN ISTORIOGRAFIA LITERARĂ A ŢINUTURILOR HUNEDORENE

După ce a scos de sub tipar două cărţi de referinţă pentru istoriografia literară a ţinuturilor hunedorene, „Presa hunedoreană (de la începuturi şi până în prezent)” şi „Literatura hunedoreană (de la începuturi şi până în prezent)”, Ştefan Nemecsek ne mai uimeşte încă odată prin prolificitatea sa ca istoriograf literar, recidivând în domeniu cu o nouă lucrare de proporţii în două volume „Carte, literatură şi presă la Orăştie (de la începuturi şi până în 1944)”.

Lucrarea conţine 5 capitole judicios organizate atât logic, cât şi cronologic, dovedind, dacă mai era nevoie, minuţioasa şi trudnica muncă de cercetare desfăşurată de autor pentru întocmirea acesteia. Desigur că lucrările menţionate anterior au fost o bază importantă actualei lucrări, însă aceasta se dovedeşte a fi un exemplu miraculos de muncă de documentare dusă până la paroxism.

Întâmplarea face să-l cunosc mai bine pe autor şi să-i cunosc preocupările şi agitaţia zilnică, fapt care mă face să mă întreb de-a dreptul cu uluire când a putut efectua această imensă muncă de documentare pentru lucrarea de faţă. Pentru că fiecare capitol al lucrării este un veritabil manual din care nu afli doar titluri şi perioade de timp, ci poţi efectiv să cunoşti elemente de conţinut al domeniului sau lucrărilor menţionate. Iar Orăştia a fost dintotdeauna un focar al culturii româneşti şi probabil că şi acesta a fost un motiv al autorului pentru alegerea zonei de studiu a acestui fenomen.

Nu vreau să ocup spaţiul tipografic prin prezentarea modului de organizare a lucrării, vreau doar să remarc o sistematizare riguroasă a tuturor domeniilor prezentate, astfel

încât cititorul, fie că citeşte pur şi simplu lucrarea, fie că vrea să o folosească pentru documentare pe un domeniu restrâns, poate realiza acest lucru cu uşurinţă. Pe de altă parte, lucrarea reia, din publicaţiile studiate, anumite creaţii literare ale unor autori de marcă din alte zone ale ţării, dovedind că mişcarea culturală din zona Orăştiei era cunoscută şi apreciată în întreaga ţară.

Nu este lipsit de interes faptul că lucrarea consacră un spaţiu important prezentării amănunţite a unor personalităţi culturale de referinţă ale vremii (Sebastian Bornemisa şi Ioan Moţa), oameni care au marcat incontestabil concepţiile vremii.

Este indubitabil că Ştefan Nemecsek este un împătimit al istoriografiei literare, pentru el documentarea în domeniu este o plăcere, o pasiune care îl devoră până la epuizare. Iar creaţiile sale în domeniu devin, prin pasiunea cu care sunt născute, adevăraţi copii ai săi. Şi, ca orice părinte care îşi iubeşte progeniturile, dând curs invitaţiilor primite, Ştefan Nemecsek duce o asiduă activitate de promovare a lor. Se cuvin remarcate invitaţiile în urma cărora autorul a participat cu lucrările sale la diverse proiecte culturale, în ţară sau străinătate, promovând atfel în cel mai strălucit mod cultura hunedoreană, literatura şi jurnalistica locului. Este impresionant, de asemenea, periplul autorului şi succesul avut cu cărţile sale de istoriografie literară şi nu numai, în ţară la Alba Iulia, Petroşani, Haţeg, Hunedoara, Vulcan, Deva, Reşiţa, Cluj Napoca, Iaşi sau peste hotare la Bruxelles, Strasbourg, Cairo, Izmir, Istambul, Chişinău, Dorog

Oricât ar fi de înverşunaţi adversarii lui Ştefan Nemecsek (şi are destui), nu se poate nega efortul şi dăruirea cu care autorul şi-a scris lucrările, iar, prin aprecierile de care se bucură, valoarea pe care o capătă acestea şi, implicit, autorul lor.

Ştefan Nemecsek, mergi mai departe pe drumul tău!

Ion Urdă, scriitor, poet, eseist, editor

PENTRU NOI … ŞI URMAŞI !

De mulţi ani, vreau să scriu câte ceva despre Ştefan Nemecsek perceput mereu ca înzestrat cu harul de A FACE, cum puţini sunt prin preajma noastră.

Mi-a căzut sub ochi Presa hunedoreană şi Literatura hunedoreană (de la începuturi până în prezent). Impunătoare, bine scrisă, bine ilustrată, convingătoare! Mulţi, mulţi ani de documentare, substanţial efort de sintetizare şi esenţializare. Fie şi pentru atât i se asigură lui Ştefan rolul cel mai important în depistarea trecutului din Vale.

Simţindu-se creativ, mustăciosul nostru domn pregăteşte pentru tipar 2 volume „punctuale" CARTE, LITERATURĂ ŞI PRESĂ LA ORĂŞTIE (de la începuturi până azi). Îl invidiez pozitiv şi-l laud ştiind că nici detractorii n-au să-i lipsească.

Să aflu că Studentul din Romos (Cristian Cloos) este fiu de ţăran din Romos, cel care ne-a lăsat Tratatul despre moravurile … (1475) deci, în anul bătăliei de la Vaslui (condusă de Ştefan cel Mare), că într-un ziar hunedorean din 1924 se găseşte o descriere a chipului lui Isus, după un document a poliţiei romane a timpului, că primul enciclopedist român, Nicolaus Olahus pleacă să „lumineze" Europa de la Orăştie cu substanţiale informaţii despre acesta şi apoi de altă listă cu mari personalităţi - a fost prilej de mare satisfacţie intelectuală.

Cele 5 capitole (în ambele volume) egale ca

importanţa informaţiei, individualizările pentru Palia de la Orăştie, despre Sebastian Bornemisa, despre tipografiile, librăriile şi bibliotecile Orăştiei dar şi „cultura perioadei interbelice” mi se par emblematice pentru munca acestui cercetăror unic în toată ţara, care sper că va rămâne astfel pentru toată românimea, (deşi acordă spaţiu şi literaturii maghiare). Ştefan are un stil alert, de mare povestitor şi comunicând afectuos tuturor, ceea ce el a avut ocazia să cunoască singur. Cărţi care trebuiesc citite de noi şi urmaşii noştri.

Prof. dr. Dumitru V. MARIN



Nr. 717 Pag. 4

„PAGINI DIN ISTORIA MAGHIARILOR DIN VALEA JIULUI” semnat de scriitorul Ioan Velica şi proiectele culturale PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent) şi LITERATURA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent) semnate de scriitorul şi jurnalistul Ştefan Nemecsek, prezentate în Ungaria

























La finele săptămânii trecute, soli ai Văii Jiului au participat la o prestigioasă manifestare culturală derulată pe parcursul a mai multor zile, în ţara vecină Ungaria, la Dorog. Gazdă: Orsyagos Magyar Banyaszati es Kohaszati Szervezete – Dorog. Din partea română au participat: Ioan Velica, membru O.M.B.K.E. Filiala Dorog, scriitorul şi jurnalistul Ştefan Nemecsek, Imre Szuhanek preşedintele Asociaţiei PETRO AQUA din Petroşani şi cunoscutul colecţionar de insigne Ovidiu Rizopol.

In cadrul amplei manifestări culturale un loc important şi distinct a fost momentul lansării cărţilor din România, volumul „Pagini din istoria maghiarilor din Valea Jiului” semnat de scriitorul Ioan Velica şi proiectele culturale PRESA HUNEDOREANĂ(de la origini până în prezent) şi LITERATURA HUNEDOREANĂ(de la origini până în prezent) semnate de Ştefan Nemecsek care a reliefat literatura maghiară şi presa hunedoreană în limba maghiară apărută în ţinuturile hunedorene în urmă cu peste 120 de ani. Paginile de istorie a maghiarilor din Valea Jiului au constituit o surpriză deosebită pentru cei prezenţi la lansarea de carte, aflând de numeroase nume mai mult sau mai puţin cunoscute care au trăit, muncit şi creat bunuri materiale şi spirituale pentru generaţiile contemporane şi viitoare. Legat de istoria presei, a fost reţinut şi subliniat în mod special faptul că jurnalistica în ţinuturile hunedorene a fost promovată atât în Valea Jiului cât şi la nivel judeţean de două ziare scrise şi tipărite în limba maghiară: HUNYAD în anul 1876 şi ZSILVOLGY în anul 1887. Au mai fost amintite şi comentate numeroase alte titluri de ziare, printre care DEVA ES VIDEKE apărut în 1892, SZASZVAROS apărut între anii 1896 şi 1899, PETROZSENY ES VIDEKE apărut în 1897, HUNYADVARMEGYE apărut între anii 1902 şi 1931, BANYAMUNKAS apărut în anul 1906, ZSILVOLGY ISKOLA apărut în anul 1911, SZINPAD apărut în anul 1914, HATSZEG ES VIDEKE apărut între anii 1917 şi 1934, ZSIVOLGYI SZOCIALISTA KOSTARSASAG apărut în anul 1918, SZASZVAROS ES VIDEKE apărut între anii 1918 şi 1928, precum şi alte titluri. Standul cu prezentarea ziarelor apărute în Valea Jiului şi la Deva, a fost pur şi simplu, „asaltat”, în primul rând de foşti mineri din Valea Jiului care s-au stabilit la Dorog, doritori de a lectura un ziar în limba română şi a afla ştiri din zona în care şi-au derulat o semnificativă parte din viaţă. Am aflat cu maximă plăcere că presa din Valea Jiului este citită pe internet. Era cunoscut SERVUS ca cel mai bun ziar hunedorean, apoi CURIERUL VĂII JIULUI, AFACERI ÎN VALEA JIULUI, VALEA JIULUI. A fost primită cu entuziasm vestea susţinută prin prezentarea mai multor titluri de ziare printate, că în Valea Jiului mai apar un important număr de producţii jurnalistice, dar care din motive diverse, mai ales economice, nu pot fi postate pe internet ca: ACTUALITATEA HUNEDOREANĂ, SĂPTĂMÂNA VĂII JIULUI, VOCEA VĂII JIULUI, JURNALUL VĂII JIULUI. Este regretabil că nu toţi editorii de presă din Valea Jiului răspund solicitării de a oferi câteva numere de ziar pentru a fi prezentate la manifestările de acest gen care sunt derulate în ţară sau mai ales în străinătate.

De asemenea de o deosebită atenţie s-a bucurat Ovidiu Rizopol care a prezentat o expunere privind mineritul pe ştampile şi cărţi poştale. Aprecieri deosebite au fost exprimate la vernisarea expoziţiei personale de pictură cu tematică minieră a micuţei PICASO de Valea Jiului, Alexandra Cacovean, elevă a Colegiului Hermes din Petroşani. Mesagerii culturali ai Văii Jiului au fost invitaţi să participe la o şedinţă inedită a O.M.B.K.E. în cadrul căreia au putut constata perpetuarea vechilor tradiţii miniere preluate de la deschizătorii de mine veniţi din Germania cu mai bine de două secole în urmă. Impresionanţi au fost prin prestaţia avută, Istvan Glevitzky, preşedintele O.M.B.K.E, Peter Korompay, secretarul aceleiaşi Asociaţii, Ştefan Karbunov, Erno Feher precum şi numeroşii membrii prezenţi la manifestare. Participanţii au ascultat cu maximă atenţie Mesajul prefectului judeţului Hunedoara, Attila Dezsi, citit de domnul Peter Korompay. Oaspeţii din România au avut un sprijin concret şi consistent din partea ing. Janos Liszka, un om deosebit care a lucrat ani mulţi în mineritul Văii Jiului, luând drumul Dorog-ului cu aproape 18 ani în urmă, împărtăşind din experienţa sa minerilor din această zonă.

În programul pregătit pentru oaspeţii români, a fost inclusă o vizită în mina Dorog, unde activitatea de exploatare a cărbunelui a fost sistată din anul 1968. Mina a fost concesionată unui investitor privat care a transformat-o într-un fel de mină muzeu. Am pătruns cu trenuleţul, mai bine de trei km. în adâncul minei. Apoi “perpedes” alţi doi-trei km. pe căi de acces curate şi întreţinute ca aleile civilizate dintre blocurile unui cartier rezidenţial. Am admirat galeriile de calcar cu minunatele formaţiuni de calcar, cuarţ şi alte minerale colorate. Am văzut catacombele, amenajările unde au locuit numeroase familii din regiunea Dorog, care s-au refugiat în subteran din calea armatelor şi războiului. La momentul de faţă, mina “produce” APĂ. Adică asigură întreg necesarul de apă potabilă a zonei, apă pompată de la infiltraţiile aflate la 1000 de metrii adâncime, apă pură care nu necesită nici un fel de tratament chimic pentru potabilitate. Galeriile subterane prin care circulă această apă cristalină, adevărată minune a naturii, se întind pe mai multe zeci de km., comunicând cu zona Tatabanya şi chiar cursul Dunării. Înainte de a porni spre ziuă, gazdele, ing. Reizer Otto şi Mraz Laszlo, au prezentat vizitatorilor din România o superbă colecţie de “flori de mină” rare, adunate sub protecţia BANYAMANO, adică duhul cel bun care apără mina şi minerii de accidente şi alte pericole. Mesagerii culturii din Valea Jiului au mai beneficiat de o vizită la muzeul particular al unui colecţionar cu totul de excepţie, Pick Joszef. Despre ce s-a putut vedea acolo, vom reveni cu un reportaj extins. Înainte de punctul final al acţiunii, concluziile de rigoare au fost trase la crama particulară a lui Szivek Gyula, un cunoscut cultivator de struguri pe întinsul a 10 ha., care a oferit degustarea o nu mai puţin de 7 sortimente de vin. Drumul cel mai scurt spre România a trecut prin Esztergom, unde a fost vizitată Bazilika în care au fost încoronaţi toţi regii Ungariei.

✍ *Ancuţa Nemecsek*

VALERIU BUTULESCU A LANSAT PRIMA ANTOLOGIE DE AFORISME SÂRBEŞTI DIN ROMÂNIA



Pe 19 noiembrie 2010, cu ocazia manifestărilor prilejuite de „Zilele culturii sârbeşti” la Timişoara, a fost lansat volumul „Din aforistica Serbiei”- prima lucrare antologică de acest gen publicată în limba română, ce include 28 de autori contemporani de aforisme din Serbia. Sunt prezentaţi cei mai buni aforişti ai momentului: Aleksandar Baljak, Milan Bestic, Branislav Crncevic, Aleksandar Cotric, Ratko Dangubic, Vesna Dencic, Ranko Guzina, Rade Jovanovic, Pavle Kovacevic, Petar Lazic, Iva Mazuranic, Momcilo Mihajlovic, Dejan Milojevic, Dragutin Minic Karlo, Ninus Nestorovic, Jovo Nikolic, Dorde Otasevic, Rasa Papes, Srba Pavlovic, Zoran T. Popovic, Dusan Puaca, Milivoje Radovanovic, Dragan Rajcic, Slobodan Simic, Vitomir Teofilovic, Milan Todorov, Milovan Vitezovic şi Rastko Zakic. Traducerea a fost făcută de cunoscutul dramaturg şi autor de aforisme Valeriu Butulescu, în colaborare cu Goran Mrakic. Cartea este postfaţată de un amplu interviu pe care Lucian Velea îl realizează cu Valeriu Butulescu pe tema mişcării aforistice din Serbia. La lansarea volumului, Valeriu Butulescu a spus: „**Cred cu tărie în extraordinara forţă a aforismului de a deschide drumuri noi pentru mersul societăţii. În anii şaptezeci aforismele lui Stanislaw Jerzy Lec, prin ironia şi subtilitatea lor, au prezentat Europei Occidentale adevărata faţă a spiritualităţii poloneze, contribuind decisiv la integrarea Poloniei. Acelaşi rol îl joacă azi aforismele sârbeşti. Sincere, joviale, persuasive, antirăzboinice, încărcate de înalte mesaje umaniste, ele devoalează o societate modernă, bine ancorată în cultura continentală, care trebuie grabnic inclusă în marea familie a Uniunii Europene, acolo unde cu siguranţă îi este locul**.”

La eveniment au participat oficialităţi din România şi Serbia: Miodrag Jaksic – secretar de stat în Ministerul Diasporei, Dragomir Radenkovic – consulul general al Serbiei la Timişoara, Slavomir Gvozdenovic – preşedintele Uniunii Sârbilor din România şi Dusan Popov, deputatul minorităţii sârbe din România. Au luat parte şi au citit din lucrările lor trei din autorii antologaţi: Aleksandar Baljak, Aleksandar Cotric şi Dragutin Minic Karlo.

✍ *(Al. G.)*

De drag

Toate cuvintele sunt un trup
toate sunt un unic cuvânt
sunt ceea ce semnifică, un sfânt
Mister al energeticului stup.

De oriunde tai, sau culegi
Partea răsună ca Unul deplin
cheamă-mă din ce nu înţelegi,
primeşte-mă din golul divin.

Vino ca luna plină, răsari
de peste zidire, de peste Rai.

✍ *Eugen Evu*

Nr. 695 Curierul Văii Jiului Pag. 4

Lansare de carte la Istanbul

PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent) şi LITERATURA HUNEDOREANĂ (de la începuturi până în prezent) două proiecte culturale apreciate în capitala istorică a Asiei










După cum am informat cititorii ziarului nostru, jurnalistul şi scriitorul Ştefan Nemecsek a avut o invitaţie din partea Fundaţiei Culturale TUNA FORUM din Turcia – instituţie care derulează mai multe proiecte culturale cu Academia Română şi Uniunea Ziariştilor Profesionişti din România – pentru a prezenta o importantă fracţiune din istoria presei naţionale, prin lansarea la Istanbul a celor două volume ce compun PRESA HUNEDOREANĂ(de la origini până în prezent), lucrare apreciată pe plan naţional şi internaţional, deţinătoare a unui premiu profesional decernat de UZP. Alături de apreciata ISTORIE A PRESEI HUNEDORENE, jurnalistul Ştefan Nemecsek a mai prezentat proiectul cultural în trei volume, LITERATURA HUNEDOREANĂ(de la începuturi până în prezent), cărţi supercunoscute ca urmare a unei intense mediatizări locale şi DIN GÂNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII, două volume reprezentând ultimele două apariţii editoriale sub aceeaşi semnătură. Înainte de plecarea spre Istanbul, grupul din România a avut o scurtă întâlnire la sediul Fundaţiei Culturale TUNA FORUM cu Alexandru Mironov, un nume care nu mai are nevoie de nici o prezentare. În drum spre capitala culturală a Turciei şi Asiei, oaspeţii Fundaţiei TUNA FORUM au avut posibilitatea de a vizita la EDIRNE, una dintre cele mai cunoscute moschei din lume, SELIMYE MOSQUE, cu cea mai mare cupolă din lume, 31,50m, cu 8 coloane de susţinere, construită în anul 1575 de Selimal al III-lea, timp de şase ani. Cărţile scrise şi semnate de Ştefan Nemecsek şi-au găsit un merituos loc lângă cărţile sfinte ale Moscheii, în biblioteca multisecularului stabiliment religios de rugăciune şi meditaţie. Pentru cunoscătorii limbii române şi iubitorii de înţelepciune universală, cărţile scrise în România-Valea Jiului, au putut fi găsite, răsfoite şi cumpărate la două butiq-uri din aglomeratul Bazar Central din Edirne. Cu prilejul vizitei la fostul Harem al lui Baiazid – in prezent locaţia a fost transformată într-un prestigios Spital – ISTORIA PRESEI şi LITERATURII HUNEDORENE precum şi volumele DIN GÂNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII au fost donate Bibliotecii stabilimentului.

La Istanbul, delegaţia din România a fost oaspetele Colegiului Naţional de Jurnalistică BURC KOLEJI, unde studiază şi se formează viitorii ziarişti care vor lucra la redacţiile ziarelor şi revistelor care se editează în ţară sau în străinătate, în ţările lumii unde comunitatea turcă are închegate comunităţi consolidate. Au fost prezentate oaspeţilor români, studiourile-şcoală de televiziune, sălile şi amfiteatrele de curs, dotările de specialitate. Totul la standarde de ultimă oră! Cu totul impresionantă a fost vizita la Spitalul de cinci stele SEMA. Întreaga dotare, personalul medical, serviciile medicale, condiţiile de spitalizare te "aruncă" undeva în viitor! Consultând lista cu preţurile practicate se poate uşor constata de către un cunoscător in domeniu că sunt undeva mai jos de jumătate comparativ cu tarifele practicate în ţările Comunităţii Europene. Managerul General al Centrului Spitalicesc SEMA, domnul Mustafa Ozcan, a fost un partener plăcut de dialog, dovedind că este un erudit, un bun cunoscător al realităţilor vieţii de zi cu zi, o persoană citită şi cultivată. A primit cu entuziasm cărţile aduse din România, promiţând că vor avea un loc de onoare pe rafturile bibliotecii spitalului. Fiecare membru din delegaţia română a primit cadou din partea domnului Mustafa Ozcan "diverse mărunţişuri simbol" care abia au încăput în două plase "solide", printre care mai multe volume semnate de Mehmet Kalyoncu, B. Jill Carroll, Muhammed Cetin şi M. Fethullah Gulen.

Cu siguranţă de neuitat a fost turul Bosforului cu vaporaşul precum şi vizitarea Moscheii Albastre şi a celorlalte lăcaşuri religioase din zona Cornului de Aur. Nu a lipsit nici inevitabilul "moment al cumpărăturilor" care într-o astfel de zonă nu poate fi neglijat.

Lansarea oficială a proiectului cultural PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent) a LITERATURII HUNEDORENE(de la începuturi până în prezent) şi a volumelor DIN GÂNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII, a fost prezidată de Ahmed Ecirli, preşedintele Fundaţiei Culturale TUNA FORUM. Au mai vorbit despre importanţa naţională şi internaţională a volumelor lansate, Constantin Oprişiu, o voce emblematică a Radioului din România şi Radu Igna, membru a Uniunii Scriitorilor din România. Din partea gazdelor au vorbit în termeni elogioşi despre presa şi literatura din România, despre buna colaborare cu ziariştii din Bucureşti şi alte oraşe importante din ţară, Bahadir Van de la ziarul ZAMAN, Mustafa Ayaz Kurbanaglu, Mehmet Emre, Yilmar Bolugbasi. Ahmet Urgun, Ibrahim Ayan şi Celal Ordemir. Ca întotdeauna când Ştefan Nemecsek a avut lansări de carte în lumea largă, de o atenţie deosebită s-a bucurat standul colecţiilor de ziare editate şi tipărite în Valea Jiului. Au reţinut atenţia AFACERI în Valea Jiului – editor Tiberiu Vinţan; VALEA JIULUI – editor Andrei Vlad; JURNALUL Văii Jiului – editat de Nicu Taşcă; SĂPTĂMÂNA Văii Jiului – editat de Dan Codrea; ECOUL Văii Jiului – editat de Leila Osman; OPINIA Văii Jiului – editat de Blasiu Kerestely; ACTUALITATEA HUNEDOREANĂ – editat de Claudiu Moldovan; CURIERUL Văii Jiului – editat de Ştefan Nemecsek; ZONA SPECIALĂ – editat de Ştefan Nemecsek. A fost făcută precizarea că în zona Văii Jiului sunt editate şi apar mai multe titluri ca cele prezentate dar din motive de "neînţelegeri care nu ar trebui să existe" editorii respectivi nu colaborează cu prilejul unor acţiuni comune de promovare a imaginii generale a presei din zonă.

În finalul acţiunii, gazdele reuşitului eveniment cultural au mulţumit oaspeţilor din România pentru prezenţa la Istanbul, subliniind faptul că din cele aflate din istoria presei hunedorene, sunt consideraţi mesagerii jurnaliştilor hunedoreni care au promovat cu responsabilitate şi profesionalism o presă activă în perioade istorice mai mult sau mai puţin benefice omenirii, timp de mai bine de un secol şi jumătate. Din volumele LITERATURII HUNEDORENE gazdele din Turcia au aflat că autorul unei prime "istorii a imperiului otoman" este Cristian Cloos, fiu de ţăran din Romos. Este vorba de cartea care a trezit un interes enorm în anul 1475: "Tratat despre moravurile, condiţiile de viaţă şi lipsa de consideraţie a turcilor", tipărită la Roma, în limba de circulaţie a epocii, latina.

✍ ***Ariana MARGINE***











O carte pentru cititorii Vaii Jiului

Paulina POPA - "Alta vorbire" - "Autre language"



In Editura "**Poetes a vos plumes**"din Paris, a aparut cu putin timp in urma, in conditii grafice deosebite, un volum de poezii in limba romana si franceza, scrise de cunoscuta poeta Paulina Popa – directoarea Editurii Emia din Deva, intitulat "Alta vorbire" – "Autre language". Cartea ofera posibilitatea unei lecturi placate, fiind e o antologie de 15 poeme selectate de traducatoarea Elisabeta M. Poeta Paulina Popa este nascuta in judetul Arad, locuieste la Deva si este casatorita cu un preot. A obtinut numeroase premii : 1997 Premiul Editurii Helicon din Timisoara, pentru poezie; 1998, 1999 Premiul pentru poezie religioasa al Fundatiei Scara Paradisului ; 1998 Membru al Professional Women's Advisory Board al Institutului American de Biografii ; 1999, 2000 Premiul pentru poezie al Salonului International de Carte de la Oradea, editia a 8-a, pentru volumul „Ghilotina sinelui"; 2001 Premiul revistei „Convorbiri literare", pentru revista „Semne" ; 2002 Premiul Uniunii Scriitorilor din Romania, pentru volumul „Rochia nesupunerii". Pana in prezent are publicate 16 volume de poezii, 23 carti pentru copii, 20 lucrari publicate in antologii si numeroase lucrari si interviuri publicate in periodice.

In prefata volumului "Alta vorbire", Linda Bastide – Membra a Societatii Poetilor Francezi si Membra in PEN Club International, ne atrage atentia ca "lectura poemelor Paulinei Popa, este intotdeauna un moment privelegiat de intensa emotie, pentru ca autoarea ne ofera caldura sufletului sau, o caldura de jaratic ascuns". "De la primul sau volum "Cu mainile in flacari", trecand prin "Intre tacere si tacere" Paulina Popa s-a infasurat in rochia sa de solitudine. In cautarea cuvintelor pe care le lasa in umbra poeziei, in lumina fluturilor de aur, in zborul tacut al pasarilor ghemuite pe umarul sau, cuvintele pecetluite si magice isi asteapta simplu cititorii iubitori de poezie care au nostalgia copacilor copilariei si vor sti sa descopere iubirea adanc ascunsa in limbajul sau magic. Secretul Paulinei Popa consta in faptul ca din evenimentele cele mai obisnuit cotidiene isi ia inspiratia si ne invita in felul sau specific pe acest drum al poeziei pe care merge de ani adevarul sau poetic asupra lucrurilor" In poezii ca "Ce progrom urias", "Primavara", "Factorul omenesc", "Candoare agresiva" sau "Infasurata in rochia singuratatii", ca si in toate celelalte, citindu-le, "suntem invitati sa intram in acest paradis al solitudinii, dar… cu mari precautii, caci aici totul este fragil" cum cu multa grija ne pune in garda Linda Bastide. Recomand aceasta carte tuturor iubitorilor de poezie din Valea Jiului, pe care o gasiti la Biblioteca judeteana, la Editura EMIA, sau in librarii ; lecturand cele 15 poezii ale Paulinei Popa, fie in limba romana, fie in limba franceza, veti trai cateva clipe de satisfactie deplina si multumire sufleteasca.

✍ ***A consemnat,***
arh. Ion Constantinescu



Nr. 317 Zona Specială Pag. 6

ŞTEFAN NEMECSEK A DUS MESAJUL DE FRĂŢIETATE A MINERILOR VĂII JIULUI ÎN CENTRUL GĂGĂUZIEI, LA BOROGANI!











După cum am informat cititorii ziarului nostru, cu puţin timp în urmă, o delegaţie cuturală din judeţele Hunedoara, Alba şi Vâlcea, a fost invitstă să participe la manifestările ample organizate cu prilejul sărbătoririi Unirii Basarabiei cu Patria Mamă. În rezentul număr al ziarului nostru, prezentăm câteva aspecte din timpul vizitei în satul Borogani, în inima Găgăuziei.

După primirea oficială a oaspeţilor cu pâine, sare şi tradiţionalul şi deosebitul vin local, eleva Aliona Buzilă din clasa a- XA, a Liceului Teoretic Grigore Vieru, prezintă legendele legate de existenţa localităţii. Despre satul Borogani, conform surselor există trei legende de atesatare . Satul Borogani a apărut în urma construcţiei caselor în stil bologna-din lemn. Altă constatare ar fi că Borogani provine de la un trib de origine tătărească, însoţiţi de conducătorul de trib, Borogani, care a trăit pe aici. Altă legendă mai aproape de adevăr este cea a strămoţilor care au poposit din zona Bărăganului, din sudul României. Aşezându-se aici cu traiul, ei au păstrat denumirea de Bărăgani, ca amintire despre locul de unde au venit. Versiunea aceasta pare a fi aproape de adevăr pentru că în secolele XIV-XVIII au avut loc multe migraţii de transhumanţă ale românilor în cadrul ţărilor româneşti, din Moldova în Munteania şi invers din Ardeal în Ţara Moldovei, unde era pâmânt bun pentru agricultură şi liber pentru a fi populat. Drept dovadă ne servesc şi numele de familie: Dancu, Dănescu, Caşu, Casapu, Jalbă, care s-au păstrat până în prezent.

După vizionarea reuşitului spectacol artistic, prezentat de Ansamblul BUSUIOC MOLDOVENESC, compus din echipa seniorilor şi juniorilor din Borogani, au urmat discuţii la o MASĂ ROTUNDĂ, unde s-a discutat despre istoriea şi cultura comună, despre literatură şi presă, despre frăţietate şi colaborae, despre limba noastră cea română... Pe lângă un mare număr a locuitorilor satului au mai fost prezenţi printre alţii, Ecaterina Odagiu, profesor de istorie, liceul Teoretic Grigore Vieru, Director Muzeului din Borogani, Victor Iftode, Primar de Borogani, Maria Basarab, muzeograf, Ludmila Savga, învăţător clase I-IV, nepoata lui Mitică Jabroveanu, Ioana Paiu, profesor geografie, LT Grigore Vieru, Maria Buzilă, consilier, Administaraţia Publică Locală, Vasile Gavril, consilier, APL, Maria Velicoglo, profesor limba engleză, LT Grigore Vieru, Maria Jalbă, elevă, clasa XIA, LT Grigore Vieru, Elena Jalbă, elevă, LT Grigore Vieru, Olga Cebotariu, Svetlana Savga, Vera Celac, toţi profesori de limba română, Gimnaziul Borogani, Vasilisa Jalbă, profesor limba engleză, Gimnaziul Borogani, Grigorii Botnarciuc, director Gimnaziul Borogani, Elena Talai, bibliotecar, Gimnaziul Borogani, Vera Lungu, bibliotecar, Biblioteca pentru Copii, Nicolae Şipitca, profesor mamtematică, pensionat, Ion Hurciuc, Director Casa de Cultură, Coducător Artistic, Caşu Ion, Ciobanu Vera, Caşu Maria, Caşu Sofia, ş.a. Au fost prezentaţi pe lângă mânuitorii condeiului din judeţele Alba şi Vâlcea, scriitorii hunedoreni Constantin Stancu, Ioan Velica, Glogor Haşa, Ioan Gâf-Deac, Gheorghe Niculescu, Dumitru Hurubă, Radu Igna, Eugen Evu, Ladislau Daradici, ziarele care apar în Valea Jiului şi judeţ, jurnaliştii cu nume şi renume din ţinuturile hunedorene.

În finalul întâlnirii, prof. Munteanu Oxana, a mulţumit lui Virgil Şerbu Cisteianu pentru contribuţia spirituală şi morală întru susţinerea basarabenilor români. "Mulţumim Ecaterinei Odagiu, o comoară a satului Borogani, ce-şi revarsă sufletul în tot ce e românesc, o lacrimă cu lumină spre rădăcinile istoriei. Sufletul dânsei bate precum un clopot pe meleagul neamului său, adunând pierlele izvoarelor ce curg din adâncul inimii sale. Prin intermediul dânsei am reuşit să ajungem aici în inima Bugeacului. Cel ce e consacrat de zei şi devine unul din ei. Consider, dumneavoastră aţi devenit unul din ei, fiindcă vă consacraţi totalmente frumuseţii de ţară, ţinând cu tot dinadinsul să păstraţi românismul la Borogani, pe acest pământ ce ne aparţine de veacuri. Prin sacrificiul dumneavoastră veţi contacta cu veşnicia. Blaga spune, Veşnicia s-a născut la sat, eu spun, Satul Borogani e veşnic şi va dăinui în timp, căci timpul e cel ce le rezolvă pe toate" a mai precizat aceasta.

Ancuţa SULTANA















Reușită lansare de carte la Sinagogă

Orăștie - 18 noiembrie 2011





Prof. Aurel Ursu şi Ştefan Nemecsek





Scriitorul Ioan Velica și primarul Gheorghe Ile



Scriitorul Constantin Stancu



Scriitorii Radu Igna și Ion Urdă



Vorbește decanul de vârstă
a scriitorilor hunedoreni Radu Igna


Primarul municipiului Vulcan Gheorghe Ile


Scriitoarea Doria Dalin


Scriitorul Ion Urdă


Prof. Silvia Beldiman apreciată scriitoare hunedoreană


Primarul municipiului Orăștie, Alexandru Munteanu


Lucian Heiuş, un ”consumator consecvent” de cultură hunedoreană

Nr. 699 Curierul Pag. 4

REVISTA AGERO STUTTGART

O EPISTOLĂ DESPRE TOLERANŢĂ

✍ Constantin Stancu

Citind cartea „POLITICĂ, RELIGIE ŞI MORALĂ" de Ştefan Nemecsek, Editura „REALITATEA ROMÂNEASCĂ" – Vulcan, 2008, ai mereu impresia că există un personaj apropiat care lipseşte din carte, dar, invizibil cum este, e prezent prin întrebarea care o suspendă deasupra cuvintelor, e mereu întrebarea: de ce filozofie în vremuri triste?

Cartea pare una nebună, nu are legătură cu pragmatismul de tarabă a vremii sau cu dansul pe manea, e puţin rece, dar necesară, pune pe tapet-toleranţa. Cartea are mai multe fascicole tratând subiectul, politica, religia, morala ca dimensiuni ale existenţei umane, atingând sfera de gândire a unor filozofi cunoscuţi, dar parcă uitaţi.

Cartea pare una de filozofie, dar e mai curând o carte de morală, sau poate gândurile unui om apăsat de secolul din care face parte: de ce uităm experienţa înaintaşilor, de ce reluăm iluzia de la început, au existat alţii înaintea noastră care au definit o modalitatea de a convieţui unii cu alţii.

Scrierea începe în mod clasic, aducând în atenţie conceptul modern de toleranţă ca unul actual, apoi firul este dirijat spre reforma lutherană, momentul Machiaveli, ajungând la concepţia politică a lui John Locke, la iluminismul francez reprezentat de Rousseau, pentru a culmina pragmatic cu Declaraţia Universală a Drepturilor Omului. Morala abordează gândirea lui Platon sau Aritosteles, ori Socrates, idei care înviorează omul modern.

De profesie jurnalist, Ştefan Nemecsek face un reportaj în istoria filozofiei pentru a ne demonstra că avem resursele spirituale necesare pentru a găsi soluţiile la problemele noastre, evenimente, întâmplări, oameni au mai existat şi omenirea şi-a găsit făgaşul de a rezista. E acolo calea, doar să fi atent …

Subiectul scrierilor lui Ştefan Nemecsek e bazat pe Scrisoare despre toleranţă scrisă de filozoful John Locke, dedicată atât politicului cât şi structurilor religioase ale lumii.

Autorul cărţii se îndreaptă spre o epistolă scrisă de părintele fondator al liberalismului modern, cu dimensiuni umaniste evidente. Ceea ce am câştigat s-a obţinut foarte greu în timp, libertatea noastră are un preţ evident, zbuciumul gândirii oamenilor de a găsi calea …

Dar John Locke nu a fost singur. Martin Luther a desenat sensul credinţei bazată pe raţiune, pe toleranţă, pe teze clare, menite să spargă blocada la care a intrat omenirea, folosindu-se de religie ca instrument de exercitarea puterii, deşi credinţa dădea şansa la libertate …

Despre momentul Machiaveli autorul scrie, reamintindu-ne că dacă scopul unei persoane e bun, ea merită să lupte pentru a birui, dovedind că are mai multă putere decât restul … Într-un fel Nemecsek revalorifică ideea marelui gânditor şi atrage atenţia asupra ideilor filozofice populare care s-au depărat de origine …

Au existat ferestre în cursul istoriei care au permis schimbarea mentalităţii, crearea unei dimensiuni sociale în care democraţia să poată redimensiona societatea apăsată de teroarea evului mediu fals religios …

Ştefan Nemecsek aprofundează concepţia politică a lui John Locke, prezentându-i gândirea, viaţa, frământările sale despre toleranţă sub două aspecte: în cadrul bisericii şi în cadrul guvernării civile. Autorul a pus degetul pe rană: soluţia pentru existenţa noastră vine şi din aceste zone sensibile ale societăţii, în plină mişcare, necesare omului, dar mereu alunecoase, scăpând ceva insului în căutarea vieţii sale …

Iată ce reţine Ştefan Nemecsek: „Orice creştin, afirmă Locke, trebuie înainte de toate să ducă o luptă împotriva propriilor pofte şi vicii, căci ar fi absurd ca cineva să se numească creştin fără a poseda calităţi precum virtutea, bunătatea sau sfinţenia vieţii: „Să se depărteze de la nedreptate oricine cheamă numele Domnului."

Analiza lui John Locke, subliniază autorul, e una necesară în aceste vremuri, ideile care au frământat Europa a făcut ca Europa să atingă soluţia democraţiei prin toleranţă, dar să simtă şi teroarea războiului din când în când, ca avertisment … Avem încă de învăţat din experienţa celor de dinaintea noastră, libertatea şi democraţia au un preţ …



Despre societatea civilă autorul remarcă, plecând de la scrierile lui John Locke: „Chiar dacă prin forţa legilor şi tăria pedepsei magistratul ar putea să convingă sau să schimbe judecata oamenilor, acest lucru nu ar ajuta în schimb la mântuirea sufletelor lor. Numai urmându-l pe Dumnezeu putem găsi fundamentele datoriilor noastre."

Analiza operei marelui filozof englez deschide lumea într-un sens actual pentru societatea românească, gânduri cumva pierdute la metrou sau la intersecţia marilor bulevarde, revin cu acuitate şi demonstrează că uneori românul, ca individ, refuză harul şi nu a cunoscut reforma spirituală prin care a trecut Europa cu mult înainte …De aici actualitatea cărţii, Ştefan Nemecsek reţine şi o rugăciune a filozofului, rugăciune care sintetizează întreaga operă, interesantă şi necesară ca legătură cu voinţa divină la modul practic, de fiecare zi.

Da la filozof la Declaraţia de Independenţă a SUA, la viaţa lui Jefferson care a pus în aplicare ideile curajoase ale vremii.

Inserarea în paginile cărţii a declaraţiei americane, paralela dintre scrierile filozofice şi acest act politic ne determină să înţelegem că numai prin înţelepciune putem să asigurăm viitorul omenirii, că toleranţa e necesară ca soluţie de a exista la modul sublim: libertatea, iar dacă astăzi cetăţeanul român călătoreşte şi are acces la secretele societăţii libere, cu slăbiciunile ei evidente, se datorează efortului ca ideea cea bună să biruie întunericul urii. Filozofia are, deci, o dimensiune pragmatică, oferă soluţii …

Analizând morala ca latură a existenţei umane, autorul, jurnalist, moralist şi liber cugetător, arată că morala deşi în aparenţă alunecoasă, principiile morale pot fi comparate cu axiomele matematice.

De la morala în filozofia orientală la doctrina morală a lui Socrates, filozoful care a trăit toată viaţa sărac, dar a fost în relaţii cu cei mai importanţi oameni ai timpului său. Viaţa lui Socrates, gândirea lui ne arată că viaţa poate fi frumoasă.

Iată ce reţine autorul cărţii scriind despre filozoful antic: „Virtutea, prin excelenţă este înţelepciunea, ştiinţa generală a binelui."

Citind cartea putem reţine teme interesante: raportul dintre virtute şi fericire, teoria virtuţii, morala plăcerii celei mai intense, ca eşec a modului de viaţă bazat pe plăcere. Autorul reţine parcă o temă modernă scriind despre filozofii antici: „Este ştiut faptul că nimeni nu ia hotărârea de a se sinucide pentru că este nefericit, ci pentru că fiind prea preocupat de fericire nu îi mai rămâne nimic de ce să-şi lege viaţa …"

Temele sunt continuate analizând plăcerile corpului şi spiritului, morala stoicilor, de faptul că fericirea depinde nu de împrejurările exterioare, ci de o atitudine morală interioară …iar înţeleptul are întotdeauna ceva de învăţat …iar virtuţile se raportează la relaţiile sociale în cuvinte şi fapte …, omul trebuie să rămână aşa cum este …

Autorul a înţeles să insereze în carte aprecieri ale contemporanilor săi despre aceasta carte dedicată filozofiei, moralei, politicii, arătând traseul ideii de la Petroşani la Parlamentul European …

Deci legile umane se vor adăpa din Scriptura păcii indiferent de sistem …

Iată un fragment din rugăciunea lui John Locke, aşa cum l-a reţinut Ştefan Nemecsek: „ Mă rog din tot sufletul Domnului Atotputernic ca Scriptura păcii să poată fi propovăduită şi ca magistraţii civili să dorească mai mult să-şi conformeze propriile conştiinţe legii lui Dumnezeu şi să fie mai puţin îngrijoraţi de supunea conştiinţei celorlalţi prin legi omeneşti …"

Citind cartea lui Nemecsek Declaraţia Universală a Drepturilor Omului nu mai pare aridă şi o normă juridică bună pentru diplomaţi, ci o necesitate a vieţii. Din ideile cărţi reţinem, în final, că individul are dreptul la o sferă privată asigurată asupra căreia ceilalţi să nu poată interveni.

Pe ultima copertă, inspirat autorul inserează câteva citate importante pentru individul liber şi pentru cel care se doreşte liber şi pentru cel care visează la libertate, gânduri filozofice aparent, dar practice, din care cităm: „Ceea ce construieşti în ani, alţii pot dărâma într-o zi. Construieşte, oricum!" Pe viitor autorul, poate, ar putea aborda o construcţie literară mai profundă pentru ca ideile sale să ajungă şi la mai mulţi cititori, iar cartea „Lumea Sofiei" a lui Jostein Gaarder ar putea oferi o sugestie, pentru că un roman de ficţiune ca mod de iniţiere în marea filozofie a lumii, prin dialoguri, limbaj accesibil şi fir narativ interesant poate face din ideile lui Ştefan Nemecsek suportul pentru un roman sau o scriere de referinţă universală …Dar exemple în literatură există …

✍ Constantin Stancu

Agero

Pe fiecare piesa de metal ce compune turnul Eiffel scrie: "Made in Resita - Romania"

Puţini sunt cei care ştiu că simbolul Parisului, celebrul Turn Eiffel, a fost realizat dupa o tehnologie inventata in Romania de inginerul Gheorghe Panculescu. Dupa ce a absolvit cursurile Politehnicii din Zurich , inginerul Gheorghe Panculescu ajunge sa lucreze in cadrul companiei Eiffel, la recomandarea marelui scriitor Vasile Alecsandri. În 1878, Panculescu revine in tara pentru a construi calea ferata Bucuresti-Predeal. În acea perioada, inginerul inventeaza un sistem de imbinare a traverselor de cale ferata, care avea sa revolutioneze constructiile metalice. Astfel, datorita metodei de montare a sinei pe traverse in fara spatiului caii ferate, Panculescu a reusit sa termine lucrarea concesionata in mai putin de un an, desi termenul de livrare era de aproape cinci ani.

PANCULESCU L-A GAZDUIT PE GUSTAVE EIFFEL. Impresionat de proiectul inginerului roman, Gustave Eiffel se deplaseaza special la Vălenii de Munte pentru a-l intalni pe Panculescu, cel care avea sa devina inspector general al Cailor Ferate Romane. Eiffel a vrut sa vada tehnologia folosita de acesta la montarea caii ferate. In 1879, in casa unde se afla acum Muzeul Nicolae Iorga, francezul a fost gazduit de Panculescu si a fost impresionat de genialitatea inventiei romanesti. Aici, Gustave Eiffel, care avea sa devina celebru, i-a vorbit gazdei despre proiectul sau, inaltarea unui turn iesit din comun, la Paris, pentru Expozitia Universala din 1889. Impreuna au discutat despre adaptarea tehnicii inventate de Panculescu la constructia turnului, folosind subansamble metalice confectionate la sol si asamblate dupa aceea, pe masura ce se inalta lucrarea. Interesant este si faptul ca destinul celor doi ingineri avea sa se incheie, in acelasi an, 1922.

CUNOSCUT IN FRANTA, ANONIM IN ROMANIA. Profesorul Eugen Stanescu de la Muzeul Judetean de Istorie si Arheologie s-a numarat printre putinii cercetatori ai acestui inedit episod. A fost special in Franta pentru a studia cat de cunoscut este aportul inginerului roman la ridicarea simbolului oraşului luminii. Studiind documentele acelor vremuri, profesorul a gasit un studiu intitulat "Communication sur les travaux de la tour de 300 m", datat 1887, in care celebrul inginer Alexandre Gustave Eiffel precizeaza ca turnul care ii poarta numele nu s-ar fi putut construi daca nu ar fi aflat de tehnica inovatoare folosita de inginerul roman Gheorghe Panculescu la constructia tronsonului de cale ferata Bucuresti-Predeal. Din pacate, numele romanului este mult mai cunoscut in Franta decit in tara unde s-a nascut. Doar la insistentele profesorului Stanescu, o scoala generala din Valenii de Munte poarta de la inceputul acestui an numele inginerului Panculescu.

PAULINA POPA

BĂRBAŢII SECO L U L U I

THE MEN OF THE C ENTURY

Tiparita prin grija Editurii "Emia" din Deva, cartea a aparut în Colectia "Poesis" din România si cuprinde 50 de poezii scrise de distinsa



poeta Paulina Popa din Deva – directoarea acestei edituri ; poeziile sunt traduse si in limba engleza de Doru Cosmin Radu. Paulina Popa scrie, dupa cum bine sublinia in prefata Dan Cristea, "o poezie profund originala despre conditia femeii, despre frustarile si implinirile acesteia". Poemele sunt "propria lor oglinda si multe dintre ele se nasc dintr-un sentiment de razvratire fata de conditia impusa, cu toate constrangerile ei umilitoare".

"Daca esti o razvratita / iti prind bine lanturile prinse la picioare / catusele si biciul prelins pe sira spinarii", scrie poeta in "lasca unei vorbe". În "Randuieli poetice", poeta se explica : "Poemele din aceasta carte nu s-ar fi scris singure / daca oamenii nu te-ar fi calcat in picioare toata ziua / de dimineata pana seara tarziu". Titlul – metafora "Barbatii secolului" sugereaza diferenta dintre poezia cu "randuieli poetice" si explozia de cuvinte – poeme scrise intr-o formula inedita, specifica poetei, in care isi pune amprenta "eul" feminin care indrazneste sa se dezvaluie plin de sensibilitate intr-o lume, parca, numai a barbatilor.

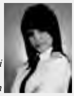
Nu cautati insa prea multa logica in lumea colorata a poemelor, caci :

"Sa-mi impart viata si moartea cu tine,
sa calarim acelasi cal
sa fi Barbatul Secolului
atipind la pieptul meu de poezie."

Daca iubiti poezia, daca iubiti metafora, cititi cartea de poeme a Paulinei Popa ! Cand viata Va cere sa calculati fiecare banut si presiunea strazii Va face explozivi, intindeti mana si rasfoiti aceste poeme, care Va vor "picura in suflet margele" si Veti fi, poate, putin mai fericiti.

✍ arh. Ion Constantinescu

Dorinţă inutilă



Sunt iar în faţa unei foi
cu linii
Şi iar mă uit pe geam
pierdut
Gândindu-mă la soarta lumii
Care-i născută printr-un truc.

Şi mă gândesc cum voi ajunge
Şi până unde mai alerg,
Mă mai gândesc fără-ncetare
Cum infinitul să-l întrec.

Şi totuşi, cum privind în jur
Văd alte lumi ce vor să iasă.
Se zbat în spatele-unui geam
Măcar ele mai au speranţă...

Şi văd o floare tremurândă
Care-şi doreşte-a alerga
Dac-ar putea din rădăcină,
Ea azi picioare şi-ar crea.

Mă uit în jur, negru ceresc
Şi mă gândesc cu milă
Care-i dorinţa lui senilă?
Şi mai ales, pe-a mea, cum o-mplinesc?

✍ Anabella Coţovanu

Canadian Romanian Magazine OBSERVATORUL 15 Octombrie 2011
www.observatorul.com - editura@observatorul.com - fondat 1990, ISSN 1499 9935114; printed in Toronto, vol.XXI - Nihil Sine Deo

26 ObservatOrul 15 Octombrie 2011

Din presa de altădată (68)



CARTE, LITERATURĂ ȘI PRESĂ LA ORĂȘTIE
(de la începuturi până în 1944)

În Editura Realitatea Românească, sub semnătura lui Ștefan Nemecsek, a apărut în două volume, cu peste 670 de pagini, o lucrare de proporții, o carte despre carte, o carte despre ziariștii și jurnalistica hunedoreană, pe care o recomand cu căldură tuturor celor pasionați de a cunoaște rezistența prin cultură într-o zonă extraordinară – Orăștie, care a fost dintotdeauna un focar al culturii românești.

Este un dar făcut culturii române, cum sublinia în prefața cărții prof. univ. dr. Crișu Dascălu, Șeful filialei din Timișoara a Academiei Române, este o prezentare a istoriei jurnalistice și literare a Orăștiei.
Autorul, după mai mulți ani de documentare în biblioteci, arhive și muzee, a depus un efort remarcabil pentru renașterea unei memorii poate puțin pierdută.

De-a lungul a cinci capitole, firesc organizate, logic și cronologic, se constată efortul remarcabil și munca de cercetare desfășurată de autor pentru întocmirea acesteia într-o cantitate impresionantă de informații.

Lucrarea redă, din publicațiile studiate, și anumite creații literare ale unor autori de marcă din alte zone ale țării, dovedind că mișcarea culturală din zona Orăștiei era cunoscută și apreciată.
Fiecare capitol al lucrării este ca un manual din care, pe lângă titluri și perioade de timp, poți efectiv să descoperi elemente de conținut ale lucrărilor menționate.

Citind această carte, puteți afla că prima Istorie a Imperiului Otoman a fost scrisă, la 1475, de „Studentul din Romos", pe numele său real Cristian Cloos ; cartea a fost tipărită la Roma, în limba latină, și ulterior în alte 25 de ediții, fiind o deosebită curiozitate bibliofilă.
Olahus Nicolaus pleacă să „lumineze" Europa, de la Orăștie. El este considerat primul român care a demonstrat originea latină și comunitatea de neam a românilor din cele trei provincii românești.
Sebastian Bornemisa, născut în ținutul hunedorean, ziarist, poet, folclorist, doctor în filosofie, deputat, ministru, primar al Clujului este o personalitate remarcabilă a culturii și jurnalisticii hunedorene ; este unul dintre cei care au murit pentru crezul său de jurnalist, în „sinistra" închisoare de la Sighet.
Ioan Moța - protopop, născut în protopopiatul Devei, ce și-a păstorit consătenii în credința ortodoxă, a fost, în a doua jumătate a veacului trecut, un remarcabil colaborator al revistelor „Tribuna" și „Mussa", un promotor al literaturii, poeziei și jurnalisticii hunedorene.
Nume reprezentative ale literaturii sunt strâns legate de viața culturală a Orăștiei ; Liviu Rebreanu, Ion Slavici, Ion Agârbiceanu, Ilarie Chendi și mulți alții, au învățat la Orăștie, scriind apoi poezie și literatură de calitate, fiind și ziariști de marcă în publicații de prestigiu.
O descriere relevantă a lui Iisus se regăsește în colecția ziarului „Solia Dreptății", nr. 50, apărut în 1924, unde este publicat un raport,vechi de aproape 2000 de ani, al Poliției locale, în care proconsulul Publius-delegat al stăpânirii romane din Iudeea, face o descriere detaliată a lui „Iisus, fiul Mariei, prietenii numindu-l Fiul lui Dumnezeu".

Lecturând cele două volume, cititorii revistei „Observatorul" vor avea dovada existenței unei vieți culturale efervescente pe meleagurile orăștiene, de mai multe secole, promovate de destoinicii urmași ai dacilor, dar și de moți, unguri, sași, cehi, polonezi, ruteni, sârbi ce au trăit într-o armonie culturală și etnică demnă.
La recentul Salon internațional de carte de la Chișinau, din aprilie 2011, această lucrare s-a bucurat de o elogioasă primire internațională.
Cele două volume le puteți cere la Biblioteca revistei „Observatorul".

A consemnat,
arh. Ion CONSTANTINESCU

* Revista Observatorul deține o colecție de cărți,reviste și ziare vechi, care pot fi consultate de cei interesați.

Nr. 694 Curierul Văii Jiului Pag. 4

POEZIA şi LITERATURA HUNEDOREANĂ, apreciate elogios la

COLEGIUL MILITAR LICEAL "MIHAI VITEAZU" DIN ALBA IULIA, o prestigioasă instituție a învățământului românesc!









La finele săptămânii trecute, la Colegiul Militar Liceal "Mihai Viteazu" din Alba Iulia, a fost derulată o amplă manifestare culturală dedicată POEZIEI şi LITERATURII din Valea Jiului. Conducerea Colegiului a dat dovadă de un spirit organizatoric milităresc, toţi cei prezenţi, mai cu seamă delegaţia care a reprezentat Valea Jiului, conştientizând că la prestigioasa unitate de învăţământ se face nu numai instruire militară ci cursuri exigente precum şi o pregătire culturală de excepţie, care nu în multe şcoli româneşti se poate întâlni. Punctul principal al acţiunii a fost lansarea volumului de poezii de debut "Complotul Simţurilor" semnat de Eliza Anabella Coţovanu, elevă în clasa a XII-a a Colegiului. Anabella Coţovanu este din municipiul Vulcan şi a fost sprijinită la editarea şi tipărirea volumului de Consiliul Local, care a înţeles prin acest gest susţinerea şi promovarea culturii locale, a imaginii localităţii şi valorilor literare locale.

În cuvântul de deschidere lt. col. Marcel Domşa, comandantul Colegiului, a vorbit în termeni elogioşi despre Valea Jiului, despre mirificul tărâm de istorie şi legende mineresti, despre tinerii merituoşi, fete şi băieţi, treizecişicinci la număr care sunt elevi ai Colegiului, veniţi din Valea Jiului. Lt. col. Marcel Domşa a subliniat faptul că evenimentul cultural prilejuit de lansarea volumului de poezii a Anabellei reprezintă a trei-a acţiune de acest fel în acest an, elevii-militari având lărgite preocupări către poezie şi literatură. Prin participarea şi comentariile făcute, au dat "greutate" acţiunii, prof. univ. dr. Aurel Pantea, preşedintele Filialei Alba-Hunedoara a Uniunii Scriitorilor din România, scriitorii Mircea Stâncel, Ion Kamla, Ştefan Nemecsek, preşedintele Ligii Scriitorilor din România, Filiala judeţului Hunedoara, Ion Velica, reprezentanţii Consiliului Local Vulcan: Pompiliu Barbu, Tudorel Cărăşel, Mureşan Caprian, Vasile Pop, Constantin Cocoşi, pensionarii vulcăneni Alexandru Trestian şi Vasile Faur, reprezentanţi ai administraţiei locale din Alba Iulia, prof. Cosmina Mircea, prof. Adela Maria Tudor, prof. Dorina Trifon, numeroşi invitaţi şi nu în ultimul rând colegii din anii I, II, III şi IV ai Anabellei, care au umplut la refuz cocheta, eleganta şi încăpătoarea sală de festivităţi a Colegiului. Deşi şi-a confirmat participarea, col. Valerică Diaconu, unul dintre cadrele care au susţinut-o şi încurajat-o pe Anabella în „eforturile" sale literare, fost comandant al Colegiului până nu cu mult timp în urmă, nu a putut fi prezent din motive obiective.

Întreaga sală s-a ridicat în picioare şi parcă a rămas electrizată ascultând IMNUL MINERILOR cântat de cei veniţi din Valea Jiului. Jurnalistul şi scriitorul Ştefan Nemecsek a prezentat volumul de referinţă PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent), apreciata istorie a literaturii hunedorene, LITERATURA HUNEDOREANĂ (de la începuturi până în prezent) lucrare mult atacată tendenţios dar fără „hazna" de o grupare de netrebnici locali şi ultima apariţie editorială în două volume, DIN GÂNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII. Cărţile au fost oferite şi bibliotecii Colegiului, ocupând un loc de onoare pe rafturile acesteia. De remarcat faptul că biblioteca instituţiei poate rivaliza cu multe biblioteci ale unor Universităţi din ţară atât prin numărul de titluri deţinute cât şi prin diversitatea tematică a cărţilor.

O surpriză cu totul deosebită a constituit-o evoluţia interpretativă a fraţilor gemeni Andrada şi Andrei Pop, care au pus pe note versurile poeziei cu titlul NOROC din volumul de debut al Anabellei. Au fost aplaudaţi la scenă deschisă membrii Cenaclului "Mihai Eminescu" ai Colegiului Militar Liceal precum şi membrii cenaclului "Lucian Blaga" din Sebeş. În finalul acţiunii, comandantul Colegiului lt. col. Marcel Domşa a prezentat oaspeţilor ultramodernele săli de curs dotate cu calculatoare pentru fiecare cursant, muzeul Colegiului cu exponate de excepţie, Capela Colegiului unde slujeşte un preot in exclusivitate pentru elevii, cadrele militare şi profesorii Colegiului, sala trofeelor sportive obţinute la competiţiile civile şi militare. Din discuţiile purtate de participanţii externi la reuşita manifestare culturală, am reţinut o concluzionare interesantă care poate fi rezumată la regretul de a nu putea fii din nou „elev de liceu" pentru a încerca urmarea cursurilor la o prestigioasă unitate de învăţământ cum este Colegiul Militar Liceal „Mihai Viteazu" din Alba Iulia şi a avea o echipă de profesori de elită, civili şi militari cum numai la Alba se pot găsi. Pentru toţi participanţii, manifestarea culturală de la Alba Iulia a constituit un exemplu de promovare a culturii, a tinerelor talente, o dovadă de seriozitate şi competenţă privind imaginea locurilor şi personalităţilor creatoare de cultură.

✍ ***Anca MARINESCU***







Curierul Văii Jiului

MARCĂ ÎNREGISTRATĂ ©

Ziar editat de S.C. **„Curierul Văii Jiului"** S.R.L.
Înregistrat la R.C. cu nr. J20/ 543/2008; CUI 23587274
Cont: RO 46 RNCB0168017798560001 deschis la BCR Vulcan

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
Vulcan, str.Valea Baleii, nr.8, cod: 336200
Telefoane: 0723 321466; 0746 196546; 0723 390272.
Tel./Fax.: 0354 413554; E-mail: curierulvj@gmail.com
http: www.cvj.ro

Redactor şef:
Anca Maria MARINESCU

REDACŢIA:
Ariana Ştefania MARGINE, Florica LUNGULESEI, Ştefan NEMECSEK - director editor

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
Mariana JDEICĂ

Tehnoredactat şi tipărit la TIPOGRAFIA "Prod Com" Tg. Jiu, Telefon: 0253 212991, fax 0253/218343

E-mail prodcom@intergorj.ro, prodcom@gmail.com

EUGEN EVU

„BEŢIA DE TIMP"



Eugen Evu îmbină reflexia cu atitudinea vizionară în cadrele unui lirism de o remarcabilă expresivitate. Spiritul poeziei sale este ceremonios, solemn, căci poetul oficiază ritualic prin limbajulpoeziei având o evidentă propensiune pentru ceremoniile verbului. Poemele lui sunt făcute din materiagrea a simbolisticii tradiţionale ardeleneşti în care pluteşte duhul etic al vechimii sociale. Autorul simte"rănile din veac" şi e înfiorat de semnele ancestralităţii, poetica sa e un mod de a întemeia lirismul pestări şi simboluri esenţiale ale memoriei colective, uneori tonul este profetic (…). Imaginile sunt încărcate cu memorie istorică, versurile conţin dolorism specific poeţilor transilvăneni… alteori această claviatură cedează locul unui lirism în manieră hesiodică şi pilattiană în care opulenţa autumnală e

proiectată în imagini euforice. Poezia lui Eugen Evu de până acum e dominată de simboluri chtonice, predomină metafora fertilităţii, prin prisma unui mister blagian al Fiinţei. Încărcat de spiritualitatea străveche ardelenească, limbajul liric al poetului are eleganţă hieratică.

… O superioară conştiinţă artistică ni se reconfirmă de la o carte la alta.

✍ ***Alexandru HORIA***

Lumină din lumină (II)



Domnul Dorel Schiopu - membru in Consiliul Parohial ne semnalează faptul că a apărut nr 2 al publicaţiei **„Lumină din Lumină**" - Foaie pentru sufletul creştinilor editată de Parohia Ortodoxă Română Centrul Vechi – Vulcan, sub îndrumarea Preot Iconom Mănăsuc Zgîrcea . Deşi se confruntă cu reale greutăţi financiare generate de conjunctura actuală a crizei aproape generalizate, iată că editorii publicaţiei reuşesc continuarea proiectului, oferind credincioşinor un număr doi al publicaţiei religioase, mai bogat în informaţii, mai complex ca tematică şi mult mai atrăgător ca realizare tehnică şi paginaţie. Se distribuie gratuit creştinilor din Vulcan începând de sâmbătă, 29 mai 2010. Pentru detalii : Pr. Ic. Mănăsuc Zgîrcea (zgirceasandu@yahoo.com - Tel: 0762/606.125)

Nr. 719 Pag. 4

ACȚIUNILE CULTURALE ŞI TRADIȚIILE COMUNE, CONSOLIDEAZĂ PRIETENIA MAGHIARO-ROMÂNĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ŞI INTERNELOR
INSTITUȚIA PREFECTULUI - JUDEȚUL HUNEDOARA


Peter Korompay citeşte mesajul prefectului Deszi Attila




Interes pentru colecția de timbre a lui Jozsef Pick


Întâlnirea cu doamna dr. David Anna

După cum cititorii ziarului nostru au putut afla din relatările noastre precedente, mesageri ai culturii locale din Valea Jiului, respectiv documentaristul şi scriitorul Ioan Velica, Imre Szuhanek- preşedintele Petro Aqua, Ovidiu Rizopol-colecționar de timbre şi Ştefan Nemecsek-scriitor şi jurnalist, au participat la o amplă manifestare culturală derulată pe parcursul a mai multor zile, la Dorog în țara vecină Ungaria. Aşa cum am promis cititorilor ziarului nostru, revenim cu amănunte.

În cadrul programului acțiunii culturale, oaspeții din Valea Jiului au avut o întâlnire cu distinsa doamnă dr. Anna David, fost primar al Dorog-ului, actualmente Preşedinte de Onoare a Asociației Ecologiştilor din regiune. Discuțiile au fost mai mult decât interesante, vizând proiecte ecologice promovate încă din perioada când era primar, impactul acestora asupra zonei precum şi sprijinul presei şi ziariştilor pentru implementarea respectivelor proiecte.

Cu totul fascinantă a fost întâlnirea cu istoricul şi colecționarul Jozsef Pick. Cocheta sa locuință dintr-o liniştită zonă a oraşului a fost transformată într-un adevărat muzeu. Pe parcursul a mai multor ore, am admirat colecțiile de timbre şi ilustrate vechi. Cu surprindere am găsit in colecțiile prezentate, multe şi inedite informații despre Valea Jiului, despre mineritul din Valea Jiului, colaborarea dintre minerii maghiari şi cei români privind activitatea de extracție a cărbunelui. Jozsef Pick a surprins asistența cu prezentarea unei bogate colecții de armament, de telefoane şi calculatoare vechi, toate în stare de funcțiune. Apoi colecțiile de radiouri vechi, aparatură de înregistrare video, stații de emisie recepție militare, o colecție de „flori de mină" rare, numeroase vestigii ale culturii Tibetane unde a fost de mai multe ori, fiind şi un pasionat alpinist, bătând cu pasul zona Pamir-ului, munții Tatra dar mai cu seamă tărâmurile lui Dalai Lama..

Instructivă şi constructivă a fost întâlnirea cu dr. ing Feher Erno, un expert în mineritul din Ungaria, cu care s-a discutat despre închiderea minelor şi alternativele viabile care să înlocuiască activitatea de extracție a cărbunelui.

Filatelistul Kiss Pal a prezentat o rară şi valoroasă colecție de timbre şi cărți poştale cu tematică minieră, multe cu trimitere şi la mineritul Văii Jiului.

Seara culturală cu specific miner dedicată Sfintei Varvara ocrotitoarea truditorilor din subteranele de pretutindeni a adunat un număr record de participanți, foşti mineri, oficialități locale şi centrale, reprezentanți ai O.M.B.K.E. organizatorii şi gazdele Acțiunii Culturale. Un moment important al serii a fost prezentarea mesajului prefectului județului Hunedoara Attila Dezsi. De asemenea trebuie punctat deliciu serii care a constat în tradiționala pâine cu unsoare şi ceapă roşie udată din belşug cu bere ungurească de buna calitate.

Înainte de plecarea spre casă, oaspeții din România au fost la Esztergom, o aşezare simbol, o localitate la graniță cu Slovacia. A fost vizitată impunătoarea Bazilică în care au fost încoronați toți regii Ungariei.

Acțiunea culturală de la Dorog urmează a fi reeditată în perioada următoare în Valea Jiului, zonă în care oaspeții din Ungaria vor putea constata aspecte la fel de interesante şi inedite ca cele prezentate pe pământ maghiar.


Momentul lansării de carte


Întâlnirea cu dr. ing. Feher Ernö


Deliciul serii pâinea cu unsoare şi ceapa roşie




În fața moscheii de la Esztergom


La Esztergom, privire spre Slovacia

Două inedite apariții editoriale

GENU TUȚU

Lupeni 240
de la un mileniu la altul



Apărută la Editura Măiastra şi tipărită la Tipografia Prodcom Tg-Jiu în condiții grafice deosebite, volumul ***Lupeni 240*** se adaugă cărților de referință privind prezentarea istoriei trecute şi prezente a Văii Jiului. Prin oferirea acestei cărți locuitorii Văii Jiului şi nu numai colegul nostru Genu Tuțu dovedeşte o evoluție elocventă în redactarea şi prezentarea unor astfel de volume dificil de documentat şi redactat. Vom reveni cu amănunte, prezentând conținutul acestui deosebit proiect cultural.

GHEORGHE DAVIDESCU

Speranțe...
volumul 2



În cele două lansări de carte derulate la muzeul Mineritului din Petroşani şi Galeria de Artă Iosif Tellmann din Lupeni, scriitorul Gheorghe Davidescu ne-a surprins în mod plăcut cu prezentarea celui de-al 9-lea volum scris şi oferit publicului. *Speranțe...* volumul 2 este o carte placut citibilă scrisă cursiv ce reflectă adevăruri ale vieții. Aşteptăm cu interes cartea cu nr.10 aflata " pe țeavă" aşa cum ne-a adus la cunoştiință prolificul scriitor Gheorghe Davidescu.

ANUNȚ UMANITAR

De la doctorița pediatru Ana Ştefănescu:
Anunț urgent - Andreea Culbeciu are nevoie urgentă de sânge B3 NEGATIV - fetiță nou născută - mama a decedat săptămâna trecută . Informații la numărul de telefon - 0741 864 495 sau 0765 262 424. Multumiri!

REVISTA AGERO STUTTGART
Magazin cultural de opinie şi informaţie
Home | Istorie | Proză | Jurnalistică | Poezie | Economic | Cultură | Limbi străine | Analize şi comentarii | Actualitatea germană | Comunicate | Impressum



FENOMENUL „TOLERANŢA ORĂŞTIE"

Constantin Stancu

Materialul documentar la cartea scrisă de Ştefan Nemecsek, *CARTE, LITERATURĂ, PRESĂ LA ORĂŞTIE (de la începuturi până în 1944)*[i], adică anexele, este o carte despre carte, purtând în enumerarea lucrărilor studiate atâta putere încât, starea celor două volume confirmă rezistenţa prin cultură într-un loc extraordinar: Orăştie, judeţul Hunedoara, România, la intersecţia lumilor şi a ideilor, aici, în Ardeal. Scriitorul a depus un efort considerabil pentru a revitaliza memoria pierdută cumva într-un secol al informaţiei, într-o vreme a exploziei mijloacelor de comunicare, când uneori confuzia este prezentă şi distorsonează istoria.

Memoria ca o cartea scrisă vizibil şi invizibil pe inimilor celor care ştiu ce înseamnă a fi cetăţean în cetate!

Precum într-un documentar serios, Ştefan Nemecsek ne ajută să vedem Orăştie de sus, e o privire de ansamblu asupra zonei, o panoramă culturală cu manuscrise, jurnale, oameni, librării, edituri, tipografii vechi, Eminescu, Unirea, scriitori, profesori, ziarişti, librari, Lucian Blaga, şcoli, calendare vechi, mesaje din alte vremuri, închisoarea jurnaliştilor, suferinţă, piese de teatru, o lumea în mişcare între Valea Jiului, Alba-Iulia, Deva, Brad, Ţara Haţegului, Mureş, de la *Palia de la Orăştie* la umorul cel de toate zilele.

Sunt preluate primele consemnări despre Orăştie, sunt date de la finele secolului al XIV-lea provenind de la bresle, de la statutele acestora, de la produsele meşteşugăreşti făcute la Orăştie, din lumea celor care produc pentru oameni, apoi de la călătorii care au trecut prin Ardeal, de la viaţa ca viaţă. Este pomenită lucrarea *Chorographia Transilvaniae* de Georg Reishestorffer, tipărită la Viena în anul 1550, lucrare ce menţionează rodul pământului în zona Mureşului, cu oameni organizaţi specific, cu o climă minunată, într-un un peisaj natural darnic.

Au mai scris şi alţii despre **Bros**, sau Orăştie, impresionaţi de lumea de aici, unde existau 11 **sate regeşti**.

Panorama aceasta emoţionează, e un loc unde s-au întâmplat multe, unde a apărut *Palia*…

Autorul **Cărţii Orăştie** arată că există o adevărată comoară de carte veche provenind din ţinut, carte multiseculară, apoi centrele tipografice româneşti într-o lume imperială veche, misterioasă şi periculoasă. Manuscrisele aveau o viaţă a lor, cartea se cumpăra, se dona. Sunt puse în lumină însemnările de pe acele cărţi vechi, ele dau informaţii preţioase, refac gândurile oamenilor, se pătrunde în mintea celor care trăiau cândva în această parte a României, cei care au lăsat *noduri şi semne* prin vreme, despre oameni, despre oraş…

Cartea era un spectacol intim de la legătorie la biserică, la biblioteci particulare, în mâinile dascălilor, ale tinerilor, cartea era o valoare inestimabilă şi fizic şi spiritual, era arta de a conserva memoria locului, de a trăi după valori eterne.

Pe însemnările vechi descoperi date despre calamităţi, fenomene neobişnuite meteorologice, despre medicina vremii, despre momente istorice importante, ori despre efortul economic din zonă, despre mişcarea socială, despre personalităţi care, din anonimatul lor, continuă să strige în cetate, despre şcoală, dascăli, etc.

Ştefan Nemecsek nu uită să se focalizeze pe morala creştină ca motiv de tărie, de putere în vremuri complicate, să prezinte problemele bisericeşti, ori ale învăţământului, care formau oameni, credinţa şi studiul alcătuind un **sistem de cunoaştere** special la Orăştie…

Iată lumea în care fiinţa Orăştie!

În judeţul Hunedoara erau, în fiecare zonă, câte o mănăstire unde se scria, se copia cartea, se strângea, se lega manual şi se ducea la oameni, e pomenită mânăstirea Prislop, ori oameni sau localităţi în care fenomenul se petrecea ca o izbucnire de miracole: Sâmpetru, Sântămăria-Orlea, Hunedoara, Răchitova, Râu de Mori, Sibişel, Teliuc, etc.

Primele cărţi au avut conţinut religios, dar el ne dau o lumină clară despre configuraţia vremii şi, în ciuda diferitelor divergenţe, se poate observa *toleranţa Orăştie*, un fenomen important, cărţile de altar au avut valoarea lor culturală, ele au format conştiinţe, iar *Evanghelia după Ioan* este o dovadă fermă în acest sens…

Sunt trimiteri la *Psalmi*, la *Floarea Darurilor, la Psaltirea româno-calvină*, la *Sinaxar, Liturghia sfântului Ioan Gură de Aur, Cazania*, *Noul Testament de la Bălgrad,* etc.

Pentru carte au existat şi procese, este enumerat cel dintre protopopul ortodox din Haţeg, Ioan Maximilian şi protopopul unit de la Plosca, Nicolae Bosi, pentru două cărţi, un *Minei şi* un *Apostol…*

Un lucru era cert: cărţile erau valori, costau scump, erau râvnite, aduceau lumină oamenilor, se procurau greu, foarte greu, uneori se ducea o luptă plină de pasiune şi derută pentru a ajunge în posesia lor... Cărţile erau cumpărate de preoţi, de oameni cu vază şi uneori câte o carte era cumpărată din banii unei întregi comunităţi!

Autorul reţine: „Tipărirea unei cărţi nu era o afacere economică. Cartea nu era accesibilă din punct de vedere financiar oricărei categorii sociale. Cea mai scumpă carte era cartea cu legătură cu ferecătură de argint şi cu pietre preţioase." Apoi se face o analiză obiectivă referitor la circulaţia monetară diversă din Ardeal, influenţată de ordonanţele şi patentele provenind din Viena, sistemul financiar umbrind circulaţia cărţii.

De remarcat: cărţile erau plătite în florini şi zloţi, preţul lor a mai scăzut ulterior, datorită apariţiei de tipografii, dar au rămas **greu accesibile**.

S-au făcut însemnări preţioase pe cărţi, deţinătorul ne transmite nouă, astăzi, preţioase informaţii: preţul, persoanele care au procurat-o, destinatarul sau destinatarii, împrejurările în care a ajuns la destinaţie, destine revitalizate prin scris. Cartea a trecut prin multe mâini, a fost citită de mulţi, pe ea s-au fixat gânduri pentru urmaşi, a avut un rol important în viaţa spirituală a oamenilor şi a dat norme morale, esenţiale pentru o existenţă demnă. A existat şi o listă a cărţilor deţinute de biserici, astfel în Ţara Haţegului au existat la un moment dat 475 de cărţi în 78 de biserici, conform *Crestomaţiei sau Analectelor literare,* editată la Blaj în anul 1858!

Circulaţia cărţii s-a făcut din Moldova, Ţara Românească, din vestul Europei, din întregul Ardeal, cartea circula şi era purtătoare de viziune naţională la Orăştie.

www observatorul.com observatorul@rogers.com fondat 1990

OBSERVATORUL

12 aprilie 2012-Canadian Romanian Magazine - ISSN 1499 9935114, printed in Toronto, vol.XXII-Nihil Sine Deo $1

14 *OBSERVATORUL* 12 Aprilie,2012

Biblioteca de la Observatorul



În Editura Realitatea Românească sub semnătura jurnalistului Ștefan Nemecsek, a ieșit de sub tipar o interesantă carte dedicată lui Karl Raimund Popper .

Așa după cum bine sublinia în prefața cărții profesorul Ilie Sardescu, Ștefan Nemecsek a scris o carte "grea" care abordează filozofia științei pe o tematică mai puțin "bătătorită" de filozofii contemporani.

Autorul abordează, în 11 capitole, conceptele de bază prin care Karl R. Popper și-a construit filozofia sa și, pentru a le înțelege, se recomandă o lectură atentă și de profunzime. Teza centrală a teoriei lui Popper pornește de la ideia după care cunoașterea umană este incertă deoarece nu există adevăruri evidente.

Cartea lui Ștefan Nemecsek este bine venită iubitorilor de filozofie (de înțelepciune) pentru a înțelege într-un limbaj accesibil, că "știința nu este un joc gratuit al minții, ci este un instrument cu ajutorul căruia oamenii realizează transformarea practică a lumii".

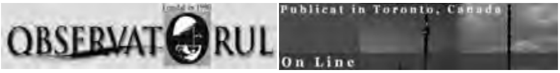
Cereți aceasta carte la biblioteca publicației "Observatorul" și sigur nu veți regreta.

arh. Ion Constantinescu

Nr. 282 — Zona Specială — Pag. 4

O carte pentru Biblioteca ziarului Observatorul

Ștefan NEMECSEK – "DIN GANDIREA INTELEPTILOR LUMII"



Cărţi gândite şi scrise în Valea Jiului, continuă să depăşească graniţele locale şi naţionale, fiind prezentate în ţări de pe mai multe continente. În ultima sa ediţie, prestigiosul ziar al comunităţii române din Canada "Observatorul", care are sediul central la Toronto, prezintă ultimele apariţii editoriale semnate de Ştefan Nemecsek. "DIN GÂNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII". Prezentând un deosebit interes pentru iubitorii de carte din Toronto şi alte oraşe importante din Canada, Biblioteca ziarului "Observatorul" a solicitat autorului un important număr de exemplare pentru vânzare, lansând şi o invitaţie pentru o lansare de carte la Toronto, Montreal şi Vancouver a celor două volume precum şi a celor două proiecte culturale deosebite "PRESA HUNEDOREANĂ (de la origini până în prezent)" şi "LITERATURA HUNEDOREANĂ (de la începuturi până în prezent)". Iată încă o dovadă a aprecierii în străinătate, a muncii unor mânuitori ai condeiului din Valea Jiului, iată încă o posibilitate de a prezenta departe în lume, valorile jurnalistice şi literare ale meleagurilor hunedorene. Cei interesaţi pot lectura conţinutul "Observator"-ului accesând www.observatorul.com. Prezentarea volumelor "DIN GÂNDIREA ÎNŢELEPŢILOR LUMII" poate fi găsită la rubrica "Lumea în care trăim".

"In Editura "Realitatea Romaneasca" au aparut recent sub semnatura lui Stefan Nemecsek, 2 volume intitulate "Din gandirea inteleptilor lumii". Autorul in varsta de 53 ani, jurnalist consacrat al unor publicatii renumite din Valea Jiului, este nascut in orasul Vulcan; in anul 2008 a fost premiat de Uniunea Ziaristilor Profesionisti din Romania. Scriitorul Ştefan Nemecsek îşi urmează destinul literar, aducând în faţa publicului amator de carte cu subiect filosofic o nouă porţie de înţelepciune, în două volume intitulate „Din gândirea înţelepţilor lumii", ce se doreşte a fi o compilaţie de „ziceri" celebre ale unor personalităţi cum ar fi anticii Platon sau Pitagora, şi până la contemporanii Octavian Paler, Maia Morgenstern sau chiar Madonna. Stefan Nemecsek a dus "'Istoria presei din Valea Jiului" in marile biblioteci ale lumii crestine. A editat numeroase carti pe teme de filosofie, religie precum si Istoria presei si literaturii hunedorene.



În ultimele sale două volume, scriitorul din Valea Jiului a inclus şi o parte din aprecierile la adresa sa făcute de unii oameni de cultură, politicieni, dascăli şi alte personalităţi din judeţul Hunedoara, dar şi din restul ţării.

Dupa destainuirile autorului, impresionat inca de cand era elev, de cate o zicala din cartile de povesti, adunate peste ani si ani in cateva zeci de vocabulare, acestea au ajuns sa fie incluse intre copertile unei carti de aforisme si cugetari; impreuna cu numeroase alte sclipiri din gandirea si inteligenta inteleptilor lumii, asa s-au nascut aceste 2 volume care redau o serie de citate, aforisme si intelepciuni atat din literature mondiala cat si din tara noastra si alte diferite tari . Citatele au fost grupate pe teme precum "viata", "moartea", "casatoria", "iubirea", "femeia", "mama", "tineretea", "patria", "fericirea" si altele. Puterea de exprimare a intelepciunilor reda o unitate de gandire, oglindind experienta si filosofia diferitelor culturi. Potrivit autorului "toti oamenii, de la nastere au aceleasi fericiri si nenorociri, numai ca unii vad lucrurile si viata altfel". Toate aforismele, chiar si cele contradictorii, exprima gandirea constiintei prezentului si trecutului.Recomand aceasta carte care se afla déjà in Biblioteca ziarului "Observatorul", tuturor celor doritori de a cunoaste invataturi utile vietii lor, pe care scriitorul Stefan Nemecsek le-a adunat pentru noi cititorii, chiar daca, dupa afirmatiile sale, nu au putut ajunge la perfectiunea dorita. "Un aforism e ultimul inel al unui lant lung de ganduri" spunea M.von Ebner-Eschenbach."

✍ A consemnat,
arh. Ion Constantinescu

"Şcolile: partenere ale viitorului"

În sala de festivităţi a Colegiului Naţional „Decebal", a avut loc festivitatea de înmânare a plachetei - şcoală partener în cadrul iniţiativei PASCH ("Şcolile: partenere ale viitorului"). Cadrele didactice şi eleviiau sărbătorit primirea şcolii în marea familie PASCH ("Şcolile: partenere ale viitorului"). Placheta de şcoală partener în cadrul iniţiativei PASCH ("Şcolile: partenere ale viitorului") a fost înmânată de către domnul profesor Hubert Gronen, Fachberater für Deutsch, consultant de specialitate al Ambasadei Germaniei în România. Ministrul de externe german, Dr. Frank-Walter Steinmeier, a lansat iniţiativa "Şcolile: partenere ale viitorului". Scopul ei este de a construi o reţea globală de cel puţin 1000 de şcoli partenere şi astfel de a trezi în rândul tinerilor interesul şi entuziasmul pentru Germania modernă şi societatea sa. Ea este coordonată de către Ministerul de Externe German şi implementată împreună cu Biroul Central pentru Şcoli din Străinătate (Zentralstelle für das Auslandsschulwesen), Goethe-Institut, Serviciul de Schimb Pedagogic a Conferinţei Miniştrilor de Cultură (PAD) şi Serviciul de Schimb Academic German (DAAD). Reţeaua de şcoli germane şi de şcoli care oferă "Deutsches Sprachdiplom" va fi întărită şi extinsă. În afară de aceasta va fi extinsă colaborarea între şcoli pentru a consolida în sistemul naţional educaţional limba germană ca limbă străină. Acest proiect doreşte să stabilească legături active şi de durată, să stimuleze şcolile, profesorii şi elevii spre un schimb de idei deschis şi colaborare. De aceea, iniţiativa va susţine multe şcoli printr-o ofertă largă şi diversă.

Iniţiativa contribuie, prin oferte de specializare suplimentare, la calificarea durabilă atât a elevilor cât şi a profesorilor. Va dezvolta competenţele tinerilor pentru un studiu în Germania şi mai apoi în viaţa profesională. Pentru absolvenţii şcolilor germane şi partenere va fi dublat numărul burselor de studii. Programul internaţional pentru laureaţi oferă şi mai multor elevi din străinătate ocazia de a cunoaşte personal Germania pe durata a mai multor săptămâni. **Goethe-Institut sprijină şcolile membre pentru ca ele să introducă, respectiv să consolideze disciplina limba germană. Le oferă materiale moderne, multimedial folosibile, materiale de cultură şi civilizaţie, dar şi aparatură tehnică dacă este cazul şi le sprijină în demersul lor de a asigura o calitate deosebită a orei de limba germană, prin specializări metodico-didactice şi lingvistice pentru profesori. Colegiul Naţional „Decebal", fiind selectat în acest proiect, se va putea baza pe o asistenţă optimă la faţa locului. Cursurile pentru elevii şcolilor PASCH („Şcolile: partenere ale viitorului") vor îmbunătăţi cunoştinţele de limba germană, vor întări competenţele interculturale şi ne vor aduce în mijlocul vieţii şi a culturii germane.** Iniţiativa „Şcolile: partenere ale viitorului" reprezintă pentru elevii şcolilor membre o ocazie atractivă de a cunoaşte de timpuriu limba germană şi spaţiul cultural german. Invăţarea limbii germane înseamnă învăţarea unei limbi străine cu perspective clare: cei care vorbesc germana, pot să comunice nu doar cu 119 millioane de oameni în limba lor natală, ci îşi asigură astfel şi baza pentru un studiu în Germania şi pentru o carieră internaţională ulterioară. În plus, elevii deosebit de motivaţi vor fi stimulaţi prin invitaţii la workshopuri regionale şi cursuri pentru tineret în Germania cu durată de trei săptămâni. Placheta de şcoală partener în cadrul iniţiativei PASCH ("Şcolile: partenere ale viitorului") va fi montată pe faţada şcolii, alături de placheta: Colegiul Naţional „Decebal" – Scoală parteneră a Republicii Federale Germania.

✍ prof.dr. Florin ILIES
Directorul Colegiului
Naţional „Decebal" Deva

Zona Specială

MARCĂ ÎNREGISTRATĂ ©

Ziar editat de S.C. „Curierul Văii Jiului" S.R.L.
Înregistrat la R.C. cu nr. J20/ 543/2008; CUI 23587274
Cont: RO 46 RNCB0168017798560001
deschis la BCR Vulcan

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
Vulcan, str.Valea Baleii, nr.8, cod: 336200
Telefoane: 0723 321466; 0746 196546; 0723 390272.
Tel./Fax.: 0354 413554; E-mail: curierulvj@gmail.com
http: www.cvj.ro

REDACTOR ŞEF:
Anca Maria MARINESCU

REDACŢIA:
Ariana Ştefania MARGINE, Florica LUNGULESEI,
Ştefan NEMECSEK - DIRECTOR EDITOR

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
Mariana JDEICĂ

Tehnoredactat şi tipărit la TIPOGRAFIA "Prod Com" Tg. Jiu, Telefon: 0253 212991, fax 0253/218343
E-mail prodcom@intergorj.ro, prodcom@gmail.com

Cartea semnificaţiei

Nicolae UTICĂ îşi continuă editarea cărţilor cu aceeaşi vervă, foame de cunoaştere



şi rostuire aforistică, disimulând delicate reportaje ale Stării celei mai misterios-revelatorii ale Existenţei: visătoria cu ochii deschişi... În „ Şoapta semnelor", (inspirat titlu), el adaugă un corolar de aforisme memorabile, concurându-l în acest sens pe apropiatul confrate Valeriu Butulescu. Sunt pagini de impresii livreşti, pe un traseu iniţiatic propriu, referenţiale şi autoreferenţiale, uşor de răbdat la lectură, în vortexul actual al stihialului blogosferic...

Uţică are nerv conspectativ, esenţializator, de moralist bun sfătuitor, are duh de povestaş şi hâtroşenie de bard popular, rătăcind printre „ eli(P)tici" . Partea a doua a cărţii- „ Cazarma cu amintiri", cuprinde antologator cronici şi recenzii din presa vremii, atât din ţară, cât şi din occident. Iubitor de meditaţie, Nicolae Uţică ştie că la Straja, dar şi la pensiunea Gruia,...ozonul este prielnic reflecţiei filosofice, poetice, omeneşti, din care ne înfruptăm în vreme de pace, în vreme de cazarmă, în vreme de criză...Întru speranţă. Cum scrie Elena Sgondea: „ Toate sunt/ ceea ce semnifică ele"...

✍ Eugen EVU

Văzându-te

Văzându-te, am retrăit plăcute clipe,
simţind fiorul atingerii pe braţe.
Ochii ne mai şopteau trecutele tăceri, dorinţe neîmplinite.
Ne atingeau obrajii, buzele şi părul tandreţi abea şoptite.
E retrăirea vieţii dintr-o banală clipă.

Mâine cum va fi?

Dincolo de vorbe e pragul de tăcere,
paşii mă îndeamnă să intru şi să aştept.
Întind braţe spre tine, îţi simt îmbrăţişarea şi şoaptele târzii.
Mi-e dor când eşti cu mine, dar mâine cum va fi?
Ţi-e dor când eşti cu mine şi mâine, mâine îţi va fi iarăşi dor.

Jocul iubirii

Mă vrei şi totuşi mă alungi.
Mă simţi şi iarăşi mă respingi.
Plăcerea clipei o trăieşti, şi-n clipa ce urmează fugi.
Aşa fac toţi care-s ca noi. E jocul de a iubii.

Mă ascund

Mă ascund după vise, mă ascund după şoapte
şi mă scufund în dragostea ta.
După seninul surâsului şi pleoapa privirilor tale,
iubirea îmi ascund.
Fruntea cu corole de vise îmi odihnesc în căuşul palmelor tale.
Mă ascund de gândul rebel şi tăcuta-ţi iubire,
departe... în dorul din tine.

Jocul iubirii

Mă vrei şi totuşi mă alungi.
Mă simţi şi iarăşi mă respingi.
Plăcerea clipei o trăieşti, şi-n clipa ce urmează fugi.
Aşa fac toţi care-s ca noi. E jocul de a iubii.

✍ Elena Laradi

Nr. 316 Zona Specială Pag. 4

REUŞITĂ SOLIE DE PRIETENIE LA CHIŞINĂU !









Dialog cu Ion Ungureanu despre literatura şi presa Orăştiei



Filosof al culturii acad. Mihai Cimpoi, interesat de filosofia lui Karl Raimund Popper



Momente emoţionante la Casa Muzeu "Alexei Mateevici" la Zaim

După cum cititorii ziarului nostru au fost deja informaţi, în săptămâna 26-31 martie, la Chişinău, au fost organizate importante manifestări dedicate unirii Basarabiei cu Patria Mamă la 27 martie 1918. La aceste manifestări, au participat ca invitaţi speciali mai mulţi scriitori şi poeţi din ţară. Din judeţul Alba, Vâlcea şi Hunedoara au fost prezenţi la manifestările culturale din Bucovina, scriitorii Virgil Şerbu Cisteianu, Zenovia Zamfir şi Ştefan Nemecsek. În paralel cu prezenţa la acţiunile oficiale din program, a fost derulată şi acţiunea culturală „ Caravana Cărţii" iniţiată de biblioteca „Alba Iulia" din Chişinău, director Elena Căldare, Asociaţia culturală „ Gând Românesc, Gând European" din Alba Iulia, director Virgil Şerbu Cisteianu, Liceul „ Petru Rareş „ Chişinău , prin poeta Oxana Munteanu, profesor de limba şi literatura română la această instituţie de învăţământ şi redacţia ziarului Curierul Văii Jiului. Cei trei soli ai prieteniei cu fraţii din Moldova, au prezentat la cele cinci lansări de carte, în cele mai reprezentative centre culturale din Chişinău, activitatea literară a scriitorilor din zonele pe care le reprezintă, Ştefan Nemecsek extinzând expunerile şi cu prezentarea unei istorii a presei hunedorene.

Ca apreciere a activităţii literare a celor trei scriitori şi interesului faţă de istoria presei hunedorene, la lansările de carte organizate în Sanctuarele Culturii din Basarabia printre care amintim Biblioteca ALBA IULIA, Centrul Internaţional de Informare a Bibliotecii BOGDAN PETRICEICU HASDEU, Casa memorială ALEXEI MATEEVICI de la Zaim, localitatea Borogani din inima Găgăuziei, au participat personalităţi culturale, politice, scriitori şi poeţi, critici literari, de cel mai înalt grad, printre care amintim: primarul general al Chişinăului, Dorin Chirtoacă, Nicolae Dabija – istoric literar, om politic, director al prestigiosului ziar LITERATURA-ARTA, acad. Mihai Cimpoi – critic şi istoric literar, filosof al culturii, Ion Ciobanu – Ministrul Tineretului şi Sportului din Republicii Moldova, Ion Ungurean – fost Ministru al Culturii şi Cultelor din Republica Moldova, actor şi regizor de succes, Ana Bantoş – conf. univ. dr. cercetător ştiinţific la Institutul G. CĂLINESCU, Vitalia Pavlicenco, dr. în filosofie, Iulian Filip – scriitor, poet, folclorist, jurnalist, grafician ş.a.

Cea mai importantă acţiune de lansare de carte s-a derulat la Biblioteca ALBA IULIA. Prezentarea oaspeţilor din ţară – Virgil Şerbu Cisteianu, Zenovia Zamfir şi Ştefan Nemecsek – ca prieteni ai Chişinăului, a fost făcută intr-un mod deosebit de Nicolae Dabija, cel care a moderat evenimentul. Personalităţile prezente au vorbit elogios la adresa tinerei şi talentatei poete Maria Augustina Hâncu, absolventă a mai multor Facultăţi şi cu un doctorat luat în străinătate şi desigur a volumului de poezii semnată de aceasta – COROANA DIN CENUŞĂ.

Cartea de debut a poetei Oxana Munteanu – DUIOS SUFERINŢA TRECE – a primit aprecieri la toate prezentările făcute. Deosebite şi emoţionante au fost mai cu seamă referinţele elevilor liceeni, care prin cele exprimate au dovedit că au un model de urmat în persoana care poartă numele de Oxana Munteanu.

Poetul, criticul literar, istoricul şi scriitorul Virgil Şerbu Cisteianu a prezentat mai multe volume personale printre care amintim NUNTA ZAMFIREI, respectiv volume semnate de poeţi basarabeni – Traianus, Steliana Grama, Oxana Munteanu, ş.a. - la editarea şi tipărirea cărora a contribuit substanţial prin editura pe care o conduce. Atent urmărite au fost expunerile prezentate atât la lansările de carte cât şi la întâlnirile de la Zaim şi Borogani. La Zaim, localitatea de baştină a lui Alexei Mateevici, oaspeţii au fost întâmpinaţi de prof. univ. dr. Ion Găină custodele Casei-Muzeu ALEXEI MATEEVICI. Elevii Şcolii din localitate, sub coordonarea învăţătoarei Parascovia Bugari, au prezentat un reuşit spectacol BINECUVÂNTAREA, scenetă ce reflecta taina celor şapte zile în care A. Mateevici a fost inspirat să scrie "Limba noastră". Atât celor trei oaspeţi cât şi primarilor Gheorghe Ile şi Alexandru Munteanu, le-au fost acordate Diplome Speciale, semnate în original de Ion Ungureanu, Petru Cărare şi Ion Găină, pentru "mesajul de frăţietate şi susţinere a valorilor româneşti în spaţiul spiritual al Basarabiei".

După primirea cu pâine şi sare în inima Găgăuziei, în satul Borogani, Virgil Şerbu Cisteianu, Zenovia Zamfir şi Ştefan Nemecsek au fost oaspeţii primarului Victor Iftode, viceprimăriţei Ecaterina Odagiu, ansamblului artistic BUSUIOC MOLDOVENESC, elevilor şi conducerii Liceului Teoretic GRIGORE VIERU.

Scriitoarea Zenovia Zamfir a fascinat auditoriul cu expuneri scurte şi concise, vorbind cu multă dăruire despre conţinutul cărţilor sale - Monografia comunei Stăneşti, Vrednicul de pomenire Patriarhul Justinian Marina, File de monografie - Biblioteca Judeţeană "Antim Ivireanul" - şi activitatea Bibliotecii Judeţene din Râmnicu Vâlcea.

În expunerile făcute, Ştefan Nemecsek a reuşit o primă lansare a volumului RAŢIONALITATEA ŞTIINŢIFICĂ POPPERIANĂ, o carte ce abordează tematic filosofia ştiinţei, cu studiul creaţiei lui Karl Raimund Popper, un filosof încă prea puţin studiat şi cunoscut, o lansare cu deosebit succes a celor două volume ce reprezintă istoria literară şi jurnalistică a zonei Oraştie: CARTE LITERATURA SI PRESA LA ORASTIE (de la începuturi până la 1944). Din bogata presă locală au fost prezentate titlurile: CRONICA VĂII JIULUI, AFACERI ÎN VALEA JIULUI, ACTUALITATEA HUNEDOREANĂ, VOCEA VĂII JIULUI, CURIERUL VĂII JIULUI, ZONA SPECIALA, SERVUS HUNEDOARA, GAZETA DE DIMINEAŢĂ, JURNALUL VĂII JIULUI. Pe lângă aprecierile exprimate, a fost nominalizat şi calificat ca cel mai penibil ziar local, titlul UNDA DE ŞOC. De ce? A fost GHICIT ca fiind O DERAIERE pseudojurnalistică îndreptată împotriva unei persoane care DERANJEAZĂ! Vom reveni cu amănunte. Au fost prezentaţi scriitorii hunedoreni Ion Urdă-cu volumul CIOBURI DE VITRALIU; Eugen Evu – OCHIUL SĂGEŢII; Ioan Gâf-Deac – ÎNGER CU ARIPI ASCUNSE şi SITUAŢII SIMETRICE, Ioan Velica – colecţia istoriilor germanilor, polonezilor, ţiganilor maghiarilor, evreilor din Valea Jiului, Gheorghe Niculescu – VERSIFICĂRI CU DIVERSIFICĂRI şi LA UN PAHAR DE VORBĂ, Radu Igna – VOCAŢIA CULTURALĂ A HAŢEGULUI şi ISTAMBUL, UN ORAŞ PE DOUĂ CONTINENTE, Constantin Stancu – PE MASA DE OPERAŢIE, o carte care a reţinut atenţia în mod deosebit prin conţinut şi mesaj, Gligor Haşa – DE TOATE DESPRE TOŢI (NE)TOŢI, Ladislau Daradici – MARIA, VIAŢA TA E CA O FLACĂRĂ... . S-a vorbit de generaţia tânără a jurnaliştilor, printre care Ilie Pintea, Ionuţ Drăgotesc, Tiberiu Vinţan, Leila Osman, Adina Risipitu, Gabriela Alb, Marius Mitrache, Ramona Roşulescu, Diana Mitrache ş.a. Ce şi cum s-a vorbit despre aceşti colegi şi încă alţii, despre prestaţia lor jurnalistică, vom reveni cu un articol mai extins.

La toate acţiunile oficiale şi instituţiile unde a fost prezent, Ştefan Nemecsek a înmânat gazdelor un document oficial - MESAJ DE PRIETENIE - semnat de Alexandru Munteanu, primarul municipiului Orăştie şi Gheorghe Ile, primarul municipiului Vulcan.

Pe tot parcursul şederii celor trei oaspeţi pe tărâmurile moldovene, au fost însoţiţi de un ghid energic, prietenos şi simpatic în persoana prof. Oxana Munteanu.

Întrucât sunt multe de spus despre amănuntele derulării soliei de prietenie în Basarabia, în numerele următoare ale ziarului nostru vom continua prezentarea celor petrecute, văzute şi simţite în compania fraţilor noştri de peste Prut, la Zaim, Borogani şi centrele culturale din Chişinău.

✍ *Ancuţa SULTANA*



Despre dialog cu preotul Petru Buburuz şi acad. Mihai Cimpoi despre scriitorii şi jurnaliştii Văii Jiului



În drum spre Borogani la graniţa cu Găgăuzia



Ministrul Tineretului şi Sportului Ion Ciobanu, între cărţile în lucru ale lui Ştefan Nemecesk şi statuia lui Grigore Vieru



Dialog cu Nicolae Dabija despre filosofia ştiinţei



La Centrul Internaţional de Formare

DRUMUL SPRE DESĂVÂRŞIRE
(Peste patru decenii de activitate jurnalistică)

De formaţie inginer, absolvent al Facultăţii de Maşini şi Instalaţii Miniere din cadrul Institutului de Mine din Petroşani, în anul 1981, Ştefan Nemecsek, trăitor în municipiul Vulcan, a absolvit şi Facultatea de Ziaristică a Universităţii din Bucureşti, în anul 1986. Este editorul ziarelor locale „Curierul Văii Jiului" şi „Zonă specială", producţii jurnalistice apărute pe piaţa media a Văii Jiului în martie 1990, respectiv octombrie 1999. Din 1995 realizează, de obicei în direct, şi o apreciată emisiune Tv, la primul post loca de televiziune din Valea Jiului, TV PARÂNG, având realizate peste 1000 de emisiuni. În cariera jurnalistică de peste patru decenii, a abordat toate genurile gazetăreşti, având scrise şi publicate peste 12.000 de articole, numărându-se şi printre cei mai buni fotoreporteri din ţară, calitate în care a obţinut mai multe premii naţionale şi internaţionale.

Este Membru al Uniunii Ziariştilor Profesionişti din România. Când a început în 1974 activitatea de foto-reporter la ziarul local *Steagul Roşu,* ziarul Văii Jiului, Ştefan Nemecsek era deja un nume cunoscut nu doar în publicistica locală, dar şi naţională, prin fotografiile şi scurtele articole publicate în ziarele *Scânteia tineretului* şi *România liberă*. Am în faţă un album îngălbenit de vreme ce conţine scurte texte însoţite de fotografii alb-negru apărute în ziarele locale prin anii 1971-1974, semnate *Ştefan Nemecsek, elev la Liceul din Vulcan,* devenit peste doi ani *corespondent.*

Ştim din relatările cunoscuţilor că în copilărie era pasionat de poveştile spuse de cei bătrâni. Dar nu poveştile l-au propulsat în ziaristică, ci pasiunea pentru arta fotografică încă de pe când era elev la liceul din Vulcan şi că, lucrând într-o vară, în timpul vacanţei, pe un şantier de construcţii, şi-a cumpărat un aparat de fotografiat. Ştiu că şi-a făcut ucenicia în atelierul foto de la Casa Pionerilor, apoi al Liceului din Vulcan, fiind indrumat de prof. Gheorghe Licher. Oricum, judecând după exponatele din album, se pare că s-a specializat mai cu seamă, conducându-se după principiul: perseverează şi vei reuşi.

Lumea din care s-a inspirat este cea a locurilor natale, din care încheagă „panorama vulcăneană”, cu frumuseţea dealurilor ce-l înconjoară, privegheat de munţii înzăpeziţi până în inima primăverii, constatând că: „Aici parcă mai mult decât în ori care altă parte a oraşului semnele noului sunt impunătoare”. În fotografiile luate din centru, Vulcnul pare mai degrabă o liniştită staţiune de odihnă, decât un oraş minier în adâncurile căreia oamenii sapă zi de zi pentru extragerea cărbunelui, numit poetic aurul negru.

Cu „Panorama vulcăneană”, metaforă ce dă titlul unui scurt fotoreportaj despre artera principală a oraşului mărginită de blocuri noi construite ce se proiectează parcă pe coasta dealului din fundal, elevul Ştefan Nemecsek participă la concursul „Cea mai frumoasă fotografie” unde este premiat.

Partea de greutate a paginilor din album o reprezintă viaţa cotidiană din liceu, unul din cele mai bune din judeţ, mereu dat exemplu dascălilor cu recomandarea de a fi vizitat pentru a învăţa cum trebuie să arate un cabinet de specialitate. Dintr-un scurt articol publicat în ziarul local, aflăm că în şcoală funcţiona şi o redacţie, că „în pauza mare elevii pot asculta emisiuni la radioul şcolar realizate de ei”.

Textele semnate de Nemecsek vorbesc despre activitatea în cabinetele de limba română, de biologie, limbi străine, despre „clădirea care adăposteşte atelierele şcoală ale Liceului, ca o mică întreprindere, atelierul de electrotehnică sau cel de croitorie unde se lucrează cu seriozitate" . Imortalizează schimbul de experienţă dintre licee, ampla mişcare sportivă când 600 de elevi au participat la faza pe clasă a concursurilor de atletism, consemnează rezultatele la meciurile de fotbal, evident toate susţinute de imagini. Scrie despre activitatea Cercului literar „Orfeu" din Oraş, printre membrii căruia se aflau şi profesorii Lepădătoni Tiberiu şi George Holobâcă, care se vor afirma ulterior în literatura română.

Tânărul reporter scrie şi fotografiază aspecte din oraş, străzi, Fabrica de Stâlpi Hidraulici, munca asiduă în laboratorul stomatologic de la Spitalul Unificat din Vulcan. Nimic nu-i scapă din ceea ce este vrednic de a fi consemnat.

În centrul fotografiilor, al textelor sale, se află omul locurilor truditor în inima abatajelor, în şcoli, instituţii, fabrici, spital, evenimente istorice şi, într-o formă picturală, frumuseţea naturii înconjurătoare. Cum se putea altfel pentru un descendent al unei familii de miner, într-un oraş mineresc, el însuşi profesând, după absolvirea studiilor, câţiva ani această meserie, care îi va îmbogăţi experienţa de viaţă!

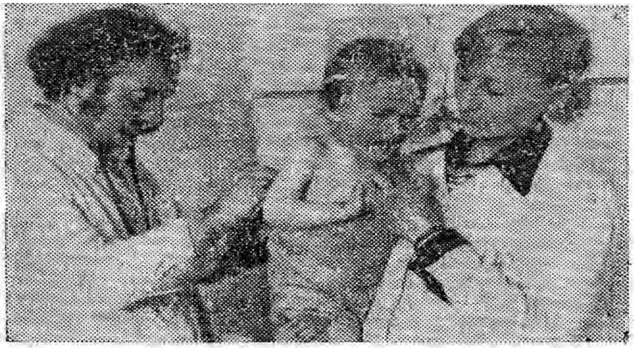
Analizând activitatea jurnaţistică a lui Ştefan Nemecsek, putem constata cu surprindere practicarea fără întrerupere a acestei frumoase şi nobile meserii, timp de peste patru decenii. O reală performanţă, cred, de puţini atinsă în jurnalistica hunedoreană şi chiar naţională, pentru care Ştefan Nemecsek poate fi invidiat.

Radu Igna

Articole și fotografii apărute sub semnătura lui Ștefan Nemecsek, cu peste 4 decenii în urmă în ziarele vremii în timpul cât era elev al Liceului Teoretic cu profil real - uman din Vulcan


LICEUL VULCAN
I. CREANGA
AMINTIRI
DIN
COPILĂRIE





Spitalul unificat Vulcan : Medicul specialist pediatru Nicolae Onițiu și asistenta medicală Hőczli Margareta consultă cu multă atenție pe unul din micii pacienți.
Foto : ȘTEFAN NEMECSEK

O cabană invită spre înălțimi

La mulți din locuitorii Vulcanului s-a încetățenit obiceiul de a-și petrece un reconfortant sfîrșit de săptămînă, în mijlocul naturii, la cabana „Pasul Vîlcan". Indiferent de vîrstă sau preocupări, muncitori și intelectuali din Vulcan și chiar din alte localități din Valea Jiului, urcă spre cabană.

La fel am făcut și noi simbătă după-amiază. Ajunși în preajma cabanei, de departe am recunoscut silueta cabanierului Rudolf Wagner care ne-a întîmpinat cu același cald „Bun venit !". In sala de mese, mai mulți tineri și tinere au format ad-hoc un grup folk.

— Este a treia iarnă pe care o petrec aici — ne spune cabanierul. Acum trei ani, totul era în paragină. Cu sprijinul deosebit pe care l-am primit din partea tovarășilor Alexandru Tudor Gheorghe, lăcătuș, Ion Rujoi, de la Consiliul popular al orașului Vulcan și lucrătorilor de la E.G.C.L., am reușit să fac tot ceea ce se vede acum aici. În cele 6 camere au fost instalate 40 de paturi noi cu somiere, dușumelele au fost curățate și vopsite, s-a introdus lumina electrică. Singura deficiență care mai persistă în ciuda numeroaselor intervenții la conducerea I.C.S. Mixtă Vulcan, este problema aprovizionării. Comenzile sau se onorează cu întîrziere, sau deloc. Am însă convingerea că, în scurt timp, se va rezolva această problemă pentru a putea oferi o cît mai variată gamă de produse turiștilor care vor vizita cabana.

În dimineața următoare toți oaspeții cabanei, cu mic cu mare, au ieșit la schi. Baby-schiul inaugurat de curînd pornește la prima manivelă. Încep să sosească noi și noi excursioniști, printre care se impune veteranul cabanei, septuagenarul Petru Stoica, pe care îl leagă multe amintiri de această cabană.

— Demult, multisecularul drum comercial ce lega Transilvania cu Oltenia, drum străbătut de romani, iar mai tîrziu de oștile lui Mihai Viteazul, fiind principala arteră de legătură cu sudul pînă la construirea defileului, era aici doar o stînă. În 1928 s-a construit prima cabană, o cabană modestă. A doua cabană s-a construit în 1932, rezistînd pînă în 1956 cînd a fost construită actuala cabană. Foarte puțini știu că supraviețuitoarea tuturor cabanelor este doar soba de teci existentă și în prezent în sala de mese, pe care încă de pe atunci am numit-o „Berta".



Conversații amicale între cabanierul Rudolf Wagner și un grup de prieteni apropiați ai cabanei „Pasul Vîlcan".

Text și foto :
Ștefan NEMECSEK

Apărut la 29 .12.1972

Mica întreprindere a Liceului din Vulcan





Despre felul în care s-a înțeles deziderratul contemporan al legării școlii de producție, sînt convingătoare fotografiile alăturate. Clădirea care adăpostește atelierele-școală ale Liceului din Vulcan (director Gheorghe Antoce) arată într-adevăr ca o mică întreprindere, iar în atelierele de electronică sau croitorie se lucrează cu seriozitate și pasiune.

Menționînd și numele Fabricii de stîlpi hidraulici din Vulcan, care patronează atelierele-școală, fără îndoială, aspectele consemnate pot servi ca exemplu și altor unități școlare din județul nostru.

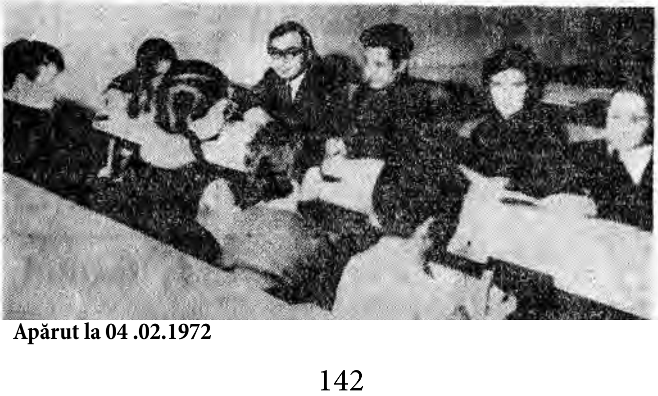
Foto-reportaj de
ŞTEFAN NEMECEK

Cercul literar „Orfeu"

La un an de la înființare

În urmă cu un an a luat ființă în orașul Vulcan cercul literar „Orfeu". De la înființare membrii au desfășurat o bogată activitate literară. Printre cei mai consecvenți se numără Tiberiu Lepădătoni (poezie), Maria Antoce (critică), George Hotobică (proză), Theodora Postolache (poezie), Elena Sevici (poezie). Cercul are întîlniri de două ori pe lună, în cadrul lor prezentîndu-se și discutîndu-se creații literare. La ultima întrunire au citit prof. Tiberiu Lepădătoni (poezia „Hercule"), Mihai Pîrvu (proză polițistă), Dafinel Duinea (poezii cu tematică minerească). Din activitatea cercului mai putem aminti recenta întîlnire cu scriitorii timișoreni Mircea Șerbănescu, Alexandru Deal, Sofia Arcan și Anghel Dumbrăveanu.

Ștefan NEMECEK,
elev, Liceul Vulcan



Apărut la 04 .02.1972

Clopotul de la Țebea

...Intr-o dimineață de toamnă a anului 1872, in casa brutarului Ion Stupina din Baia de Criș, a murit Avram Iancu... Nu avea asupra lui decît fluierul de cireș, o năframă zdrențuită și jalba către împărat, unsă și mototolită.

Județul Zarandului declarîndu-l „mort al națiunii", a hotărit să-i facă funeralii.

13 septembrie 1872. O imensitate de oameni a venit la Țebea, spre a-l conduce pe ultimul său drum. Incărunțiți dar neclintiți de vreme, au pornit in fruntea convoiului tribunii de odinioară: Simion Balint, Axente Sever, Clemente Aiudeanu, Nicolae Corcheș și Mihai Andreica. După relatările unui martor, „toată lumea moților a plîns cînd rămășițele pămîntești ale eroului au fost depuse lingă gorunul lui Horea".

In imagine, vestitul clopot al bisericii din Țebea, care a bătut trei zile și trei nopți fără încetare anunțind moartea lui Avram Iancu, conducătorul revoluției de la 1848 din Țara Moților.



Clopotul bisericii din Țebea a bătut trei zile și trei nopți fără odihnă, anunțind moartea lui Avram Iancu, conducătorul revoluției de la 1848 din Țara Moților.

In imagine — vestitul clopot. Foto: ȘTEFAN NEMEÇEK

Apărut la 01 .10.1971

Prezenţa masivă a liceenilor din Vulcan

„Crosul tineretului"

Simbătă au avut loc, la Vulcan, fazele pe şcoli ale „Crosului tineretului". In cadrul fazei pe liceu, desfăşurată pe Bulevardul Victoriei, au fost prezenţi peste 600 de tineri şi tinere eleve. Datorită interesului şi pasiunii cu care s-au întrecut tinerii sportivi, întrecerea de simbătă a reuşit să atragă un număr mare de spectatori care i-au aplaudat la scenă deschisă pe cîştigători. Dar iată primii clasaţi la categoriile de vîrstă respective: fete, 11-12 ani: MAGDALENA CIMPEANU; 12-14 ani: LUMINIŢA MARTA; 14-15 ani: MARIA IORDACHE; 15-16 ani: RODICA MIHUŢ; 17-19 ani: SIMINA ASANDEI; băieţi — 11-12 ani: CONSTANTIN MITELEA; 12-14 ani: ROBERT DOLINGHER; 14-15 ani: IOSIF DONDOŞ; 15-16 ani: DUMITRU BADEA; 17-19 ani: GHEORGHE IOSIF;

De amintit contribuţia însemnată adusă de profesorii TEODORA GURTAVENCO, EUGEN NICOARA şi DOREL NEAMŢU la desfăşurarea în condiţii optime a acestei acţiuni sportive.

ŞTEFAN NEMECEK,
elev, anul III, Liceul Vulcan



Etapa pe unităţi şcolare a „Crosului tineretului" la Vulcan.
Foto: ŞT. NEMECEK

În spiritul eticii socialiste

Nimeni nu are dreptul să renunţe la calitatea şi obligaţiile de părinte

Ne aflăm în secţia pediatrie a spitalului din oraşul Vulcan. Intr-unul din saloanele secţiei, dintr-un pătuţ o fetiţă în jur de un an ne zîmbeşte cu vioiciune. Zbenguiala sa copilărească ne dă de înţeles că nu este bolnavă. Şi atunci ce caută ea aici? Ce caută numele ei pe fişa de internări a secţiei?

...Micuţa Elvira Gyrka a fost internată pe data de 23 IX a.c. cu diagnosticul angină şi dispepsie acută. Datorită asistenţei medicale şi tratamentului aplicat, Elvira s-a însănătoşit repede. Insă părinţii ei, Olga şi Iosif Gyrka, domiciliaţi pe str. Republicii, nr. 25, ap. 3, uitaseră că unul din copiii lor a fost refăcut şi e apt a-şi lua locul în familie.

Adrian Varga era şi el un copil pe care părinţii îl făcuseră „uitat" la maternitatea din Vulcan. Fiind căutaţi la domiciliu, pentru a li se aduce aminte îndatoririle părinteşti, aceştia au afirmat că nu-i mai interesează soarta lui Adrian, din moment ce ştiu că este sănătos. Şi acum, mai bine stă la spital decît în casa de copii, unde nici nu doresc să-l dea, deoarece copilul are „părinţi" şi dacă l-ar da, ar pierde alocaţia. In ambele cazuri, la insistenţele spitalului, copiii şi-au reluat locul în familie.

In aceeaşi situaţie se află şi Rodica Siluv. Părinţii ei locuiesc în str. George Bariţiu nr. 17/1. „Au uitat" că în urmă cu cîteva luni au lăsat un copil la maternitatea din Vulcan. Fetiţa a fost transferată la pediatrie, unde, datorită personalului sanitar, grijii părinteşti manifestate faţă de aceşti copii cu părinţi şi totuşi orfani, cunoaşte o dezvoltare normală.

La vîrsta de 2 luni, pe data de [illegible] august a.c., a fost internat şi micuţul Carol Fodor. Aici tatăl, Andrei Fodor, cît şi mama, Rozalia Radube, concubini, de mai multe luni domiciliază în str. Morilor, nr. 15/a, trateind cu neglijenţă existenţa lui Carol, care are nevoie de îngrijirea şi afecţiunea propriilor părinţi.

Oare aceşti falşi „părinţi" nu-şi dau seama că plînsul copiilor lor în miez de noapte se aude departe de urechile lor astupate cu nesocotinţă? Oare nu-şi dau seama că faptele lor nedemne contravin flagrant normelor codului de conduită moral-cetăţenească? Fetiţa Alina Huţu a stat aici aproape doi ani, copilul Constantin Vlad, un an şi două luni.

Oameni anonimi, cărora nimeni nu le aduce nici o mulţumire, îndrumaţi de conştiinţa lor de adevăraţi oameni ai zilelor noastre devin pe rînd mame, îngrijitori şi educatori ai acestor copii cu părinţi şi totuşi orfani. Iată doar cîteva nume ale acestor adevăraţi părinţi adoptivi ai unor copii abandonaţi: Ghizela Simon, Lucreţia Gheorghe, Cornelia Isaia, asistente, Elena Sailiş, Ioana Munteanu, Elisabeta Ivoean, infirmiere, cu întreg personalul medico-sanitar al secţiei, condusă cu competenţă şi pricepere de medicul Sergiu Drăgan.

Acestea sînt doar cîteva din cazurile care figurează pe fişa de internări a secţiei, cazuri pe care le-am dori cît mai puţine. Le-am dezvăluit opiniei publice pentru a-i cunoaşte pe cei ce au apucat pe căi greşite uitînd semnificaţia cuvîntului sacru „părinte"; pentru a-i ajuta să revină pe drumul demnităţii, creînd un climat moral pe măsura realizărilor breslelor şi mîinilor tuturor cetăţenilor din oraşul cu vechi şi statornice obiceiuri minereşti.

STEFAN NEMECSEK
corespondent voluntar

Apărut la 13 .07.1972

ÎN ORAŞUL VULCAN

Răcoritoarele sub semnul întrebării



ŞTEFAN NEMECEK
corespondent voluntar, Vulcan



1. XI. 1975



Apărut la 02.08.1973

LA LICEUL DIN VULCAN

Frumoase realizări în procesul de învăţămînt

De la data înfiinţării şi pînă în prezent, Liceul de cultură generală din Vulcan, datorită ritmului intens de autodotare şi autoutilare, a reuşit să ajungă printre cele mai moderne lăcaşe de cultură şi învăţămînt din judeţ.

Încă din acea perioadă, conducerea şcolii a luat măsuri pentru modernizarea întregului sistem de învăţămînt din liceu. Astfel, rînd pe rînd sălile de clasă ale liceului au fost transformate în cabinete moderne dotate cu sisteme electronice complexe. O singură apăsare de buton de pe pupitrele de comandă din fiecare cabinet este suficientă pentru ca imediat să intre în funcţiune un mic motoraş care trage perdelele la ferestre. La o altă rotire de buton intră în funcţiune televizoarele, aspectomatele, epidiascoapele, aparatele de proiecţie pe 16 sau 18 mm după cum cer împrejurările la ora respectivă de curs. Astfel se prezintă cabinetele de ştiinţe sociale şi istorie, geografie şi limba germană.

Un aspect însă şi mai modern îl au laboratoarele de chimie, fizică, biologie, lingvistică şi limba română. Dintre toate acestea, ultimele două, laboratorul de lingvistică şi cel de română, pot fi apreciate ca fiind concepute şi construite astfel încît să satisfac din toate punctele de vedere. Dealtfel laboratorul lingvistic a fost printre primele de acest gen din judeţul nostru. Dar să prezentăm laboratorul de română: Pupitrele la care stau elevii sînt dispuse în formă de amfiteatru. Fiecare pupitru este prevăzut în partea anterioară cu un beculeţ care atunci cînd elevul doreşte să răspundă, la o simplă apăsare se aprinde, atrăgînd atenţia profesorului asupra lui. Pentru însuşirea cît mai temeinică a audiţiilor, pupitrele sînt prevăzute cu căşti. Pupitrul de comandă al laboratorului este prevăzut cu un picup, un magnetofon, un aparat de radio şi o staţie de amplificare. Fiecare din aceste aparate este pus în funcţiune doar prin simpla apăsare a unui buton de la pupitrul de comandă. Pentru orele de televiziune integrată, elevii pot urmări transmisiunile TV la televizorul instalat în peretele din faţă. Pornirea televizorului precum şi reglarea imaginii şi a sunetului se fac tot pe bază de telecomandă. Dacă în timpul orei profesorul doreşte să prezinte elevilor diverse imagini în legătură cu lecţiile, nu face decît să coboare prin telecomandă ecranul pentru proiecţii şi să pornească unul din aparatele de proiecţie. Astfel, se prezintă laboratorul de română, ultima realizare de seamă de la liceul din Vulcan.

În fiecare zi, în pauza mare sînt prezentate prin intermediul staţiei de amplificare a şcolii, emisiuni realizate de elevi. Aceste emisiuni prezintă aspecte din viaţa şcolii, aspecte din desfăşurarea competiţiilor sportive, aspecte pozitive şi negative de la clase, informări din politica internă şi internaţională etc. Toate aceste lucruri au fost realizate într-un timp destul de scurt sub conducerea harnicului şi experimentatului laborant şef al liceului, Ioan Drăghici.

Dintre cei mai harnici elevi care şi-au adus contribuţia la realizările amintite, putem numi pe: Andeluţa Stoica, Nicuşor Oneasă, Costel Croitoru, Livia Barbu, Rodica Cîmpean şi mulţi alţii, care au renunţat la o parte din timpul lor liber pentru a contribui cu toate forţele la modernizarea procesului de învăţămînt de la şcoala la care au învăţat sau învaţă.

STELUŢA STRATICA
ŞTEFAN NEMECEK
elevi la Liceul Vulcan

Bărbaţi care onorează titlul de miner

Să-ţi faci datoria

cea mai mare satisfacţie, cel mai călduros îndemn



Stringeri de mină şi urări de bine pentru Mircea Braşoveanu, la terminarea ultimului şut în adîncurile minei Paroşeni.

Amiaza însorită de vineri a săptămînii trecute va rămîne, cu siguranţă, adînc întipărită în memoria lăcătuşului subteran Mircea Braşoveanu, din sectorul IV al I.M. Paroşeni. A sosit ziua cînd neobositul lăcătuş de mină a folosit pentru ultima dată uneltele devenite atît de familiare într-o viaţă de muncă continuă.

Sărbătoritul zilei a fost felicitat după ultimul schimb de numeroşi ortaci, marea familie muncitorească din care a făcut parte. Printre aceştia şeful sectorului, ing. Ion Dăbuleanu, maistrul principal Ştefan Pavlovschi, prim maistrul miner Mihai Cîrsmaru, lăcătuşii Nicolae Iuşan, Carol Pavlovschi, Eugen Vasiu, Petru Roşu, Mihai Honi, electricienii Mihai Sereş, Nicolae Kauba, Petre Nariţă, Petre Drăgan, Ion Munteanu şi mulţi alţii.

— Sînt cuprins de emoţii — mărturiseşte Mircea Braşoveanu, cu glasul gîtuit. Nu-mi vine să cred că mîine, deşteptătorul nu mă va mai trezi la ora obişnuită. Acum, după 34 de ani de muncă în subteran, meseritul mi se pare şi mai atrăgător, plin de satisfacţii. Azi lucrezi în mină într-adevăr cu plăcere. Îndemnul meu către cei ce-mi vor lua locul şi-mi vor continua munca în adîncuri este de a nu precupeţi nici un efort, pentru a-şi face datoria, de a face totul cu conştiinciozitate pentru a-şi îndeplini atribuţiunile dînd numai lucrări de foarte bună calitate.

De fapt, încă înainte de festivitate, aflasem de la şeful de sector Ion Dăbuleanu, că lăcătuşul Mircea Braşoveanu a fost pe parcursul anilor de muncă în subteran, unul din cei mai conştiincioşi şi buni meseriaşi, un exemplu demn de urmat pentru toţi tinerii. Toate tainele meseriei au fost împărtăşite cu prisosinţă contingentelor de tineri care au crescut sub mîna sa.

De acum înainte, pensionarul Mircea Braşoveanu se va bucura de pensia acordată de statul nostru. O merită deplin. La festivitate, în aclamaţiile ortacilor, după cordialele strîngeri de mînă, Mircea Braşoveanu şi-a luat rămas bun de la ortaci cu promisiunea că va mai veni să-i vadă, să-i încurajeze în efortul lor bărbătesc din adîncuri pentru a folosi mai bine utilajele moderne din dotare, pentru a contribui la succesele colectivului minei în sporirea producţiei de cărbune. Şi încă un motiv îl va mai aduce la mină pe Mircea Braşoveanu : să vadă cum se descurcă, adică cum duce mai departe tradiţia începută de el, fiul său Mircea, căruia i-a predat ştafeta muncii în subteran.

Text şi foto :
Ştefan NEMECSEK

Fanfara minerilor din Vulcan la 70 de ani

Sfîrşitul acestei săptămîni a marcat, în viaţa culturală a oraşului Vulcan, un eveniment deosebit : aniversarea a 70 de ani de existenţă a fanfarei minerilor din localitate.

— Muzica de fanfară şi populară, cu profund mesaj patriotic şi revoluţionar, a fost tovarăş al locuitorilor din Vulcan începînd cu anul 1907 — ne mărturiseşte tovarăşul Dobner Francisc, miner pensionar, cel mai vechi membru al fanfarei, care activează în formaţie din 1939. Formaţia, alcătuită pe vremea cînd Vulcanul era centru comercial al Văii Jiului, punct de legătură între Ţara Românească şi Transilvania a fost, aşadar, tovarăş al minerilor timp de şapte decenii, cu o întrerupere în anii primului război mondial. O fanfară mai bine organizată, avînd numeroşi membri din rîndul minerilor, s-a reconstituit în 1921 şi a activat timp de zece ani sub conducerea competentă a dirijorului Francz Birth. Deşi condiţiile de viaţă şi muncă ale minerilor din acea perioadă erau deosebit de grele, aceştia au [illegible] puterea de a [illegible] prin [illegible] de libertate, [illegible] sensibili în faţa artei, a frumosului. Într-o atmosferă de entuziasm general, în 1937 fanfara îşi reia activitatea în condiţii mai bune, cu o componenţă de peste 90 la sută mineri, sub conducerea dirijorului Sentel. Încă din acea perioadă activează în fanfară Simion Straja, fraţii Ludovic şi Andrei Strass, Petru Laheiner şi Alexandru Komladi. În anul 1938 revine la conducerea fanfarei Francz Birth, care recrutează noi cadre tinere, ca fraţii Polokoş şi Moldovan, rămînînd în fruntea formaţiei pînă în anul 1957.

Fanfara de acum, avînd un repertoriu care conţine un înalt mesaj patriotic şi revoluţionar, îşi aduce o însemnată contribuţie la procesul de culturalizare a maselor, la popularizarea lucrărilor valoroase din creaţia românească şi universală.

A devenit o tradiţie pentru locuitorii oraşului ca la 23 August, 1 Mai, Ziua minerului, la încheierea zilelor de producţie mărită, la realizarea planului înainte de termen de către brigăzile de la I.M. Vulcan, fanfara să fie aceea care dă tonul [illegible] artistice [illegible]

Ieri după-amiază, cu prilejul celei de-a 70-a aniversări, concertul omagial susţinut pe scena clubului sindicatelor, în faţa unui numeros public, a coincis cu prezenţa fanfarei în cadrul etapei de masă a celei de-a doua ediţii a Festivalului naţional „Cîntarea României". Prima parte a concertului a cuprins interpretarea unei suite de melodii din lirica românească, iar în a doua — orchestra semisimfonică a oraşului, formată din fanfară şi orchestra de cameră a pionierilor de la Casa pionierilor din Vulcan (instruită de profesorul Attila Fulöp) a prezentat un reuşit recital de muzică cultă. A fost un moment înălţător, un moment simbolic — trecerea ştafetei muzicii în mîini tinere, care, alături de vîrstnici, vor continua, pe noi trepte, tradiţia frumoasă a cîntecului instrumental mineresc.

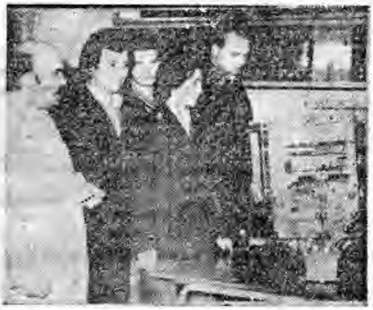
Aplauzele de ieri după-amiază au răsplătit nu numai succesul concertului omagial, ci însăşi viaţa şi activitatea fanfarei, a oamenilor ei entuziaşti şi inimoşi care au făcut să trăiască, peste decenii, cîntecul în Vulcan.

La mulţi ani, să întinereşti mereu, fanfară a minerilor !

ŞTEFAN NEMECSEK
corespondent

LA INSTITUTUL DE MINE

Creații valoroase în domeniul automatizării și cibernetizării minelor



In cadrul laboratorului de automatizări, studenților li se prezintă una din cele mai noi instalații electronice, destinată automatizării fluxurilor tehnologice din subteran.

Avînd în vedere importanța deosebită a automatizărilor în domeniul minier, automatizări ce rezolvă în mare parte cerintele acute ale industriei extractive în ceea ce privește creșterea producției și productivității muncii, eliminarea efortului fizic și realizarea unor procese complexe, siguranță sporită în funcționarea utilajelor, precum și mărirea securității muncii, catedra de electrotehnică a Institutului de mine, sub coordonarea directă a prof. univ. dr. ing. Mihai Tocaci, și-a intensificat cercetările axate pe două direcții: electrificarea minelor, automatizarea și cibernetizarea minelor.

In ceea ce privește cercetările de automatizare, un colectiv format din conf. dr. ing. Emil Pop, conf. dr. ing. Anghel Stochitoiu, șef lucr. ing. Tiberiu Coroescu, as. ing. Aron Poantă, as. ing. Maria Pop și as. ing. Carol Zoller, în colaborare cu studenții din anii terminali, printre care Dorin Adam, Livia Barbu, Georgeta Marcu, Elena Ciocan, Gheorghe Marc, Mircea Olaru, Viorel On, a desfășurat o amplă și rodnică activitate de cercetare, proiectare, reproiectare, realizare în fază de prototip a numeroase elemente electronice, destinate automatizării fluxurilor tehnologice din subteran. Printre cele mai importante realizări sînt demne de amintit:

● **Stația de telemecanică minieră în cod de impulsuri**, instalație destinată controlului automat al unor parametri din subteran ca: funcționarea corectă a utilajelor, măsurarea presiunii aerului comprimat, telemăsurarea concentrației de metan etc. Intreaga instalație este astfel relizată încît poate fi conectată pe un terminal de calculator electronic, oferind astfel posibilitatea prelucrării automate a datelor, o primă etapă în cibernetizarea minelor. Pînă în prezent asemenea instalații se importau.

● **Contactor static antigrizutos realizat cu tiristoare** — care elimină gradul redus de fiabilitate al celor dinamice existente, uzura rapidă și costul lor ridicat, dar mai ales pericolul producerii de arc electric, comutarea realizîndu-se electronic, fără elemente în mișcare.

— **Instalație de automatizare a pompelor subterane**, ce vine să satisfacă o mare necesitate a industriei miniere, în conjunctura mondială actuală, privind reducerea consumurilor energetice, aplatizînd curba de sarcină a exploatărilor miniere. Montajul este realizat în variantă modulară, cu circuite logice în comutație statică totală, la nivelul celor mai exigente cerințe pe plan mondial, eliminînd totodată importul. Instalația, realizată ca prototip, a fost testată, urmînd să fie omologată la C.C.S.M. și introdusă în fabricație de serie.

Exemplele ar putea continua cu alte realizări ce reflectă munca unui colectiv ce nu precupețește nici un efort pentru a face totul ca instalațiile folosite în minele din țara noastră să fie la nivelul tehnicii mondiale, pentru a face față cerințelor actuale și de perspectivă din ce în ce mai exigente ale mineritului.

Ștefan NEMECSEK

Apărut la 18 martie 1975

Fii de mineri, pe șantierul național al tineretului Canalul Dunăre-Marea Neagră

De cîteva zile, s-au întors din tabăra de muncă patriotică „Cumpăna", organizată în comuna Straja din cadrul șantierului național al tineretului Dunărea-Marea Neagră cei 56 de elevi din anii trei de la Liceul industrial Vulcan și Liceul industrial nr. 1 Lupeni.

Pe parcursul a trei luni, acești băieți minunați, în postură de brigadieri — constructori, au împletit armonios activitatea productivă, de creație, cu cea cultural—sportivă și vizite la unele întreprinderi industriale din zonă. Sub directa îndrumare a maiștrilor instructori de la liceele din Vulcan și Lupeni, Dumitru Ianc, Anișor Gogoi și Alexandru Bogdan, elevii au participat la construcția turnului de apă, a unui decantor, a unui depozit de motorină, betonarea unui parc auto, ridicarea liniilor telefonice, lucrări de zidărie, transportul a sute de metri de cablu electric și taluzarea a peste o sută de metri din malul stîng al canalului.

Valoarea tuturor lucrărilor executate de acești fii de mineri se ridică la peste 200 mii lei.

Virgil Ducu, Zoltan Paljanos, Ștefan Berehoi, Florin Cojocaru de la Liceul industrial nr. 1 Lupeni, Dan Chiceanu, Marian Blaj, Constantin German, Marian Gilon, Viorel Paveloneso, Alecu Frățilă sînt doar cîțiva dintre tinerii din Valea Jiului, care umezindu-și palmele cu sudoarea frunții, au muncit cu abnegație, înscriindu-și numele printre făuritorii grandioasei construcții naționale, Canalul Dunărea—Marea Neagră.

Text și foto: Ștefan NEMECSEK

OMUL DE LÎNGĂ TINE

Flacăra cutezanței



...Mai intîi au venit constructorii. Excavatoarele au mușcat adînc, făcînd răni mari și negre malului drept al Jiului, care, în scurt timp, au fost „pansate" cu mii de metri cubi de betoane. Atunci, în preajma strălucitorilor bulgări de cărbune, a căror istorie este țesută cu pagini dense și înflăcărate, cu scris aspru, cuprinzînd drame și înălțări, pe marele șantier a apărut un tînăr, care abia împlinise 16 ani, cu o privire caldă, senină, dar în ai cărui ochi se putea citi cutezanța. Își umezea palmele uscate cu sudoarea frunții și împreună cu mulți alții punea prima piatră de temelie cetății de lumină. După doi ani, tînărul pe al cărui chip munca a scris trăsături definitorii de bărbat, aprindea flacăra punerii în funcțiune a celei mai mari termocentrale de atunci a țării, care din acel moment a pulsat în uzine forță, a revărsat lumină și căldură în casele mari și luminoase, veritabile flori din sticlă și beton ale minerilor din Valea cărbunelui.

— Au trecut mai bine de două decenii — ne spune tovarășul Paul Nicula, secretarul organizației de partid, de la atelierul cazane — cînd împreună cu alți tineri, utecistul Viorel Munteanu a venit pe șantierul termocentralei Paroșeni. Era un adolescent firav, dar voia să muncească și să se fortifice prin muncă. Mai tîrziu, împletind activitatea productivă cu școala, și-a terminat studiile liceale la Lupeni. Deși era foarte tînăr, cel care a crescut odată cu uzina, a fost trimis la Deva, pentru a urma cursurile școlii de maiștri. Acum, după atîția ani în același loc de muncă, maistrul șef de tură cazane Viorel Munteanu poate avea satisfacția muncii împlinite cu conștiinciozitate. Pe parcursul anilor, comunistul Viorel Munteanu a avut prilejul să instruiască la rîndu-i cîteva generații de tineri, dintre care în prezent foarte mulți servesc instalațiile grandioșilor giganți energetici, perle luminoase pe întreg cuprinsul țării. Desigur, această autoinstruire continuă și acum. Mulți tineri se angajează la noi după terminarea liceului sau a unei școli profesionale. Toți aceștia sînt primiți cu căldură, integrîndu-se în scurt timp în colectiv și fluxul productiv. Astfel maistrul Viorel Munteanu, ajutat de comuniștii Bella Raisz, Mihai Slărei, Iosif Rad, Petrică Radu, Ion Itu, Mircea Șerban și alții, n-a precupețit nici un efort pentru a transmite toate cunoștințele sale teoretice și practice, tinerilor care vor asigura schimbul de mîine. În acest fel contribuie la instruirea și educarea oamenilor noi ai zilelor noastre, pregătindu-i prin muncă pentru muncă, oferindu-le un concludent exemplu personal. Așa a înțeles maistrul Viorel Munteanu că trebuie să-și facă datoria de comunist. (Ștefan NEMECSEK, termocentrala Paroșeni).

Apărut la 10 septembrie 1974

Preocupări susținute pentru reducerea cheltuielilor

Incadrîndu-se în efortul general de a desfășura o activitate susținută în ceea ce privește recuperarea, recondiționarea și revalorificarea materialelor, Autobaza uzină de transport local Petroșani a obținut rezultate deosebite. Beneficiile realizate în anul 1980 sînt de peste 480 000 lei, iar de la începutul acestui an și pînă în prezent aproape 100 000 lei.

— Avînd în vedere faptul că pentru autobaza noastră activitatea de recondiționare reprezintă o importantă sursă de beneficii, ne spune tovarășul Nicolae Mitu, secretarul organizației de partid, am luat măsuri de extindere a acestor preocupări. In prezent recondiționăm o gamă foarte variată de piese auto, subansamble întregi, din care aș aminti: cutii de viteze, amortizoare, electromotoare etc., o largă gamă de subansamble din import ca pompe de apă, pompe de direcție, motoare etc. Este de reținut faptul că piesele recondiționate în atelierele noastre au un timp de funcționare apropiat de al unei piese noi, fapt ce dovedește priceperea, experiența și calitatea lucrărilor executate de meseriașii noștri. Printre echipele de mecanici auto ce-și aduc o contribuție deosebită în cadrul acțiunii „3 R", pot aminti pe Alexandru Hidan, Mihai Condranschi, Ioan Mihai, Octavian Maștan, Vasile Lupa, specialist în recondiționarea saboților de frînă și compresoarelor, Adalbert Simo, vulcanizator, etc.

Iată deci un colectiv care deși foarte tînăr, organizat exemplar, antrenat în activitatea de recondiționare, obține rezultate deosebite, atît din punct de vedere al rentabilității și eficienței, cît și al veniturilor suplimentare.

Text și foto:
Ștefan NEMECSEK



Vulcanizatorul Adalbert Simo lucrează la recondiționarea unor perne de aer de la suspensia autobuzelor.

Apărut în ziarul "Steagul Roșu" pe data de 15 iulie 1973

Societatea te pregătește multilateral pentru viață

CE OFERI SOCIETĂȚII, TINERE CETĂȚEAN?

…oresc să fiu …emplu de muncă …ntru colegi“

— Izidor Moldovan, munci- … preparația Coroești: „So- …ietatea socialistă de astăzi a- …ă tineretului o pregătire …ilaterală. In cadrul între- …derii noastre tinerii sînt …iniți și ajutați cu grijă …u a învăța. Astfel, unii



…DOR MOLDOVAN, munci- …la Preparația Coroești: „Voi …unde prezent la toate che- …ile organizației“.

…tre ei urmează cursuri de …ecționare, desăvîrșindu-și …ătirea profesională, alții …la generală sau liceul, că- …ind perspectiva de a conti- … studiul în instituțiile de …vățămînt superior. …cadrul unor concursuri cu …il profesional, tinerii cu …tăți deosebite au posibilita- …să se evidențieze. La pre- …rea noastră multilaterală, …lingă mulți alți vîrstnici, o …tribuție foarte importantă … tovarășul secretar de …tid, Alexandru Buruiană. …um mă gîndesc să răspund …etății care m-a crescut? In …ul rînd, doresc ca, prin …sirea utilajelor de la locul … de muncă într-un mod cît …corespunzător, să dau pro- … cu calificativul „foarte …“. Pentru reducerea consu-mului de combustibil caut ca mașinile și agregatele să nu meargă în gol. Voi răspunde „prezent“ la toate chemările organizației de partid și conducerii. Prin îndeplinirea sarcinilor trasate mie spre realizare, bine și la timp, doresc să fiu exemplu pentru toți colegii mei de muncă“.

„Principala îndatorire a acestei vîrste“

— Mihai Cristescu, elev anul IV, liceul de cultură generală: „E un lucru binecunoscut de toată lumea că societatea socialistă pregătește oameni capabili să se afirme multilateral. Partidul și statul nostru au acordat și acordă o atenție deosebită școlii, căreia îi revine principalul rol în pregătirea oamenilor societății de mîine. In cadrul liceului la care învăț, nouă, elevilor, ne sînt asigurate toate condițiile pentru desăvîrșirea pregătirii noastre atît intelectuale cît și profesionale. Nu cred că e necesar să descriu procesul de învățămînt de la Liceul din Vulcan, deoarece despre acest lucru s-a mai scris de multe ori. Doar atît că el ne asigură, în perioada anilor de școală, însușirea cît mai temeinică a unei meserii în cadrul orelor de practică productivă.

Ca elev în ultimul an de liceu, mă străduiesc pentru a putea păși în viață cît mai bine pregătit și să pot deveni cît mai util la locul de muncă pe care mi l-am ales. Mai doresc să adaug că nu numai nouă, elevilor, ci întregului tineret îi revine ca principală îndatorire a acestei vîrste, sarcina de a învăța, de a se înarma cu cunoștințe cît mai temeinice, pentru ca la examenul sever ce-l va da în producție să nu aibă surprize și să-l poată trece cu succes“.

Răspund muncitori și elevi utecişti din orașul Vulcan



MIHAI CRISTESCU, elev, anul IV A, Liceul Vulcan: „Principala noastră sarcină: de a învăța“.

„Mîine, cînd voi fi muncitor...“

— Gheorghe Bîldea, ucenic S.S.H. Vulcan: „Pot spune cu convingere că societatea socialistă se îngrijește de pregătirea multilaterală a tinerilor atît în



GHEORGHE BÎLDEA, ucenic la S.S.H. Vulcan: „...doresc să dau numai lucrări de bună calitate“.

școli cît și la locul de muncă. In cei trei ani, de cînd sînt elev la Grupul școlar minier Petroșani și ucenic la S.S.H. Vulcan, s-au organizat numeroase și multiple acțiuni care urmăreau o cît mai temeinică pregătire pentru viitor, a noastră, a tinerilor utecişti. Din cadrul acestor acțiuni aș putea aminti concursurile pe meserie, diverse activități de muncă voluntar-patriotică, pregătirea pentru apărarea patriei și întîlnirile cu fruntașii în producție. In cadrul întreprinderii ne sînt create condiții optime pentru însușirea cît mai temeinică a meseriei pe care am îndrăgit-o și din care dorim, în scurt timp, să facem „brățări de aur“. Intre cei ce se ocupă de pregătirea multilaterală a noastră, a elevilor și tinerilor utecişti, aș aminti pe maiștrii instructori Carol Simonis, Gheorghe Duna și Gheorghe Kilin — părinții noștri în meseria aleasă.

Acum, fiind încă elev, mă străduiesc să învăț cît mai bine, pentru însușirea temeinică a cunoștințelor ce ni se predau. Peste puțin timp, adică mîine, cînd voi fi muncitor, doresc să dau numai lucrări de bună calitate“.

„Intreaga activitate se va încadra în efortul general“

— Zoia Palaczkos, preparatoare la preparația Coroești: „Aici, în cadrul preparației, nouă, tinerilor, ni se asigură toate condițiile pentru o pregătire cît mai temeinică pentru viață. In vara anului trecut am terminat școala profesională unde m-am profilat pentru meseria de preparatoare. Incă de atunci m-a surprins modul în care se îngrijește colectivul de pregătirea tinerilor. Deși doar atunci terminasem școala, am fost primită cu căldură în rîndurile sale, acordindu-mi-se un loc de muncă important.

Pentru educarea tinerilor prin muncă și pentru muncă s-au organizat numeroase acțiuni voluntar-patriotice. Ceea ce cred eu că reprezintă o insuficiență



ZOIA PALACZKOS, preparatoare la Preparația Coroești: „Am fost primită cu căldură de către colectiv“.

aici, este pregătirea politico-ideologică. De cînd sînt încadrată în producție s-au organizat puține asemenea activități.

Așa cum arătam, mi s-a încredințat un loc principal de muncă, la mașina de zețaj pentru spălatul cărbunelui. Caut, ca prin muncă conștiincioasă, să arăt că sînt demnă de încrederea ce mi se acordă. Știind că sîntem în anul economiilor, sînt hotărîtă să-mi aduc contribuția la această acțiune importantă prin reducerea energiei electrice folosite, precum și prin reducerea consumului de combustibil. Intreaga mea activitate se va încadra în efortul general depus de oamenii muncii pentru ridicarea productivității și a calității produselor“.

„Pentru a intra în viață cu pași cît mai siguri“

— Mariana Rusu, elevă, clasa a IX-a A, Școala generală nr. 5 Vulcan: „Societatea caută să ne pregătească din toate punctele de vedere și în toate domeniile pentru a putea intra în viață cu pași cît mai siguri. Se depun eforturi însemnate pentru înarmarea tineretului cu o vastă cultură generală și cu profesii utile: numeroasele vizite la întreprinderi industriale și organizarea unor mese rotunde în compania unor fruntași în producție, care să ne vorbească nouă, elevilor, despre munca lor; posibilități de orientare mai ușoară spre o meserie sau alta. Se organizează numeroase acțiuni de muncă patriotică. In acest sens, aș putea aminti sprijinul substanțial al elevilor în construirea atelierului-școală. Un aspect negativ de la noi din școală este pregătirea fizică insufici-



MARIANA RUSU, elevă, anul I, Școala generală nr. 5 Vulcan: „Cînd voi intra în producție, am să materializez angajamentele în fapte“.

entă în cadrul orelor de sport.

La ce mă angajez? Mai întîi doresc ca, prin purtarea mea, să fiu exemplu atît colegilor mei cît și celorlalți elevi ai școlii. Invăț pentru a obține note cît mai mari, contribuind la ridicarea clasei. Caut să mă achit cît mai conștiincios de sarcinile și îndatoririle ce-mi revin. Prin desăvîrșirea pregătirii mele intelectuale și profesionale, peste puțin timp, cînd voi intra în procesul productiv, am să materializez angajamentele în fapte“.

Anchetă realizată de ȘTEFAN NEMECSEK, corespondent — Vulcan (fotografiile autorului)

FOTBAL, DIVIZIA A

Două puncte şi... atît !

Peste 11 000 de spectatori au umplut pînă la refuz tribunele stadionului Jiul Petroşani pentru a urmări derbyul hunedorean al celor două echipe divizionare A — Jiul şi Corvinul. Ca o privire de ansamblu asupra meciului putem spune că am urmărit o partidă bună, cu faze spectaculoase în careul de 16 m al ambelor combatante.

Prima repriză a aparţinut oaspeţilor, care au pus stăpînire pe joc încă de la începutul partidei. Dacă scorul a rămas alb pînă în finalul primelor 45 de minute, meritul revine doar excelentului Caval, ale cărui reflexe au funcţionat cu mecanismul unui ceas de mare precizie, respingînd in extremis mingile şutate de Niesa, Gabor, Văetuş şi Klein. Puţine au fost intervenţiile tînărului portar Alexa, de remarcat fiind doar şuturile fără grad de periculozitate ale lui Stoichiţă (min. 12), Miculescu (min. 8 şi 31), Stoica (min. 30). Atacantul Jiului, Giuchici, despre care nu demult se vorbea în termeni elogioşi, a evoluat sîmbătă „ca o vedetă obosită" cum afirma unul din suporterii din tribune. Cu cîteva minute înainte de pauză, jocul cunoaşte o animare de moment, timp în care mai multe ocazii de a înscrie au fost irosite succesiv în faţa ambelor porţi : Neagu primeşte o centrare de pe extrema stîngă, dar trimite balonul cu capul peste poartă (min. 41), Gabor iniţiază o acţiune pe cont propriu, şutează puternic dar Caval este din nou la post (min. 43). Jocul se desfăşoară din nou în careul oaspeţilor, şutul lui Giuchici întîlnind bara porţii lui Alexa (min. 44). În ultimul minut al reprizei Sălăgean reuşeşte să respingă cu capul mingea şutată puternic de Văetuş.

La reluarea jocului, după îndrumările celor doi antrenori, Libardi şi Tonca, fotbaliştii echipei gazdă par să-şi fi revenit. După o perioadă de 3—4 minute în care jocul s-a desfăşurat la mijlocul terenului, Sălăgean interceptează o pasă din zona liniei mediane, trece de tot ce-i apare în cale, inclusiv de portarul Alexa ieşit la blocaj şi şutează dintr-un unghi dificil în colţul drept al porţii echipei oaspete (min. 49). Tocmai cînd ne aşteptam la o limpezire a jocului în favoarea Jiului, Giuchici ratează penaltyul acordat în urma unui henţ comis în careu de către Klein (min. 60). Nu am înţeles faultul grosolan al lui Miculescu asupra lui Alexa care de fapt a şi trebuit să părăsească terenul. Am reţinut intervenţiile inspirate ale lui I. Gabriel, care a luat locul lui Alexa, la şuturile lui Stoica, Stoichiţă şi Sălăgean.

Către finalul meciului, Corvinul slăbeşte ritmul jocului resimţind, parcă, numeroasele faulturi comise şi de oaspeţi şi de gazde, care puteau da dovadă de mai multă sportivitate, fair-play, cu atît mai mult cu cît sînt din acelaşi judeţ. În concluzie, putem spune că am cîştigat un meci în care nu ne-am dovedit superioritatea, impunîndu-ne mai mult prin forţă şi nu prin tehnică cum ar fi trebuit.

Arbitrul Nicolae Georgescu din Bucureşti a condus corect şi autoritar echipele : JIUL : Caval, P. Grigore, Vasiliu, Rusu, Miculescu, Neagu (min. 47 Varga), Stoica, Giuchici, Şumulanschi, Stoichiţă, Sălăgean (min. 64 Vînătoru) ; CORVINUL : Alexa (min. 60, I. Gabriel), Rednic, Gălan, Dubinciuc, Bogdan Oncu, Niesa (min. 85, Andone), Klein, Lucescu, Gabor, Văetuş.

Şt. NEMECSEK

JIUL PETROŞANI — CORVINUL HUNEDOARA 1—0 (0—0)

Învăţămînt modern la Liceul din Vulcan







Nu cred că greşesc spunînd că Liceul din oraşul Vulcan a reuşit să ajungă printre cele mai moderne lăcaşe de învăţămînt din judeţ şi chiar din ţară. Mîndria este cu atît mai mare cu cît liceul, aşa cum arată el azi, este opera celor care lucrează ori învaţă în această şcoală — profesori şi elevi. Elevii au fost martori — şi acum beneficiari — la transformarea sălilor de clasă în cabinete moderne, dotate cu sisteme electronice complexe. Este suficientă o simplă apăsare pe buton de pe pupitrele de comandă din fiecare cabinet pentru ca imediat să intre în funcţiune un mic motoraş care trage perdelele la ferestre ; la o altă rotire de buton, intră în funcţiune televizoarele, aspectomatele, epidiascoapele, aparatele de proiecţie pe 16 sau 8 mm — după cum cer împrejurările la lecţia respectivă. Aceasta este ambianţa cabinetelor de istorie, ştiinţe sociale, geografie. Poate un aspect şi mai modern îl prezintă laboratoarele de chimie, fizică, biologie, lingvistică şi limba română.

Această bază materială de înaltă tehnicitate nu este privită ca un scop în sine.

Ilustrativ în acest sens este laboratorul de română şi lingvistică, primul de acest fel din judeţ şi printre primele din ţară. Pupitrele la care stau elevii sînt dispuse în formă de amfiteatru, fiecare fiind prevăzut cu un beculeţ care, atunci cînd elevul vrea să răspundă, la o simplă apăsare pe buton se aprinde, atrăgînd atenţia profesorului asupra sa. Pupitrul de comandă al laboratorului este prevăzut cu un picup, un magnetofon, un aparat de radio şi o staţie de amplificare. Toate aparatele cît şi televizorul instalat pe peretele din faţă la care elevii urmăresc emisiunile de televiziune integrală, sînt puse în funcţiune de la pupitrul de comandă. Fiecare elev are la dispoziţie cîte o cască. Dacă în timpul orei profesorul doreşte să prezinte diverse imagini în legătură cu lecţiile, nu face decît să coboare ecranul, prin telecomandă, şi să pornească unul din aparatele de proiecţie.

Socotesc că merită un cuvînt de mulţumire laborantul şef al liceului, tovarăşul Ioan Drăghici, care a contribuit substanţial la realizarea acestei aparaturi de înaltă tehnicitate, precum şi elevii Andeluţi Sanica, Mircea Jilea, Ion Praţa, Livia Barbu, Rodica Cîmpean, Petru Burlac şi mulţi, mulţi alţii.

ŞTEFAN NEMECEK
subredacţia paginii elevului — Hunedoara

Redactorul rubricii : LUCREŢIA LUSTIG

Articol apărut în cotidianul ”Scînteia Tineretului” miercuri 13 martie 1974



Român

COTIDIANUL CONSILIULUI NAŢIONAL AL FRONTULUI DEMOC

Anul XXXVIII Nr. 11130 | Sîmbătă 9 august 1980



Luna mai 1980. Brigada lui Titu Teacenco (cel de pe combină) a realizat cea mai mare cantitate de cărbune extras, într-un singur schimb, din întreaga istorie a minei Paroşeni
Foto : ŞT. NEMECSEK

ŞTEFAN NEMECSEK A DUS MESAJUL DE FRĂŢIETATE A MINERILOR VĂII JIULUI, LA CHIŞINĂU, ZAIM ŞI BOROGANI!

În săptămâna 26-31 martie, 2012, la Chişinău, au fost organizate importante manifestări dedicate unirii Basarabiei cu Patria Mamă la 27 martie 1918. La aceste manifestări, au participat ca invitaţi speciali mai mulţi scriitori şi poeţi din ţară. Din judeţul Alba, Vâlcea şi Hunedoara au fost prezenţi la manifestările culturale din Bucovina, scriitorii Virgil Şerbu Cisteianu, Zenovia Zamfir şi Ştefan Nemecsek. În paralel cu prezenţa la acţiunile oficiale din program, a fost derulată şi acţiunea culturală ,,Caravana Cărţii" iniţiată de biblioteca ,,Alba Iulia" din Chişinău, director Elena Căldare, Asociaţia culturală ,, Gând Românesc, Gând European" din Alba Iulia, director Virgil Şerbu Cisteianu, Liceul ,, Petru Rareş „ Chişinău , prin poeta Oxana Munteanu, profesor de limba şi literatura română la această înstituţie de învăţământ şi redacţia ziarului Curierul Văii Jiului. Cei trei soli ai prieteniei cu fraţii din Moldova, au prezentat la cele cinci lansări de carte, în cele mai representative centre culturale din Chişinău, activitatea literară a scriitorilor din zonele pe care le reprezintă, Ştefan Nemecsek extinzând expunerile şi cu prezentarea unei istorii a presei hunedorene.

Ca apreciere a activităţii literare a celor trei scriitori şi interesului faţă de istoria presei hunedorene, la lansările de carte organizate în Sanctuarele Culturii din Basarabia printre care amintim Biblioteca ALBA IULIA, Centrul Internaţional de Informare a Bibliotecii BOGDAN PETRICEICU HASDEU, Casa memorială ALEXEI MATEEVICI de la

Zaini, localitatea Borogani din inima Găgăuziei, au participat personalităţi culturale, politice, scriitori şi poeţi, critici literari, de cel mai înalt grad, printre care amintim: primarul general al Chişinăului, Dorin Chirtoacă, Nicolae Dabija – istoric literar, om politic, director al prestigiosului ziar LITERATURA-ARTA, acad. Mihai Cimpoi – critic şi istoric literar, filosof al culturii, Ion Ciobanu – Ministrul Tineretului şi Sportului din Republicii Moldova, Ion Ungurean – fost Ministru al Culturii şi Cultelor din Republica Moldova, actor şi regizor de succes, Ana Bantoş – conf. univ. dr. cercetător ştiinţific la Institutul G. CĂLINESCU, Vitalia Pavlicenco, dr. în filosofie, Iulian Filip – scriitor, poet, folclorist, jurnalist, grafician ş.a.

Cea mai importantă acţiune de lansare de carte s-a derulat la Biblioteca ALBA IULIA. Prezentarea oaspeţilor din ţară – Virgil Şerbu Cisteianu, Zenovia Zamfir şi Ştefan Nemecsek – ca prieteni ai Chişinăului, a fost făcută intr-un mod deosebit de Nicolae Dabija, cel care a moderat evenimentul. Personalităţile prezente au vorbit elogios la adresa tinerei şi talentatei poete Maria Augustina Hâncu, absolventă a mai multor Facultăţi şi cu un doctorat luat în străinătate şi desigur a volumului de poezii semnată de aceasta – COROANA DIN CENUŞĂ.

Cartea dedebut a poetei Oxana Munteanu – DUIOS SUFERINŢA TRECE – a primit aprecieri la toate prezentările făcute. Deosebite şi emoţionante au fost mai cu seamă referinţele elevilor liceeni, care prin cele exprimate au dovedit că au un model de urmat în persoana care poartă numele de Oxana Munteanu.

La Zaim, localitatea de baştină a lui Alexei Mateevici, oaspeţii au fost întâmpinaţi de prof. unv. dr. Ion Găină custodele Casei-Muzeu ALEXEI MATEEVICI. Elevii Şcolii din localitate, sub coordonarea învăţătoarei Parascovia Bugari, au prezentat un reuşit spectacol BINECUVÂNTAREA,

scenetă ce reflecta taina celor şapte zile în care A. Mateevici a fost învăţat să scrie “Limba noastră”. Atât celor trei oaspeţi cât şi primarilor Gheorghe Ile şi Alexandru Munteanu, le-au fost acordate Diplome Speciale, semnate în original de Ion Ungureanu, Petru Cărare şi Ion Găină, pentru ”mesajul de frăţietate şi susţinere a valorilor româneşti în spaţiul spiritual al Basarabiei”.

După primirea cu pâine şi sare în inima Găgăuziei, în satul Borogani, Virgil Şerbu Cisteianu, Zenovia Zamfir şi Ştefan Nemecsek au fost oaspeţii primarului Victor Iftode, viceprimăriţei Ecaterina Odagiu, ansamblului artistic BUSUIOC MOLDOVENESC, elevilor şi conducerii Liceului Teoretic GRIGORE VIERU.

Scriitoarea Zenovia Zamfir a fascinat auditoriul cu expuneri scurte şi concise, vorbind cu multă dăruire despre conţinutul cărţilor sale - Monografia comunei Stăneşti, Vrednicul de pomenire Patriarhul Justinian Marina, File de monografie-Biblioteca Judeţeană „Antim Ivireanul” - şi activitatea Bibliotecii Judeţene din Râmnicu Vâlcea.

În expunerile făcute, Ştefan Nemecsek a reuşit o primă lansara a volumului RAŢIONALITATEA ŞTIINŢIFICĂ POPPERIANĂ, o carte ce abordează tematic filosofia ştiinţei, cu studiul creaţiei lui Karl Raimund Popper, un filosof încă prea puţin studiat şi cunoscut, o lansare cu deosebit succes a celor două volume ce reprezintă istoria literară şi jurnalistică a zonei Orastie: CARTE LITERATURA SI PRESA LA ORASTIE (de la inceputuri pînă la 1944). Din bogata presă locală au fost prezentate titlurile: CRONICA VĂII JIULUI, AFACERI ÎN VALEA JIULUI, ACTUALITATEA HUNEDOREANĂ, VOCEA VĂII JIULUI, CURIERUL VĂII JIULUI, ZONA SPECIALA, SERVUS HUNEDOARA, GAZETA DE DIMINEAŢĂ, JURNALUL VĂII JIULUI. Pe lângă aprecierile

exprimate, a fost nominalizat şi calificat ca cel mai penibil ziar local, titlul UNDA DE ŞOC. De ce? A fost GHICIT ca fiind O DERAIERE pseudojurnalistică îndreptată împotriva unei persoane care DERANJEAZĂ! Vom reveni cu amănunte. Au fost prezentaţi scriitorii hunedoreni Ion Urdă-cu volumul CIOBURI DE VITRALIU; Eugen Evu – OCHIUL SĂGEŢII; Ioan Gâf-Deac – ÎNGER CU ARIPI ASCUNSE şi SITUAŢII SIMETRICE, Ioan Velica – colecţia istoriilor germanilor, polonezilor, ţiganilor maghiarilor, evreilor din Valea Jiului, Gheorghe Niculescu – VERSIFICĂRI CU DIVERSIFICĂRI şi LA UN PAHAR DE VORBĂ, Radu Igna – VOCAŢIA CULTURALĂ A HAŢEGULUI şi ISTAMBUL, UN ORAŞ PE DOUĂ CONTINENTE, Constantin Stancu – PE MASA DE OPERAŢIE, o carte care a reţinut atenţia în mod deosebit prin conţinut şi mesaj, Gligor Haşa – DE TOATE DESPRE TOŢI (NE)TOŢI, Ladislau Daradici – MARIA, VIAŢA TA E CA O FLACĂRĂ... . S-a vorbit de generaţia tânără a jurnaliştilor, printre care Ilie Pintea, Ionuţ Drăgotesc, Tiberiu Vinţan, Leila Osman, Adina Risipitu, Gabriela Alb, Marius Mitrache, Ramona Roşulescu, Diana Mitrache ş.a. Ce şi cum s-a vorbit despre aceşti colegi şi încă alţii, despre prestaţia lor jurnalistică, vom reveni cu un articol mai extins.

La toate acţiunile oficiale şi instituţiile unde a fost prezent, Ştefan Nemecsek a înmânat gazdelor un document oficial - MESAJ DE PRIETENIE - semnat de Alexandru Munteanu, primarul municipiului Orăştie şi Gheorghe Ile, primarul municipiului Vulcan.

Pe tot parcusul şederii celor trei oaspeţi pe tărâmurile moldovene, au fost însiţişi de un ghid energic, prietenos şi simpatic în persoana prof. Oxana Munteanu.

Ancuţa SULTANA

ZAIM

localitate de baștină a lui Alexei Mateevici autorul nemuritoarei poezii ”Limba noastră”



Cărţi de la Alba - Iulia şi ziare tipărite în limba română pentru elevii din Zaim



Virgil Şerbu Cisteianu, stabileşte ordinea lansărilor de carte



Cu spatele spre direcția Transnistria







Spectacol al elevilor din Zaim, în onoarea oaspeţilor din România


LIMBA NOASTRĂ-I O COMOARĂ
ÎN ADÂNCURI ÎNFUNDATĂ
UN ȘIRAG DE PIATRĂ RARĂ
PE MOȘIE REVĂRSATĂ
A. MATEEVICI





Zina Bivol prezintă oaspeții din România



Ştefan Nemecsek primește din partea prof. dr. Ion Găină o distincţie de onoare pentru promovarea acțiunilor Culturale Basarabia - România




FANTON

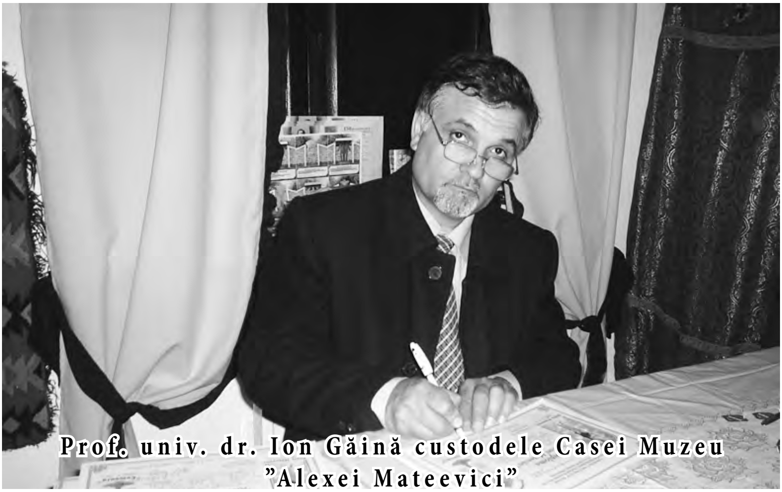






În biroul de lucru al lui Alexei Mateevici





Prof. univ. dr. Ion Găină custodele Casei Muzeu ”Alexei Mateevici”



La Biblioteca Alba Iulia din Chișinău , una dintre cele mai importante din cele 32 de biblioteci ale capitalei Republicii Moldova


LANSĂRI DE CARTE: BRUXELES, STRASBOURG, CAIRO, IZMIR, REŞIŢA, CLUJ NAPOCA, DEVA, PETROŞANI, LUPE
AU SPRIJINIT TIPĂRIREA


în importante centre culturale din ţară şi străinătate:
j-Napoca, Deva, Petroşani, Lupeni, Uricani, Vulcan
Vocea
Afaceri
ISTORIA



Carte și presă românească din Valea Jiului și ținuturile hunedorene la Chișinău





Poeta Oxana Munteanu și scriitoarea Zenovia Zamfir



Interes al liceenilor din Chișinău pentru concursul literar derulat sub egida "Mineriada Literara a liceenilor vulcăneni" premiat cu Trofeul Literar "Ştefan Nemecsek"


Vòcea
Văii Jiului
Cronica Văii Jiului
PENSIONARUL
UNDA de SOC
MESAGER
Declaratia zilei:
gazeta de Dimineata
O rocă desprinsă din stratul de cărbune i-a fracturat glezna piciorului stâng
Afaceri în Valea Jiului


au fost prezentate şi lansate în importante centre culturale din ţară şi
Chişinău, Dorog, Reşiţa, Cluj-Napoca, Deva, Petroşani, Lupeni, Uricani
Raţionalitatea ştiinţifică-popperiană
Vòcea
Afaceri în Valea Jiului



Alături de preotul Petru Buburuz, reprezentantul Parohiei Ortodoxe de la Chișinău



Dialog Nicolae Dabija - Ștefan Nemecsek despre filosofia științei



Filosof al culturii, acad. Mihai Cimpoi, interesat de Raționalitatea științifică popperiană, volum semnat de Ștefan Nemecsek



Ștefan Nemecsek alături de ministrul Tineretului și Sportului Ion Ciobanu și jurnalistul Iulian Filip



Ministrul Tineretului şi Sportului, Ion Ciobanu, între cărţile în lucru ale lui Ştefan Nemecsek şi statuia lui Grigore Vieru



Vitalia Pavlicenco, dr. în filosofie



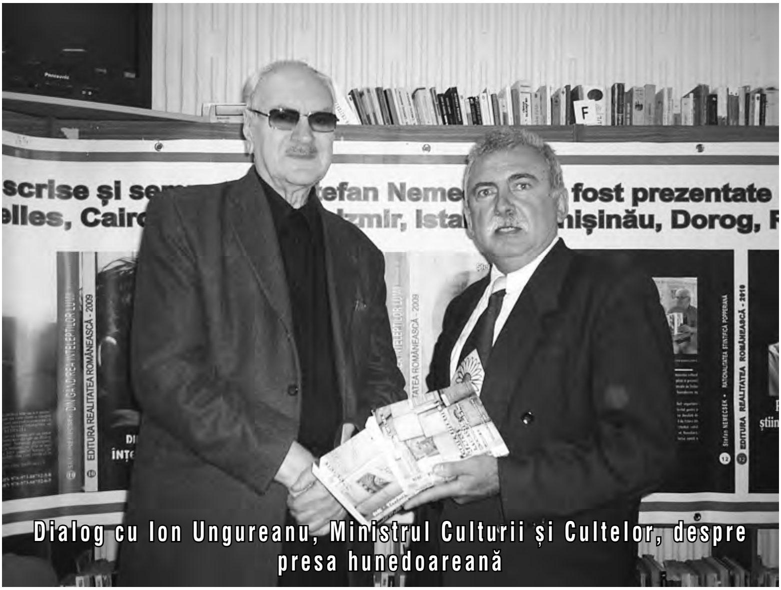
Vorbește Iulian Filip, scriitor, poet, folclorist, jurnalist, prozator și grafician



Distinsa doamnă Ana Bartoș , conf. univ. dr. cercetător științific la Institutul ”George Călinescu



Felicitări și o strângere de mână pentru Ștefan Nemecsek din partea primarului de Chișinău, Dorin Chirtoacă



Dialog cu Ion Ungureanu, Ministrul Culturii și Cultelor, despre presa hunedoareană

Casa-muzeu "Alexie Mateevici" din Zaim
Centrul de Spiritualitate a Sudului Basarabiei din Zaim
Casa Limbii Române, filiala Zaim

"Comoara"





13.02.1935
Petru Cărare – poet, prozator, dramaturg, traducător, publicist

Diploma
„Petru Cărare"

acordată Domnului Ştefan Nemeşek, scriitor, jurnalist

pentru promovarea adevăratelor valori româneşti în Spaţiul Spiritual Mateevici

Preşedintele juriului: Ion Găină
Membrii juriului:

25 martie 2012 s. Zaim r. Căuşeni
Zilele Naţionale Mateevici, ediţia a XX-a



Dr. Maria Augustin Hâncu, una dintre cele mai apreciate poete din Basarabia, primește cele două volume Carte, Literatură și presa la Orăștie semnată de Ștefan Nemecsek



Orice lansare de carte, se încheie la Biblioteca "Alba - Iulia" din Chișinău, cu un recital de muzică și poezie

BOROGANI,
un sat în care locuitorii vorbesc neasemuit dulcele grai românesc





Oaspeţii din Valea Jiului, Alba Iulia şi Râmnicu-Vâlcea, primiţi cu pâine şi sare



Vizită la Muzeul satului




Hirlet


Hirlet



Spectacol în Onoarea oaspeților din România





Dialog despre frăţietate





Standul cărților, și ziarelor românești din Valea Jiului







UZP

Uniunea Ziariştilor Profesionişti

acordă Menţiune

Domnului ŞTEFAN NEMECSEK

pentru volumul din 2007

" Presa hunedoreană "

Jurizare carte de presă - Dr.Mircea Bunea

Preşedinte UZP, Prof.dr. MIHAI MIRON

20.12.2007

La Academia de Administrare Publică și Uniunea Scriitorilor din Republica Moldova


ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ


"ПРОВЕДЕНИЕ УГЛУБЛЕННОГО
ИЗУЧЕНИЯ ПОЧВЕННОГО ПОКРОВА
МОЛДАВИИ ПОТРЕБУЕТ
ОРГАНИЗАЦИИ КРУПНОГО
ПОЧВЕННОГО ИНСТИТУТА"
1873 · 1959
Harta


ÎN ACEASTĂ CASĂ
AU AVUT LOC PRIMELE
MANIFESTĂRI PENTRU
OFICIALIZAREA
LIMBII ROMÂNE
ŞI REVENIREA LA
ALFABETUL LATIN
CARE AU MARCAT
ÎNCEPUTURILE RENAŞTERII
NAŢIONALE BASARABENE
DIN DECENIUL 9 AL SEC. XX
ACEASTĂ PLACĂ E AŞEZATĂ CU OCAZIA
ANIVERSĂRII 125 DE LA NAŞTEREA LUI
MIHAIL SADOVEANU
CARE, ÎMPREUNĂ CU ŞTEFAN CIOBANU,
APOSTOL D. CULEA, TUDOR PAMFILE,
N. N. BELDICEANU, NICOLAE DUNĂREANU,
A ÎNFIINŢAT ÎN 1920 PRIMA SOCIETATE
A SCRIITORILOR ROMÂNI DIN CHIŞINĂU.
ÎN ANUL 1940 A LUAT FIINŢA
SOCIETATEA SCRIITORILOR ŞI PUBLICIŞTILOR
BASARABENI (PREŞEDINTE: PAN HALIPPA,


UNIUNEA SCRIITORILOR DIN MOLDOVA


Se acorda
DIPLOMA
DE
MERIT
Domnului
Ștefan Nemecseck
Pentru
Promovarea valorilor cultural - istorice
si literare din orasul Paliei,
prin publicarea proiectului cultural
"Carte, literatura si presa la Orastie
(de la inceputuri pana in 1944)"
Primarul Municipiului Orastie,
Alexandru Munteanu
Orastie, 18 noiembrie 2011

La Centrul Internațional de Informare din cadrul Bibliotecii ” Bogdan Petriceicu Hașdeu” din Chișinău



Ștefan Nemecsek alături de Bogdan Petriceicu Hașdeu





Ștefan Nemecsek prezintă volumul
RAȚIONALITATEA ȘTIINȚIFICĂ POPPERIANĂ



Este prezentă eleva Victoria Covalciuc, participantă la Concursul Literar ”MINERIADA LITERARĂ A LICEENILOR VULCĂNENI”


CĂRȚI ÎN LUCRU
SEMNATE DE ACELAȘI AUTOR
ȘTEFAN NEMECSEK





Virgil Șerbu Cisteianu prezintă cele două volume CARTEA LITERATURĂ ȘI PRESĂ LA ORĂȘTIE, semnate Ștefan Nemecsek



Ștefan Nemecsek alături de Victoria Covalciuc





Intrarea la Biblioteca ”Bogdan Petriceicu Hașdeu”

CUPRINS

Pre-press & printing

Tipografia ProdCom

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, *Fax* 0253-218.343
E-mail: prodcom@intergorj.ro

ȘTEFAN NEMECSEK ȘI TEMELE TOLERANȚEI

Ștefan Nemecsek ne propune prin cartea **„DIN GÂNDIREA ÎNȚELEPȚILOR LUMII”**, Editura **„Realitatea Românească”** – Vulcan, 2009 o antologie a gândului care vine de departe și merge departe. Sufletul e chemat la o relație cu ideea *online din infosfera* care ne înconjoară, aproape invizibilă, luminoasă, discretă.

E o pasiune mai veche a jurnalistului și filozofului Nemecsek, cel care a adunat în timp și netimp proverbe, zicale, ziceri, fulgere, atingeri, cuvinte pentru îmblânzit animalul din om.

Grădinarul a început recolta la vârsta de zece ani și a continuat, adolescent, om matur, jurnalist, scrib... A fost ceva instinctiv, apoi conștient, apoi organizat și pasionat de gândul care mișcă omul.

Temele abordate de autor sunt clasice: **viața, patria, boala, moartea, femeia, iubirea, fericirea, altruismul** ... Semnătura finală aparține unor personalități care au marcat istoria, filozofia, literatura, politica, sportul, sociologia, teologia ...

Te întrebi dacă ești fericit, găsești răspunsul: *„Când ești cel mai fericit, te vede Dumnezeu”* – **zicală Bantu**

Constantin Stancu

ISBN 978-606-516-419-2